

Oybyu Ayuk Di'ibu Lukus Jyaay

¹ Məgu'uk Tyófilu, may ja ja'ay tɛ tjatseky es tjaja'aya'añ yajxónu tyadu madya'aky di'ibu jajtu mat uudsuty yaa. Yu'ujuty yajtuundu tyadu madya'aky di'ibu tɛ tyuñ tɛ jyátyuty mat uudsuty.

² Xytyukmumadyáktuts ja xpxjkputujk di'ibu naty jap mat ja Jesús extɛ jawyíñup es tkajxwá'xtɛ ja Diosu 'yayuk. Yu'ujuty 'yijxtɛ tugekyu di'ibu tuun jajtu es tmadyaky óknum wilix tyuun jyajtu taadu tugekyu.

³ Es ɛj nandu'un, nbayo'oyuts yajxón tugekyu extɛ mā tsyondaky, es ɛj tyam mij nduknijayu yɛ tyadu madya'aky éxtum tyimjajtu nidu'uk nidu'uk,

⁴ es dɛ'un xyñijáwut es tɛy'ajtanu'u di'ibu tɛ myajtuk'uxpéky.

Tu'ugu anklus t'awanu ko Fwank Yajnbajtpu myina'añ jya'ta'añ

⁵ Ko ja Eroodus 'yijty rey jap Judee, net tsyunaay tu'ugu teety di'ibu xyu'ajtypy Zakariius es ja'a Abiuis ja'ay. Es ja Zakariiusu ñado'oxy txu'ajty Elisabet, es yɛ'u tyump 'yaats ja Arón, teedywyindsungópk.

⁶ Esu Zakariius esu Elisabet tmumadoodu ja Diosu 'yana'amun. Es yɛ'u jiky'ajttap tɛy'ajtan mɛat es ni pún mbaat kyapeky'ixɛdu.

⁷ Es kyaj ijty ja 'yu'unk, ja'a ko yu Elisabet kyajpyum 'yu'unkpraaty es yu'ujuty nimajtsk tu jyantsymyujja'ayanu.

⁸ Tu'ugu xuu ko Zakariius es ja myuudeedyuty di'ibáty muut tmudundu ja Dios ma muj tsajptujk,

⁹ net tyukka'aju ja Zakariius es tyúkat muj tsajptugóty yajpoomjojkrá, éxtum jaayam ja teetytyujk ttundu tu 'yity.

¹⁰ Nidugekyu ja'ay wyu'umdu taja'p es kyajxtáktu ko ja Zakariius dyajjéky ja poom.

¹¹ Net kyuxe'ky tu'ugu Diosu 'yanklus aga'añdsyoo ma ja artal ma dyajjéky ja poom.

¹² Ko ja Zakariius t'ijxy ja anklus, jyantsytsyu'ku es kyaj tnija'aju wi'ix jyana'anat.

¹³ Net 'yanmaayyu ja anklus:

—Zakariius, katá mdsu'ugu. Dios oj tmudoy ja mgajxtákan, es ja mnudo'oxy Elisabet yu'u pyaadaampy tu'ugu u'unk di'ibu mduxu'áttap Fwank.

¹⁴ Mmudáttap ja jotkujk'ajtán, es may ja ja'ay xyonda'agut ko jya'tut naxwiiñ.

¹⁵ Tadu m'u'unk yu'u itaamp muj ma Diosun. Kyaj t'uuga'añ yu vina es ni muk nuu es tmudátut ja Espiritu Santu extu ma kyajnum jya'ty naxwiiñ.

¹⁶ Es yu'u yajjodumbíttap mayu israelitu ja'ay ma yu Nindsun'ajtum Dios.

¹⁷ Es ja tyadu Fwank yu'u nujxup jawyiin ma ja Nindsun'ajtum es tmudátut ja winma'añ es ja muk'ajtán éxtum tmudajty yu Diosu kyugajxpu Eliius, es trujta'agut es amumdu'uk jot 'yíttut ja u'unkteetytyujk mut ja 'yu'unk 'yuna'k es ttuk'uxpákat di'ibu kyaj Dios tmumudoy, es du'an t'axkúkat ja ja'ay es t'axájut ja Kristu.

18 Net ja Zakariius dyajtuumy ja anklus:

—¿Wi'ixats nnijáwut pæn tay'ajtæn? Æj tats nmájja'ayun es ja nnudo'oxyats nandu'an.

19 Es ja anklus 'yadsoojumbijty:

—Æjtsu du'an Gabryel es nmadúñats ja Dios ma'yity. Yu'ats tu xykyexy ma mijtsun es n'anuumadu tyadu oybyu ayuk.

20 Per ja'a ko kyaj xymyubeky, tyam mwu'umut uum es nat extu ko ja m'u'unk jya'tat naxwiiñ. Es tay'ajtæn ko tyadu n'ayúkats yajkuudyúnat ko ja tiempu tpaadut.

21 Es ja ja'ay 'yawijxtu jap taja'p es ñayyajtuumjudu ti ko ja Zakariius jyantsyjyegy jap tsajptugóty.

22 Es ko pyudsuumnu ja Zakariius, kyaj mbaat 'yokkajxnu, je'eyu 'yaa kyu'u dyaj'yi'xy. Net ja ja'ayuty jyunandu ko Zakariius tu 'yijxma'aty jap muj tsajptugóty.

23 Es ko oj kya'pxy ja di'ibu naty tyiimpy, ta ja Zakariius ñujxnu ma tyujk.

24 Es net ja Elisabet oj wye'emy u'unkmuat es kyaj ma ñejxy, 'yijty mugoxk po'o tyugoty. Es ja'a jyunáñ:

25 “Dios yu'ats xymyo'oyaamp yu u'unk es kudiibats ja ja'ay xuña'axtíjut.”

Tu'ugu anklus t'awanu ko Jesús myina'añ jya'ta'añ

26 Es ko 'yijty tdujk po'o ma Gabryel tmugajxy ja Zakariius, net ja Dios tkejxy ja Gabryel wiink tsoo ma ja Nazaret kajpn, Galileeu ñaaxóty.

27 Es ja Gabryel yajkejxy es tmugajxut ja kixyudo'oxy di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es ja Mariiu, ja'a naty nijamyu't'ajtup tu'ugu yedyujk di'ibu

xu'ajtypy Josee, ja rey Davitu tyuump 'yaats, es tu naty ja Mariiä ya'amdooy es maat pyákut.

28 Es ja Gabryel tyujkë mä ja Mariiä tyujk, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty Mariiä. Ni'igë mij ja Nindsün'ajtam mdsékyuty, Dios 'yity mat mijts.

29 Es ko Mariiä tmadooyë tyadë ayuk, ta oj jyot-may'eeky es jyuna'añ jyodoty wyinmä'añóty: “¿Ti 'yandijpyë tyadë kajxpo'xën?”

30 Net ja Gabryel 'yanmäayë:

—Mariiä, katë mdsë'ügë. Dios mduna'anxëp tu'ügë muj may'ajtën.

31 Mijts tu'ügë u'unk myajmín myajja'tëp ya naxwiiñ di'ibë mduxë'átëp Jesús.

32 Yë'ë ítëp jantsy muj es yajtíjët Dios Tsajpótmdë 'yU'unk, es ja Dios myo'oyëdat ja kutujkën éxtëmë 'yapteety Davitu kyutujkën,

33 es t'ana'amët mä naxwiiñëdu Israel es 'yítët winë xëu winë tiempë. Ni na'a kyakáxët yë 'yana'amën.

34 Net ja Mariiä dyajtëy ja anklës:

—¿Wi'ixë taadë dë'ën jyátët? Kyajpëts nmëdaty ja n'u'unk nña'ayëts.

35 Es ja anklës 'yadsoojëmbijty:

—Mínëp ja Espírítë Santë mä mijts es ja Dios Tsajpótmdë myajnitúkëdëp mat ja myëk'ajtën éxtëm tu'ügë yoots. Paadyë tadë u'unk di'ibë ja'taamp naxwiiñ, yë'ë Diosë 'yU'unk es kyaj tmëdaty ja pojpe.

36 Yë mmëgu'uk Elisabet yë'ë nandë'ën pyaadaampy tu'ügë u'unk, oyjya'ijty të jyamëjja'ayënnë. Es oy ja ja'ay jyajëna'andë ko

kyaj mbaat ja Elisabet 'yu'unkraaty, tyam 'yity tãdujk po'lo u'unkmãut.

³⁷ Mũt ja Dios kyaj ñimãjaaty es ti ttúnat.

³⁸ Net ja Mariiũ t'anmaay ja anklũs:

—Hjtsũ dũ'ũn Dios mũduumbũ. Wa'ants ja Dios xytyuktũñ éxtãmts mij tũ xy'anãmãmũ.

Mũt ja tyaadũ oj ja anklũs ñũjxnũ.

Mariiũ oj tku'ixy ja Elisabet

³⁹ Es mã tadũ tiempũ, net ja Mariiũ oj ñejxy jottũgoy mã tu'ugũ kajpn di'ibũ ijtp Judeeũ tunoty kopkoty.

⁴⁰ Es net jyajty mã ja Zakariĩũsũ tyũjk es tkajxpe'xy ja Elisabet.

⁴¹ Es ko ja Elisabet tmũdooy ja kyajxpo'xũn, net ja 'yu'unk yi'xy jyodoty. Es ja Elisabet ja Espiritũ Santũ oj myo'oyaty ja winmã'añ esũ mũk'ajtũn es ttúnat di'ibũ Dios tsyejpy.

⁴² Net jyantsyjnãñ mũk ja Elisabet:

—Dios tũ mguni'xyaty mijts es ni tu'uk dũ'ũn ja toxytyũjk, es tũ tkuni'xyũ tadũ m'U'unk.

⁴³ ¡Yũ'ũ tu'ugũ may'ajtũn jantsy mãj di'ibũ ja Nindsũn'ajtũmũ tyaak myũmiimpy es xykyu'ixa'añũts!

⁴⁴ Mũt kots tũ nmũdooyũ tadũ mgajxpo'xũn, yũ n'u'ungũts tũ yi'xy mũt ja xondakũn njodótyũts.

⁴⁵ Tũ ja Dios mguni'xyaty ko mij tũ xymyũbeky, es yũ'ũ kyuydyũnãp éxtãm tũ mya'anãmãmũ.

⁴⁶ Net jynãñ yũ Mariiũ:

N'awdajtypyats ja Nindsũn'ajtãm Dios

⁴⁷ es njotkujk'átyũts mũdũdsũ nYajnutsókprũ.

⁴⁸ Tũts ja Dióũts xyñ'i'jxe'eky, yũ'ũjũts xytyuumbũ'ajtp,

paaty nidagekyu ja'ay winu xuu winu tiempu
jyuna'andut kots uj nguni'xyuty.

49 Dios di'ibu tugekyu mak'ajtun myudajtyy,
tu tu'uk tpejta'aky ja muj'ajtun ma ujtsun.

50 Winu xuu winu tiempu Dios tmudaty yu
pa'ayo'on mut di'ibu yu'u awdajtudur.

51 Dios tu ja myak'ajtun dya'ixuty,
es tu dyajtugoodya'ay yu wyinma'añ ja ja'ay
di'ibu naymyujpajtakur.

52 Tu tpejku ja 'yana'amun di'ibu ijttur yajkutu-
jkrur,

es tu tmo'oy ja di'ibu tuda'agyuty.

53 Tu tmo'oy ja oy'ajtun ja di'ibu tugoy'ajtxur es
di'ibu yu'o'kudur,

es kyaj tmooy ni tii di'ibu makja'ay.

54 Tu tpuduku ja israelitu ja'ayuty,
es kyaj tja'aydyugoy éxtam jyunañ
es ttuk'ixa'añ ja pa'ayo'on,

55 du'un éxtam oj ttukwandaky ja n'aptujk'ajtam
Abraan, Isaa esu Jakoob.

56 Mariiu oj wye'emy ma Elisabet tuguk po'o, es
nétnum oj ñejxy ma ja tpejk.

Fwank Yajwabajtrur myiñ jya'ty

57 Es ko tpaty ja xuu ma 'yu'unk tpaada'añ ja
Elisabet, net tu'ugu u'unk dyajjajty yedyujk.

58 Es ja myudujkra'ajuty es ja myugu'uktujk
tmudoodu ko Dios tu ttuñ ja muj may'ajtun ma Elis-
abet, es myiindu kyajxpo'xudu es ttukxondaktu.

59 Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsuka'añ ja Elisabeth u'unk waanu mā ja yedyujk'ajtun*. Net tjamo'oyandu ja u'unk xuu éxtum ja tyeety Zakariius xyuu.

60 Es ja Elisabeth jyunáñ:

—Kyaj. Du'un txu'átut Fwank.

61 Es 'yanmaayudu:

—¿Per tii? Kyaj ni pánu mmugu'uk di'ibu du'un xyu'ajtyty.

62 Net dyajtuudu ja Zakariius mat ja ijxwu'umun wi'ix txu'átut ja 'yu'unk.

63 Es ja Zakariius ttuk'ixy mat ja ijxwu'umun es yajmo'oyut tii mā kyuxja'ayut. Es net tkuxjaay: “Fwank txu'átut.” Es net jyotmay'o'ktu nidugekyu.

64 Es net ja Zakariius kyajxe'ky jatugok es t'awdajttsondáky ja Dios.

65 Paaty nidugekyu ja myudu'kpra'ajuty du'uñ wu'umudyaadyu, es mā tugekyu Judee ñax tmadyaktu ja'ay éxtum tu jyátyuty.

66 Es nidugekyu ja'ayuty jyotmay'o'ktu ko tmadoodu es ñayajtuujudu nixim niyam: “¿Ti tyunaambu tadu u'unk?”, mat ko t'ay'ajtan ko Dios tu tkuni'xy tadu u'unk.

Zakariius tj'aygyuda'aky ja Dios

67 Es ja Espiritu Santu dyajkajxy ja Zakariius du'un:

68 Awdattu ja Nindsun'ajtum, ja Israelu Dyios,

* **1:59** Ko Dios tu'ugu kajxy'átytytu tuuñ madu Abraan, net t'ane'emy esu Abraan madu tyuamp 'yaats di'ibu yedyujk miin jajtup, yajjutsujktu'ududu ja yedyujk'ajtanu kyork, du'unu ijxwu'umun wu'umut ko tkupaktu ja kajxy'átytytu di'ibu Dios tyuun madu Abraan. Ix Génesis 17:9-14.

ja'a ko tã myiñ mã ʉdsajtã es xyajnitso'oga'anã.

69 Tã xymyo'oyã tu'ugã yajpojruniwátspã mã Davitã tyũmp 'yaats,

70 éxtã ja Dios jyunáñ ko kyajxy ja kyugajxpã jékyãp.

71 Es jyunáñ es xyajtsókã mãt ja mãk'ajtã mãt ʉdsajtã mã ʉdsip'ajtã es tãgekyã di'ibã xy'axãk'ijxã.

72 Es dũ'un xytyuk'ijxã ja pya'ayo'on mãt ʉdsajtã mã n'aptãjk'ajtã, ko kyaj yajja'aydygõy ja wyã'ats kajxy'átypyã.

73 Dios tyukwãndak ja n'aptãjk'ajtã Abraã

74 ko kyaj ndũ'k njã'am

es kyaj wi'ix xytyu'unã mã ʉdsip'ajtã, es mãdu'unã

75 ja Dios myã'ajtungyãjxã es mãdu tã'yãjtã, njiky'ajtã mã 'yity tãgekyã njiky'ajtã'n'ajtã.

76 Es ja Zakariãs 'yakjũnãñ:

Es mijts, u'unk, mijts Dios Tsajpót mãdu kyugajxpã es njãx xy'awãnãdu ja ja'ayuty ko myinã'añ ja Nindsã'n'ajtã,

77 es dyajminã'añ ja nitsokã, es tã'xã'añ ja ja'ayã pyojpã.

78 Yũ'ã jatãnũbã taadã ko yã Dios tãdaty ja pa'ayo'on mãt ʉdsajtã

es dyajjuga'agũt mã ʉdsajtã ja njot-mã'yãjtã'n'ajtã,

es xymyo'oyã ja xondakã,

79 es wyij kyajtat pãnuty tsunãaydyã mã koots'át, éxtã mãbaat njũnã'anã 'yawaxã o'kã, es xytyu'umo'oyã mã ja jotkujk'ajtã.

Dũ'un tkãjxtãay ja Zakariãs.

80 Es ja Fwank ye'ky pyejty esu Espírítu Santu myak'ajtunmooyu es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, es jyiky'ajty aamyóty pejyóty extu ko jyajty ja xuu es dyajtsondáky es ijxy nide'xy tmugajxtu ja israelitu ja'ayuty.

2

Jesús myiñ jya'ty

1 Ma tadu tiempu yu yajkutujkpu kopk, ja Sésur Augustu, dyajkutíkyu naty es ja ja'ayuty tugekyu yajkujaja'ayudya'ayut.

2 Tyaadu tim jawyiin tsyondaky ja sensu ko 'yijty gobernador yu Kiriño ma Siryu ñaxwíñdu,

3 es ja ja'ay nidugekyu ñujxta'ayut es yajkujáyut majaty kyugajpnuty.

4 Paaty tadu Josee tso'oñ ma tadu Nazaret kajpn ma Galileeu ñax, es ñejxy ma Judeeu ñax ma Belén kajpn, mut ko jap myiñ jyajty naxwiiñ ja Davit. Es ja Josee yu'u ijty 'yaptujk'ajtypy yu rey Davit.

5 Net oj ñejxy Belén mut ja ñudo'oxy Mariiu, di'ibu u'unkmudu naty, es yajkujáyut.

6 Es ko 'yijttu jap Belén, net tpaty ja xuu ma dyajmina'añ ja maxu'unk.

7 Es jap tpaty ja 'yu'unk ka'axkópk, es t'abijty mut ja 'yuxpit es oj tke'eky ma juyujk tsajkaa jye'xy, mut ko yu'ujaty kyaj tpattu ja jajttákn.

Anklus esu borreegu kywentu'ajtpaty

8 Es Belén kajpnba'ay jap ja ja'ay mya'adu aamyóty di'ibu byorreegu kywentu'ajttap.

9 Net til'in t'ijxpáty tu'ugu Dios ja 'yanklus, es ja Diosu myuj'ajtun tyu'xwa'xy ma yu'ujaty, es jyantsyñay'adsu'kudu.

10 Es ja anklus 'yanmaayus:

—Katú mdsu'ugudu. Yu'uts uj nyajmiimpy ja oybyu ayuk es di'ibu yajjotkujk'áttap nidugekyu ja'ayuty.

11 Ko tyam tu myiñ jya'ty naxwiiñ ma Davitu kyugajpnaty tu'ugu Yajnutsókpu mat miidsaty, di'ibu du'un Nindsun'ajtam, ja Kristu.

12 Du'un mduk'axkártubu tadu u'unk: Jap xuryaattat 'yabítyaty es kyo'knu ma juyuk tsajka ju'xtákn.

13 Es ti'in t'ijxkojkpu jantsy mayu anklus ma ja tu'ukpu anklus, esu Dios t'awdattu es jyuñá'andu:

14 Awdattu ja Dios di'ibu jam tsajpótm, es 'yíttat agujk jotkujk ja ja'ayuty di'ibu Dios tsyepju.

15 Net ko ja anklus ñujxtaayñ tsajpótm, ja borreegu kwentu'ajtru ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Jo'om jap Belén es n'ijxumu tadu di'ibu tu jyátyuty, éxtam ja Dios tu xy'awa'anam.

16 Net ñujxtu jottugoy es tpattu Mariiu es ja Josee, es ja maxu'unk kyo'knu ma juyuk tsajka ju'xtákn.

17 Ko t'ijxtu, net tmadyakwa'xtu ja u'unk éxtam ja anklus 'yanmaayus.

18 Es nidugekyuty di'ibu myudoodu, du'uñu wyu'umudyaaydyu éxtam 'yanmaayudu.

19 Per ja Mariiu trujke'ky jap jyodoty tugekyu tyadu es twinmaay mat yu'u.

20 Es ja borreegu kwentu'ajtru ñujxnudu ma ja byorreegyuty es tmujjáwudu es t'awdattu ja Dios ma tugekyu di'ibu yu'u tu tmadowdu es tu t'ixtu, éxtam 'yanmaayus ja anklus.

Jesús yajmamiñ ma ja muj tsajptujk

21 Es ko tyuktujkxubejty, net yajtsijky waanu ja u'unk ma ja yedyujk'ajtun es tmooy ja xuu Jesús, éxtum ja anklus 'yanmaayu ja Mariiu ko kyajnumu naty 'yu'unkmudaty.

22 Es ko Mariiu oj kya'pxy ja xuu ma ñayyajwa'adsudat éxtum ja ana'amun di'ibu Dios myooy ja Moisés, net tmunujxtu ja Jesús Jerusalén ma ja muj tsajptujk es ja Dios yajtuk'ixa'añ.

23 Tyaadu ttuundu du'un éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: “Ja jawyiimbu yedyujk di'ibu tu myaxu'unk'áty, yu'u tyukwinguwa'agup ja Dios.”

24 Paaty ñujxtu es tpujktá'aga'andú windsu'kun éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ: majtsk ja tsaybyiibu o majtsk ja pak dyajnujxat.

25 Es jap Jerusalén tsyunaay tu'ugu yedyujk di'ibu xuy'ajtypy Simeonk, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt tuy'ajtun muut es t'awdaty ja Dios es t'awixy es ja Dios myo'oyudat ja jotkujk'ajtun ma ja Israel ja'ayaty. Myudajtypy ja Simeonk ja Espiritu Santu,

26 es tyuknijá'aju ko kyaj ña'oogut extu ko t'ixat jawyiin ja Diosu Kyristu di'ibu kyaxaampy.

27 Es ja Espiritu Santu yu'u yajnujxu muj tsajptujk ñabotsoty. Es japu naty yu'u ko Mariiu es ja Josee dyajmiiñ ja Jesús es ttuna'andú wi'ixu Diosu 'yana'amun jyuna'añ.

28 Net ja Simeonk t'axaju ja Jesús es ttsa'andsooy, es t'awdajty ja Dios, es jyunañ:

29 Dios, tyam mbaadudsu net n'eeky jotkujk ko tyam tu xykyuydyúñ di'ibuts oj xywyanda'aky,

30 ja'a ko tuts n'ixy ja Yajnutsókpu

31 di'ibü tü xykyexy mā nidugekyü naxwíñüdü
ja'ay,

32 es yu'ü mayjya'ay tyuknijawüyaampy yu
tüy'ajtün mā tügekyü naxwíñüdü,
es nandü'ün 'yítut ja myuj'ajtün ja m'israelitü
ja'ayuty.

33 Josee es ja Mariü dü'üñü wyu'ümdü éxtüm
jyünáñ ja Simeonk.

34 Net ja Simeonk tkuni'xy yu'üjuty, es t'anmaay
ja Mariü, ja Jesusü tyäak:

—Dios tü tpujta'agyü tyädü m'u'unk di'ibü
yajtügóyup mayü israelitü ja'ayuty di'ibü
ñibi'tskajxup es kyaj 'yaxájuty éxtüm ja
Kristü. Es di'ibü 'yaxájup éxtüm ja Kristü, yu'ü
yajjotkujk'ataampy es tkunu'xa'añ.

35 Es dü'ün yajnijáwut ti ja'ay myüdjattup
wyinmä'añóty. Es mut mij, dü'ünü tyaadü xyjáwut
éxtümxyup ja mja'ajün ttuknaxy tu'ugü espaadü.
Dü'ün jyünaandaay ja Simeonk.

36 Es jap nandü'ün tu'ugü toxytyujk di'ibü
xyu'ajtypy Anü. Yu'ü ijty Diosü kyugajxpu,
Fanwelü ñüx es ja Aserü tyümp 'yaats. Tü
jyantsymyüjja'ayünü. Jaxtujk jumajt tmüttsanaay
ja ña'ay,

37 es tü 'yijü ku'eeky majta'px majtáxk jumajt.
Es 'yijty mā ja müj tsajptujk es tmüduñ ja Dios
xüñ koots, 'yayu'ajty es kyajxtáky.

38 Es ko kyajxtaay ja Simeonk, net jyajty ja Anü
es tja'aygyüdáky ja Dios es ñimadyak ja Jesús ja'ay
wyinduuyuty di'ibü naty 'yawijxtup ja tiempü ko
ñitso'oktut ja Jerusalén ja'ay.

Ñajxtu jatugok Nazaret

39 Es ko tkuydyuuñ tugekyu éxtum ja Diosu 'yana'amun jyuna'añ, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu mat ja Jesús jap Nazaret ma Galileeu ñax.

40 Es ja Jesús ye'ky pyejty muk es kyuwimā'añty, es ja Dios kyunu'xu oy.

Jesusu'unk yajpaaty ma muj tsajptujk

41 Es jumujt jumujt ja Josee es ja Mariiu ñajxtu xu'ajtr Jerusalem ma ja pasku xuu.

42 Es ko ja Jesús dya'abejty majmajtsk jumujt, net ñajxtu nidugekyu Jerusalem es dyajnaxa'añ ja xuu éxtum jumujt jumujt ttuundu.

43 Es ko ja xuu ñajxnu, net ja Josee es ja Mariiu jyumbijnudu ma kyajpn. Kyaj wyinma'añbyattu pun tu Jesús wye'emy Jerusalem.

44 Yu'u jyunandu ko Jesús myiñ mat ja myugu'uktujk o ma ja mayjya'ay di'ibu oj tu xuy'attu. Es du'an oj yo'oydyu tuk xuu. Es ko oj tsyu'ujnu, net t'uxtaaydyu ma myugu'uktujk esu myatnaymyaayubaty,

45 es kyaj ma tpattu. Net jyumbijttu Jerusalem es t'uxta'aya'andu jap.

46 Es ko tyugakxubejty, net tpattu muj tsajptujk ñabotsoty. Jap 'yu'uñ ma ja tsajptujk ya'axpukpu es tmadoo'ity es dyajty.

47 Es nidugekyu di'ibu myudoodu du'añu wuy'umudyaaydyu mat ja wyijy'ajtan es ja 'yadsoojumbijtan di'ibu yajkpy.

48 Es du'añu wuy'umudyaaydyu ja tyaak tyeety ko 'yijxudu. Es ja tyaak 'yanmaay:

—Nitū, ģti ko dū'unūts tū xytyuñ? Ūjts es ja mdeety tūts nĵotmay'ooktū es tū n'ūxtā'aydyū.

49 Net ja Jesūs 'yanmaayū:

—ĢTi kots xy'ūxtā'aydyū? ĢTi kyaj xyñijawū ko ūj koonūmts n'itā'añ mā ja nDeedyūts ja tyūjk?

50 Per yū'ūjūty kyaj tĵaygyujkūdu éxtūm 'yanmaayū.

51 Net ja Jesūs ñūjxnū mūt yū'ūjūty jap Nazaret es tmūmūdooy ja tyaak tyeety. Es ja tyaak trūjke'ky tūgekyū mā jĵot wyinmā'añ.

52 Es ja Jesūs ye'ky pyejty es wyimbejty ja wyinmā'añ, es ja Dios es nandū'unū ja'ay jĵotkujk'ajtū.

3

Fwank Yajnbajtpū tkajxwa'xy ja Diosū 'yayuk mā mūj it

1 Es ko ja Sésur Tibeeryū naty tū 'yane'emy Romū majmókx jūmūjt, net ja Ponsyū Pilatū 'yijty gōbernadoor jap Judeeū, Eroodūts 'yijty gōbernadoor Galileeū, Felipū myūga'axū Eroodūts 'yijty gōbernadoor Ituuryū esū Trakonitū, Lisañūts 'yijty gōbernadoor Abiliñū,

2 es ja Anás es ja Kaifás 'yijttū teedywyindsūngópkūty.

Mā tadū tiempū ja Dios dyajky tu'ugū ayuk mā Fwank, ja Zakariīūtsū 'yu'unūk, jap mā ja mūj it.

3 Es ja Fwank oj ñejxy mā tūgekyū ja nax myūwingón ja Jordán mūjnū, es tkajxwa'xy mā ja ja'ayūty es t'anmaaydyū es jĵodūmbittūt, tmastu'uttūt ja pyekey es ñūbātūt. Dū'un ttūndūt ja'agyūjxm esū Dios myā'xūdt ja pyojpū.

⁴ Tyaađu ja'a du'un tyuun jyajtu éxtum jyunañ ja Diosu kyugajxpu Isaiiu ko jékyup jyaay: Madowđu. Jar ma muj it yajmadóy ko tu'ugu ja'ay kyajxy muk,

es jyuna'añ:

“Ʋxkúkuđu ja Nindsun'ajtum tyu'u.

Tajtáwđu, yajkijxyđu ja tu'u ma ñaxa'añ.

⁵ Yajtuktúktu yu aguk tukkuakup,

es yajkijxyđu ya'ayđu ja tun kopk.

Es ma ja tu'u wiity xagety, yajtáwđu,

es ma kyaj kyijxyuty, yajkijxyđu.

⁶ Es tugekyu naxwíñđu t'ixut ja Yajnitsókpu di'ibu Dios kyaxaampy.”

⁷ Mayjya'ay tso'ondu ma ja kajpn es myiindu ma ja Fwank jam muj ittum es yu'u yajnabatudut. Es ja Fwank myugajxu du'un:

—Miidsuty du'un éxtumu awa'andsa'añun. Es éxtumu tsa'añuty tkuga'aktu ja juun kudiibu tyóyut, miits mjunándup xytyijy ko mnitso'oktut mat ja mnubajtun es ko du'un ja Dios kyaj mdudyúnudut éxtumu pojpu ja'ayuty.

⁸ ¡Kyaj tyu'ajtunuty! Jawyiin xytyuk'ixut mat ja mjiky'ajtun ko tayı'ajtun tu mjodumbity, es kyaj mnayjyuna'anudut: “Ʋdsajtum ja Abraanu tyuump 'yaats.” Tayı'ajtun n'anuumudu ko Dios mbaadu tyadu tsaajuty dyajjumbity ja Abraanu tyuump 'yaadsuty.

⁹ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp mat ja pojpu ja'ayuty, éxtum ko mat ja jatsyu ndukpo'tu'kum yu kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oy, yajpo'tu'agup es yajpujta'agut juunóty.

10 Net ja ja'ay dyajtuudu ja Fwank:

—¿Tiits ndúndup?

11 Es ja Fwank 'yadsooy:

—Pun myudajtypy majtsk yu ñixuy, myo'oyup tu'uk di'ibu kyaju ñixuy. Es di'ibu jap ja tyojx, myo'oyup ja di'ibu kyaj tmudaty.

12 Es nandu'un ñimiinudu Fwank ja yajkugubajtpaty es dyajnubáttut. Es yu'ujaty dyajtuujumbijttu:

—Ya'uxpajkpu, es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

13 Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu myajkugubéty ni'igu pun kyaju du'un jyuna'añ ja ana'amun.

14 Nandu'unaty ja soldaadaty yajtuujudu:

—Es uudsuty, ¿tiits ndúndup?

Es ja Fwank 'yadsooy:

—Katu xpyujkudu adsip yu ja'ayu myeeñ. Katu xyñiwaambáttu ni pun nanatukukuyjxm es tukjotkuda'aktu ja mmaju'uñaty.

15 Es nidugekyu ja'ayaty tjantsyujp'ijxtu ja Kristu. Paaty jyunandu:

—¿Ti tadu Fwank, wa'anu da jya'adyu Kristu?

16 Es ja Fwank jyunáñ es tkajxte'xy mayjya'ayóty:

—Ej tyámuts nyajnubéty mut ja nuu. Per miimp jatu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtun es kyajts ndu'unaty uj. Es kyajts uj xyñitaku, ni je'eyu yu kyuk nga'agájudut éxtumxyupts uj n'ityats tyuumbun. Per yu'u di'ibu miimp myajnubátudup mut ja Espiritu Santu esu junn.

17 Es yu'u kyujóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpajku'ugut ja triigu

mā ja tsya'x es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mat ja juun di'ibū ni nā'a kya'eeky.

18 Es du'un ja Fwank tkajxwiij ja ja'ay kanak nax es ttukmūdoodū ja oybyū ayuk.

19 Es ja Fwank ttuk'ooy ja Eroodūs ko ja Erodiiūs dyajnejxy éxtum ja tyoxytyūjkun, ja ñudo'oxy yū myuga'axū Felipū, es mat kanak nax ja tyu-undūgo'oyūn.

20 Paaty ja Eroodūs tsiimy ja Fwank es du'un ni'igu ja pyojpū myayū.

Jesús ñubety

21 Kyajnumū naty yajtsímy ko Fwank dyajñubéty ja ja'ay, myiiñ nandu'un ja Jesús es oj ñubety. Es ko naty kyajxta'aky, net ja tsajp 'yawatsy,

22 es ja Espiritu Santu kyudaky mā yū'un éxtum tu'ugu pak, es net ja Dios kyajxy mā ja tsajpūn:

—Ūjts mij n'U'unk'ajtypy di'ibats ndsejpy es jantsy jotkujkats mat mijts.

Jesukristu 'yaptūjkaty

23 Jesús i'px majk jamūjtū naty tmūdaty ko oga'an tkajxwa'xy mayjya'ayóty. Es ja ja'ayaty jyunandu ko Jesús u'unk'ajtū Josee. Ja Josee ja'a u'unk'ajtū ja Elii,

24 Elii u'unk'ajtū Matat, Matat u'unk'ajtū Leví, Leví u'unk'ajtū Melki, Melki u'unk'ajtū Janay, Janay u'unk'ajtū Josee,

25 Josee u'unk'ajtū Matatiiūs, Matatiiūs u'unk'ajtū Amós, Amós u'unk'ajtū Na'um, Na'um u'unk'ajtū Eslii, Eslii u'unk'ajtū Nagay,

26 Nagay u'unk'ajtū Maat, Maat u'unk'ajtū Matatiiūs, Matatiiūs u'unk'ajtū Semey, Semey u'unk'ajtū Josee, Josee u'unk'ajtū Judaa,

27 Judaa u'unk'ajtɥ Joanán, Joanán u'unk'ajtɥ Resɥ, Resɥ u'unk'ajtɥ Zorobabel, Zorobabel u'unk'ajtɥ Salatyel, Salatyel u'unk'ajtɥ Neeri,

28 Neeri u'unk'ajtɥ Melki, Melki u'unk'ajtɥ Adii, Adii u'unk'ajtɥ Kosam, Kosam u'unk'ajtɥ Elmodam, Elmodam u'unk'ajtɥ Eer,

29 Eer u'unk'ajtɥ Joswee, Joswee u'unk'ajtɥ Elyzeer, Elyzeer u'unk'ajtɥ Jorim, Jorim u'unk'ajtɥ Matat,

30 Matat u'unk'ajtɥ Leví, Leví u'unk'ajtɥ Simeonk, Simeonk u'unk'ajtɥ Judaa, Judaa u'unk'ajtɥ Josee, Josee u'unk'ajtɥ Jonam, Jonam u'unk'ajtɥ Elyakim,

31 Elyakim u'unk'ajtɥ Meleeeɥ, Meleeeɥ u'unk'ajtɥ Mayñán, Mayñán u'unk'ajtɥ Matatɥ, Matatɥ u'unk'ajtɥ Natán,

32 Natán u'unk'ajtɥ ja rey Davit, ja rey Davit u'unk'ajtɥ Isa'ii, Isa'ii u'unk'ajtɥ Obeed, Obeed u'unk'ajtɥ Booz, Booz u'unk'ajtɥ Salmón, Salmón u'unk'ajtɥ Naasón,

33 Naasón u'unk'ajtɥ Aminadap, Aminadap u'unk'ajtɥ Admín, Admín u'unk'ajtɥ Arnii, Arnii u'unk'ajtɥ Esrom, Esrom u'unk'ajtɥ Fares, Fares u'unk'ajtɥ Judaa,

34 Judaa u'unk'ajtɥ Jakoob, Jakoob u'unk'ajtɥ Isaa, Isaa u'unk'ajtɥ Abraan, Abraan u'unk'ajtɥ Taree, Taree u'unk'ajtɥ Nakoor,

35 Nakoor u'unk'ajtɥ Seruk, Seruk u'unk'ajtɥ Ragau, Ragau u'unk'ajtɥ Falek, Falek u'unk'ajtɥ Eeber, Eeber u'unk'ajtɥ Salɥ,

36 Salɥ u'unk'ajtɥ Kaynán, Kaynán u'unk'ajtɥ Arfaksat, Arfaksat u'unk'ajtɥ Sem, Sem u'unk'ajtɥ

No'ee, No'ee u'unk'ajtɁ Lamek,

³⁷ Lamek u'unk'ajtɁ Matusalén, Matusalén u'unk'ajtɁ Enok, Enok u'unk'ajtɁ Jared, Jared u'unk'ajtɁ Malalel, Malalel u'unk'ajtɁ Kaynán,

³⁸ Kaynán u'unk'ajtɁ Enós, Enós u'unk'ajtɁ Set, Set u'unk'ajtɁ Adán, di'ibɁ Dios kɁ'am yajkoj. Paaty mbaat njuna'anɁm ko Adán yɁ'adyɁ Dios ja myaank.

4

MɁjku'ugópk tjatúñ wi'ixɁ Jesús pyekytyúnɁt

¹ Es ja EspírítɁ SantɁ dyajky ja mak'ajtɁn ma ja Jesús, es yajtso'onɁ ma ja Jordán mɁjnɁɁ es yajnjɁxɁ ma ja mɁj it.

² Es jap 'yijty justyikxyxyɁɁ. Es ja mɁjku'ugópk tjatuuñ es ja Jesús pyekytyúnɁt. Es ja Jesús 'yayu'ajty justyikxyxyɁɁ, net yu'o'kɁ.

³ Net ja mɁjku'ugópk jyunañ:

—PɁn mijtsɁ dɁ'un ja Dios m'U'unk'ajtɁp, yajjɁmbítɁ tyadɁ tsaa tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús 'yadsoojɁmbijtɁ:

—YɁ DiosɁ jyaabyajtɁn dɁ'un jyuna'añ: “Kyaj jy-
atyim'yɁ'ɁyadyɁ tsajkaaky mɁɁt jyiky'aty ja ja'ay.”

⁵ Net ja mɁjku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugɁ kopk di'ibɁ kɁjxm es tyuk'ijxɁ tuk pojɁn tɁgekyɁ it naxwíñɁdɁ.

⁶ Es ja mɁjku'ugópk jyunañ:

—Ejts mij nmo'oyɁp ja kutujkɁn esɁ mɁj'ajtɁn ma tɁgekyɁ naxwíñɁdɁ di'ibɁ nduk'ijxy. EjtsɁ tɁgekyɁ nyajmooy, es mbaadɁts nmo'oy di'ibɁts Ɂj ndsejpy.

7 Es paaty pæn mnaygyoxtnaaydyákup nwin-duuyats es xy'awdátaduts, nmo'oyap tugekyu.

8 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Yu Diosu jyaaybyajtæn du'æn jyuna'añ: “Awdat ja mWindsún Dios, es mudún yu'u naydyu'uk.”

9 Oknam ja mujku'ugópk oj dyajnejxy ja Jesús ma ja Jerusalén kajpn es dyajpejty ma maj tsajptajk kopk es 'yanmaayy:

—Pæn mijtsu du'æn ja Dios m'U'unk'ajtæp, nayya-jkunáxudu yap naxkujxy,

10 ja'a ko ja Diosu jyaaybyajtæn jyuna'añ:

Dios t'ane'emy yu anklas es mgwentu'átadut,

11 es myajpudu'ugudut mat ja kyu'u

kudiibu tsyayútut ja mdeky mat ja tsaa.

12 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Nandu'æn jyuna'añ ja Diosu jyaaybyajtæn: “Katu xy'amdoy es ttúnut ja mWindsún Dios di'ibu kyaj 'yóyuty.”

13 Es du'æn ko ja mujku'ugópk kyaj tpaty ja winkræ winma'añ es ja Jesús ñaygyuyákuðat mat yu'u, net oj ñajxnu tuk tiempu.

Jesús tkajxwa'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

14 Ta ja Jesús jyambijty jatugok Galileeu es ja Espíritu Santu myooyu muk'ajtæn. Es ma tugekyu ja Galileeu ñax ja ja'ayuty tmadyaktu di'ibu tyuun kyajx ja Jesús.

15 Es kajpngajpn ja Jesusu ja'ay dya'uxpejky ma ja tsajptajk, es nidugekyu ja'ay di'ibu myudoodu jyannandu ko oy di'ibu kyajx.

Jesús jap Nazaret

16 Net ja Jesús oj ñejxy Nazaret, ma naty tu yeeky tu pyety. Es ma ja saabudu xuu tyujku ma ja

tsajptujk, éxtam jaayam ttuunk'áty, es tyunaaye'ky es tkajxa'añ ja Diosu jyaaybyajtun.

17 Es myooyudu Diosu kyugajxpu Isaiiu ñeky. Ta Jesús tnaktuy ja neky es tkajxy du'un:

18 Nmudajtyruys uj ja Diosu Jya'ajun, es tats xymyo'oy ja tuunk esats ngajxwa'xut ja oybyu ayuk ma ja ayoobu ja'ay.

Es tats xykyexy esats n'awánut es ja tsimyjya'ay es ja po'oduumbu yajnasmat, esats nmo'oyut yu 'yixun di'ibu wiints,

19 esats n'awánudats ko tu jya'ty ja xu ko Dios ttúnut ja myay'ajtun ja ja'ay.

20 Net ja Jesús t'axaatsy ja neky es tmooy ja ja'ay es ñaxwe'tsy. Es jamu naty ja ja'ay nidugekyu ma ja tsajptujk ni'igu 'yixudu.

21 Es ja Jesús jyunañ:

—Tyam yajkuudyúñ tyadu Diosu jyaaybyajtun ma miidsaty.

22 Es nidugekyu ja'ayaty jyotkujk'ajty mut yu' es wuy'umdaaydyu ja 'yuxpajkun es ñay'anmaayudu:

—Tyaadu, ¿kyaj yu'udyu Josee ja 'yu'unk?

23 Es ja Jesús 'yanmaayu:

—Tuy'ajtun miits mjuna'ana'andu éxtam ja kajxy jyunañ: “Kudsooy, nayyajtsoybyátudu mijs ku'am.” Es net nandu'un mjuna'anat: “Tun nandu'un ja yaa ma mgajpnaty tugekyu éxtamts tu nmudoy ko tu xytyuñ jap Kafarnaúm.”

24 Es tuy'ajtun n'anumats miidsaty ko ni tu'ugu Diosu kyugajxy ya'axaju yajxon ma kyajpnaty.

25 Tuy'ajtanats njuna'añ, may 'yijty ja ku'ekytyo'oxy ma ja Israelu ñaxwíndu ko 'yijty

ja Diosu kyugajxpu Eliius, ma kyaj oj tyu'uy tuguk jumajt jakujm. Es net ja ja'ay jyantsy'ayu'ajttu ma tugekyu ñaxwíñudu Israel.

26 Peru Dios kyaj tkejxy yu Eliius ma yu israelitu ku'ekytyo'oxyuty, je'eyu tkejxy ma tu'ugu ku'ekytyo'oxy ma Sareptu kajpn, ja'a di'ibu wingón ma Sidón.

27 Es nandu'un 'yijty jap Israel may ja ja'ay di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am ma 'yijty ja Diosu kyugajxpu Eliseeu. Per ni tu'uk kya''agudaky, yu'u je'eyu Naamán di'ibu tso'omp jagam Siryu ñaxóty.

28 Es ko taadu tmūdoodu di'ibu naty jap ma tsajptujk, net jyot'ambujktaaydyu,

29 es pyudu'ktu es dyajpudsuumdu ja Jesús jap kajpnóty es dyajnjxtu ma kopk aa, ja kopk ma ja kajpn yajkojy, es tjakujubijpnaxandu jam.

30 Es ja Jesús ñajxy jap mayjya'ayóty es tyu'uyo'oy.

Jesús dyajpudsémy ja ka'oybyu ma tu'ugu ja'ay

31 Net ja Jesús jyajptáky Kafarnaúm ma Galileeu ñax, es jap dya'axpejky ja ja'ay saabudu xuu.

32 Net ja ja'ay du'uñu wyu'umudyaydyu ko yu Jesús ya'axpeky mat ja muk'ajtun es ja kutujkan.

33 Es ma tu'ugu xuu, net jyajty ma ja tsajptujk tu'ugu yedyujk di'ibu ka'oybyu myudajtypy. Es ja ka'oybyu yaj'yaxkák ja yedyujk:

34 —¿Ti ko yaa mmiñ mij ma udsuty, Jesús, Nazaret ja'ay? ¿Ti mijts min xyajkutugoya'andu? Ɖj n'ixy'ajtypyuts mij ko mDios'u'unguty.

35 Ta Jesús oj t'ooy ja ka'oybyu:

—¡Amoñu! ¡Mastu'udu tadu ja'ay!

Net ja ka'oybyu yajkudaaju ja yedyujk es myas-tutu, ni wil'ix tkatuun.

³⁶ Nidugekyu ja'ay du'uñu wuy'umadyaaydyu, es ñayjyanánudu nidu'uk nidu'uk:

—iMut ja kutujkan esu mak'ajtunu tyaadu t'ane'emy yu ka'óbyuty es myumadóuty, es tmastu'uty ja ja'ay!

³⁷ Es ja ja'ay tmadyaktu ma tugekyu kajpn éxtum ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya'aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

³⁸ Netu Jesús tso'oñ ma ja tsajptujk es ñejxy ma ja Simongu tyujk. Es ja Simongu myu't toxytyujk, ja'a naty jantsy juumba'ambujkpr, es tmanu'xtáktu ja Jesús es dya'aguda'agut yu'u.

³⁹ Es ja Jesús myujwa'ky ma ja ja'ay kyo'knu es t'anmaay ja juumba'am:

—Ka'ak jam.

Ta ja juumba'am juygaktaay. Netyu pyudu'knu ja toxytyujk es yajkaay ya'úkudu.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

⁴⁰ Es ko ja xuu kyudaknu, nidugekyu ja'ayuty di'ibu myudajt ja puma'ay, di'ibu kanak nax myudajtypy ja pujkan, dyajmiindu ma Jesús. Es ja Jesús trujtáky ja kyuu ma yu'ujuty nidu'uk nidu'uk es du'un dya'agudaktaaydyu.

⁴¹ Nandu'un ja ka'oybyu tmastuttu ja ja'ay yax jojkp:

—Mijts Diosu yU'unk.

Net ja Jesús tmakmugajxy ja ka'oybyu es kyaj t'ok'yajkajxnut ko Jesús yu'udyu Kristu, ja'a ko yu'ujuty ñija'adup yajxon ko tyuy'ajtunuty.

Jesús ja Diosu 'yayuk tkajxwa'xy Galileeu

⁴² Es ko oj xymañu jakumbom, ja Jesús tsoyo'oñ jap kajpnóty es oj ñejxy ma tu'ugu it jagam. Es ja ja'ayaty 'yuxtaayudu, es jyajttu ma naty ja Jesús, es ttsojktu es wu'umut, kudiibu ñajxut.

⁴³ Per ja Jesús jyunañ:

—Tsojku nandu'un uj nnajxut ma wiinkru kajpn es n'awánuduts ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja Diosu kyutujkun, ja'a ko paadyuts ja Dios tu xkyexy.

⁴⁴ Es du'un ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ma ja Galileeu tsyajptujkuty.

5

Jesús twoy nimajtáxku ajkxmajtsputy

¹ Tu'ugu xuu ko Jesús 'yijty Jenesaret Myejyñyu'ám* muut ja mayjya'ay di'ibu jantsytyukmujkudu ko tmadowa'andu ja Diosu 'yayuk,

² net t'ijxy ko jam 'yity wingón majtsku barku. Ta naty ja ajkxmajtspu pyudsudu barkoty es tpujtu ja 'yajkxmajtsn.

³ Net ja Jesús ttuktajku tu'ugu barku di'ibu Simonk jya'a'ajtypy, es t'anmaay es jawaanu t'ak'yajnajxut mejyñoťy. Net ja Jesús ñaxwe'tsy barkoty, es dyajtsondáky ttuk'ixa'añ ja ja'ayaty.

⁴ Es ko ja Jesús kyajxtaay, net ja Simonk t'anmaay:

—Yajnajxu mbarku mejyñgyiky, es kujubijpnáxu m'ajkxmajtsn es m'ajkxmátsut.

⁵ Esu Simonk 'yadsooy:

* **5:1** Jenesaret Myejyñ yu'u nandu'un xyu'ajtypy Galileeu Myejyñ.

—Ya'uxpɔjkpɛ, tuk tsu'umɔts uudsɔty tɛ nɔatundɛ es ni tu'ugɔts tɛ ngamatstɛ. Per tyámɔts nbɔjtɔ'agɔt ja ajkxmajtsn yɛ'ugyɔjxm ko mij mjɛnɔ'áñ.

⁶ Es ko ja ajkxmajtsn tkujɔbijpnajxy, net tjantsymyajtstɛ may'ajkx, extɛ kɛ'tstsondák ja ajkxmajtsn.

⁷ Net ttuk'ijxtɛ ja ijxwɛ'umɛn ja myɔgu'ugɔty mɔ ja wiinkpɛ barkɛ es min pyudákɛdɛ. Es myiindɛ yɛ'ɔjɔty, es dya'ujtstɛ may ja majtskpɛ barkɛ extɛ kyinán ja byarkɛ.

⁸ Es ko ja Simonk Peedrɛ t'ijxy ja may'ajkx, net ñaygyoxtnaaydyákɛ mɔ ja Jesús es jyɛnán:

—Windsán, mastútkɔts, jɛjts pojɔpɛ ja'ay!

⁹ Dɛ'ɛn jyɛnán ja Simonk, ja'a ko yɛ'ɛ ñay'adsɛ'kɛdɛ mɔt ko tmajtstɛ ja may'ajkx.

¹⁰ Es nandɛ'ɛn ñay'adsɛ'kɛdɛ ja Simongɛ myɔgu'ugɔty Santyɔ'agɛ es ja Fwank, 'yu'ungɔty ja Zebedeɛ. Esɛ Jesús t'anmɔay ja Simonk:

—Katɛ mdsɛ'ugɛ. Tyam oga'an ngaxɔ'áñɔts mij es xy'uxtɔ'ayɔt ja ja'ay di'ibɔts ɔjɛ n'ɔxpɔjkɛn pyadúndɔp.

¹¹ Es ko dyajmiindɛ ja barkɛ jam pu'ujótm, net tnikaktɛ tɔgekyɛ es ñɔjxtɛ mɔt ja Jesús.

Jesús dya'agɛda'aky ja ja'ay di'ibɛ myɔdajtypy ja leprɛ pɔ'am

¹² Es ko Jesús 'yijty mɔ tu'ugɛ kajpn, net ñimiinɛ tu'ugɛ yedyɔjk di'ibɛ myɔdajtypy ja leprɛ pɔ'am. Es ko tadɛ yedyɔjk t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtnaaydyákɛ es ñaxku'ijxɛ es tmɛnu'xtáky dɛ'ɛn:

—Windsún, pún mdsejpy, mbaadats xya"aguda'aky.

¹³ Net ja Jesús ja kyú'u trujítaky es ttoón es t'anmaay:

—Ndsejpyats es nya"aguda'agut.

Es netyu myastutu ja lepru pa'am es 'yagudaky.

¹⁴ Net ja Jesús 'yana'am:

—Katu xy'awanu ni pún. Nuix ma yu teety es xytyuk'ixut ko tu mmastu'udyuty ja lepru pa'am. Es manujx ja windsu'kan di'ibu kyajxypy ja Moisés es ñayajwa'adsudat di'ibu tu myastu'udyuty ja lepru pa'am. Es du'an ja ja'ay xytyuk'ixut ko kyaj xyñakmyudaty tu lepru pa'am.

¹⁵ Per ja ja'ayaty tmadyaktu ma tugekyu kajpn wi'ix ja Jesús ttuñ mat ja myuj'ajtun, es mayu ja'ay myiindu ma ja Jesús es tmadowa'andu es ya"aguda'agudat.

¹⁶ Es ja Jesús oj ñejxy kajxtákrú adakutuuy.

Jesús dya"aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

¹⁷ Tu'ugu xuu ko Jesusu naty ya'uxpeky, jamu naty 'yu'uñadu ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup. Es yu'ujuty tso'ondú majaty kyajpn'u'ungu Galileu, Judeu, es nandu'unu ma Jerusalén kajpn, es tmadoo'ittu es t'ixtu éxtum ja Jesús jyuna'añ es ttuñ. Esu Dios myak'ajtungyujxm ja Jesús dya"agudaky ja puma'ay.

¹⁸ Net jyajty ja ja'ayaty tku'udyu tu'ugu maba-jnu'unk ma kyo'knu tu'ugu yedyujk di'ibu xux. Es tjayajtukuyandu tugoty es trujta'agandu ma ja Jesús.

19 Per kyaj mbaat oj dyajtáku, ja'a ko naty mayjya'ay. Net pyajttu ma tujkni'x es tnikuydyúttu es tktuyñajxtu ja xux ja'ay mut ja myabajnu'unk jap Jesús winduuy mayjya'ay agijky.

20 Ko Jesús t'ijxy ko taaduty myubujkudu, net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Mugu'uk, nme'xyryats yu mbojpu.

21 Net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrjktup ñay'anmaayudu wyinma'añóty: “Tyadu yedyujk kyaj tmaj'ixy ja Dios ko du'an kyajxy, ja'a ko yu'u naydyu'ugu Dios ku'am mbaat tme'xy yu pojpu.”

22 Esu Jesús ñija'ap éxtum ja ja'ay jyunañ wyinma'añóty, es t'anmaay:

—¿Ti ko mwinma'añ xyajjuna'andu ko uj kyajts nwindu'ugu Dios?

23 Miits mjánaandup kots uj kyaj nmudaty ja kutujkan esuts uj nma'xut yu pojpu. Es mjánaamp kots uj kyaj mbaat nya''aguda'agyu tyadu yedyujk esuts nyaj'yo'oyu'ugut. Paaty miits mjána'andu ko kyaj ñimujaaty esuts uj du'an njuna'anut: “Ujts mij nbojpu'maxp.” Es jantsy nimujaa es uj njuna'anudats: “Pudu'uk es myo'oyut”, ¿kudii?

24 Es tyámats miidsuty nduk'ixa'añ ja nmuj'ajtun esuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nya''aguda'aga'añu tadu yedyujk es du'an miidsuty nduk'ixut kots uj nmudaty ja kutujkan esuts nma'xut ja pojpu.

Net ja Jesús t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk, yajmúk ja mmabajnu'unk es nuix ma mdujk.

25 Netyu ja yedyujk pyude'ky es dyajmujknu ja mabajnu'unk es ñajxnu ma tyujk es t'awdajty ja Dios.

26 Es nidugekyu ja'ay du'ũnu wuy'umadyaadyu es t'awdajttu ja Dios, es ni'igu tsyu'kudu es ñay'anmaayudu nidu'uk nidu'uk:

—Tyam tu n'ijxum di'ibuty jantsy muj.

Jesús tway ja Matewu

27 Ko ja Jesús tso'onnu ma ja kajpn, net t'ijxy jap kajpnbu'ajp tu'ugu yajkugubajtpu 'yu'ũnu ma yajkugubéty, es ja'a txu'aty Leví. Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Pamiinguts mij éxtumdsu n'uxpukpu.

28 Net ja Leví pyude'ky, es tmastuty tugekyu ja tyuunk es tpanejxy ja Jesús.

29 Es óknum ja Leví ttuũ tu'ugu muj xnu ma ja tyujk mat yu'gyujxmu Jesús. Es jamu naty may ja yajkugubajtpu esu wiinkpu ja'ayuty 'yu'ũndu ma ja meesu es kyaydyu mat ja Jesús es ja di'ibu ya'uxpejkyu.

30 Es ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu tni'o'o tniyáxudu ja Jesusu 'yuxpukputy:

—¿Ti ko du'an mgay m'uuktu miidsuty mat ja yajkugubajtputy es mat ja pekyjya'ayuty?

31 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kyaj dyajtugoy'áty yu kudsooy di'ibu muk'ajt oy'ajtp, yu'ayu di'ibu pukpu.

32 Tuts nmiñ es nyáxuts yu pekyjya'aydyujk es jyodumbittut. Pán junaamp: “Uj kyajts mbekyjya'ayuty”, ¿yu tadu ja'ayuty wi'ix mbaat jyodumbittu?

Jesús dyajtáwdŭ ti ko kya''ayu'aty

33 Net t'anmaaydyŭ ja Jesús:

—Yŭ Fwangŭ 'yŭxpŭjkrŭ kanak ok 'yayu'attu es kyajxtá'aktŭ. Es ja fariseedyŭ 'yŭxpŭjkrŭ nandŭ'ŭn ttundŭ. ¿Es ti ko mij m'ŭxpŭjkrŭ dŭ'ŭñŭm kyay 'yuuktŭ?

34 Es ja Jesús 'yadsoojŭdŭ:

—¿Ti mbaat miits xya''ayu'attu yŭ myŭtnaymyaayŭbŭ tadŭ pŭjkrŭ ko meerŭ ijt xondakŭn tyúñty es ko tadŭ pŭjkrŭ 'yak'ittŭ mat ja myŭtnaymyaayŭbutŭjk?

35 Per pyaadŭp ja tiempŭ ko ja pŭjkrŭ yajpŭjkat, net 'yayu'áttŭt.

36 Es nandŭ'ŭn ja Jesús tŭjtáky majtskŭ ijxpajtŭn es ttuk'ŭxpejky ko kyaj mbaat ñaydyuktákŭty yŭ tukŭp winmá'añ mat ja jembyŭ. Es jyŭnáiŭ:

—Kyaj pán tpukeepy tuk pedazŭ jembyŭ wit es yajtuk'abátsŭt tu'ugŭ vestiidŭ tukŭp. Ja'a ko dŭ'ŭn yajtúnŭt, nŭmujkr ja jembyŭ wit es kyŭdsŭt ja vestiidŭ tukŭp es kyaj ja jemywyit kyŭxŭ'agŭt yajxón mā ja tuk wit.

37 'Es nan kyaj ya''adamŭ yŭ vinŭ jembyŭ mā yŭ tukŭp nŭm'abutsŭnbyo'o. Pes ko jap yajpŭjta'agŭt, tŭ naty tyŭgoy ja jembyŭ vinŭ ko kyŭdsŭt ja tukŭp nŭm'abutsŭnbyo'o.

38 Paaty 'yóyŭty yajpŭjta'agŭt yŭ vinŭ jembyŭ mā yŭ po'ojŭ jembyŭ es dŭ'ŭn kyaj ti wyindŭgóyŭt.

39 Es pán 'yikyry ja vinŭ di'ibŭ tŭ tsyaamnŭ, kyaj tnakytseyky yŭ vinŭ jembyŭ, ja'a ko jyŭna'añ: “Di'ibŭ tŭ tsyaamnŭ ni'igŭ 'yóyŭty.”

6

Jesusa 'yaxpajkpaty tkutajtɔ ja triigu saabudu xuu

¹ Mɔ tu'ugu saabudu xuu ja Jesús mut ja 'yaxpajkpaty ñajxtɔ triigu kamoty. Es ja 'yaxpajkpatujk tkutajtɔ ja triigu es twinxatstɔ es tɔ'xtɔ ja pyajk.

² Net nija'ajɔty ja fariseeɔty dyajtuudu:

—¿Ti ko du'un xytyundu miidsɔty mɔ saabudu xuu di'ibu kyaj ñigutikyuty?

³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Es miidsɔty, ¿ti kyajnum xy'axpaktɔ di'ibu tyuun ja Davit ko yu'u es ja jyamyuudɔty tɔudajttɔ ja yuu?

⁴ Tyujkɔ ja Davit mɔ Diosɔ tyujk es tju'ty ja tsajkaaky di'ibu kuni'xy es tkaay yu'u es nandu'un tmooydu ja jyamyuudɔty. Es kyaj jyanigutikyuty es yu'u tkádyut, yu'u je'eyu ja teedyuty mbaat tkaydu tadu tsajkaaky.

⁵ Es nandu'un jyánañ ja Jesús:

—Es uj nmudajtypyuts yu kutujkun nandu'un mɔ saabudu xuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁶ Es mɔ jatugu saabudu xuu Jesús tyujkɔ mɔ ja tsajptujk es dya'axpejky ja ja'ayɔty. Japɔ naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja 'yaga'añgyu'u tu'uts.

⁷ Es ja di'ibɔty tsajptugóty ya'axpajktɔp es ja fariseeɔty trajudijttɔ ja Jesús es t'ixa'añ pɔn ya'agudakypy ja ja'ay mɔ ja saabudu xuu, es du'un ttuundu ja anuu es tpekymyo'oya'andu.

8 Peru Jesús ñija'ap di'ibu wyinmaaydyup es t'anmaay ja yedyujk di'ibu kyuh myudajtypy tu'uts:

—Pudu'uk es mdánut yaa kujk'aay.

Es ja yedyujk pyude'ky es tyunaay jap kujk'ajp.

9 Net ja Jesús t'anmaay ja wiinkpu ja'ayuty:

—Tyámuts uj miits nyajtewa'andu: ¿Ti mbaat ndu'unam ma ja saabudu xuu, ja oybyu o axuukpu? ¿Nyajtsókum o nya'o'kum?

10 Net ja Jesús t'ijxtaay nidagekyu di'ibu naty tu tyukwa'kmíkyuty, es t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtúw.

Es ko xyajtuuy, 'yagudaktaay.

11 Es ja fariseety es ja myugu'uguty 'yajkadu mak es ñay'anmaayudu ak yu'ujaty pun wi'ix mbaat yajtuñ ja Jesús.

Jesús twin'ixy nimajmajtsku 'yapóstuluty

12 Es ko waanu jyejky, ta ja Jesús oj ñejxy kajxtákrpu ma tu'ugu kopk. Jam ja tsuu dyajnajxy kyajxta'aky.

13 Es ko oj xuhñu, net dyaxu di'ibuty ya'uxpejky, es twin'ijxy nimajmajtsk di'ibu 'yapostulu'áttup.

14 Yu'uh xyujuty: Simonk di'ibu Jesús yajxubajt Peedru, Andrés, ja Simongu myuga'ax, Santya'agu, Fwank, Felipe, Bartolomee,

15 Matewu, Tomás, Santya'agu, ja Alfeeu 'yu'un, Simonk ja kananeeu ja'ay,

16 Juudas yu Santya'agu 'yu'un, esu Juudas Iskaryotu di'ibu óknun kyuyajk ja Jesús.

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

17 Netu Jesús jyunajky ma ja kopk mat yu'ujuty es jyajty ma tu'ugu joy it. Es japu mayjya'ay ñaymyujkudu di'ibu tso'ondap Judee, Jerusalén es ma myejeñbya'aju Tiru esu Sidón.

18 Tyaadaty tu naty jya'ttu es tmdowa'andu ja Jesusu 'yaxpukun es nandu'un 'yaguda'aktat di'ibu pukudap. Es di'ibu mäjku'u ya'ayoojap, nandu'un ja Jesús dya'agudaky.

19 Es nidugekyu ja mayjya'ay ttonandu ja Jesús, ja'a ko mudu myak'ajtun ja Jesús dya'agudaky nidugekyu ja pa'am ja'ay.

Púnaty kuni'xyuty

20 Net ja Jesús t'ijxtu ja di'ibu ya'axpejkyry, es t'anmaay:

—Kuni'xy miidsaty di'ibu ayoodap, pes m'ittap ma Diosu kyutujkun.

21 'Kuni'xy miidsaty di'ibu tyam ayu'ajttap, pes mjotkuda'aktap.

'Kuni'xy miidsaty di'ibu tyam juuy yáxtap, pes óknun mxi'ik mxóndat.

22 'Kuni'xy miidsaty ko ja'ayuty mga'oy'ixudu, mga'oy'axájudu, mya'axuk'ixtu es jyuna'andu wi'ixáty mat miidsaty ja'a kots miits xpyanujxtap, aj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

23 Agujk'át jotkujk'áttu es xonda'aktu ma tadu xu, pes, tsajpótmu Dios muj wiin mgumáyudat. Nandu'un tadu ja'ayudyu 'yaptujkuty t'axuktundu ja Diosu kyugajxpty.

24 'iPer puroobu miits makja'aydyujkuty! Tyamyu mjotkujk'áttu, per óknun m'ayówdat.

25 'iPuroobu miidsaty di'ibu tyam kaay úktap, pes óknun m'ayu'áttat! iPuroobu miidsaty di'ibu

tyam xik xoondap, pes óknam m jotmay'oogut es mju'aydyut!

26 'jPuroobu miidsuty ko nidugekyu ja'ayuty m'axájuty oy, ja'a ko du'an ja 'yaptukuty t'axájudu di'ibu jékyap andakp jyuna'andu ko yu'u Diosu kyugajxpu!

Tsoktu ja mmadsip

27 'Per uj n'anmaaydyup miits di'ibu xymyudoo'ijttap, ko mdsóktap ja mmadsip es xytyúnat yajxon mat di'ibu mga'oy'ijxap,

28 es mgunu'xtap di'ibu mgajxpojkadup es ni'amdow nibujktsówu ma Dios di'ibu m'axaktuunadup.

29 Es pan mgojxap tuk adu'um ma m'ama'atsy, mo'oy jatuk adu'um. Es pan ja pan mbujkuty yu mdsyamarru, jan ja mnixuy es wa'an nandu'an dyajnejxy.

30 Es pan m'amdoojap di'ibu mmadajtypy, mo'oy, es pan tu ti mbujkuty, katu xy'amdoy es dyajjambitut.

31 Es tundu miidsuty mat nidugekyu ja'ay éxtum xytsyoktu es yu'ajuty ttúndat nandu'an mat miidsuty.

32 Pan miits mdsojktap yu'uyu di'ibu miits mdsojkadup, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpety? Pes tyuundap yu'u nandu'an di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay.

33 Es pan miits mduundap oy yu'uyu di'ibu miits mdsojkadup, ¿ti oy'ajtun mduundap di'ibu kyatuundap ja wiinkpety? Pes tyuundap yu'u nandu'an di'ibu 'yandijtap pekyjya'ay.

34 Es pæn miidsuty mduk'ani'xypy ja meeñ yu'yu ja'ay di'ibæ m'a'ijxup es mmugubátudut jatugok, ¿ti oy'ajtæn mduundup di'ibæ kyatuundup ja wiinkputy? Pes nandu'un di'ibæ 'yandijtup pekyjya'ay tmo'oydyu yu myeeñ ani'xy yu ja'ay di'ibæ mugubátudup.

35 Tsoktu es tundu ja oybyu mædu mmædsip, tuk'anu'x ja mmeeñ nandu'un yu ja'ay es kyaj xyjup'ixut es mmugubátudut, du'un xytyuk'ixut ko miidsuty Dios Tsajpótmdæ 'yu'unguty. Ja'a ko Dios nandu'un tyiimpy yu oybyu extu mat yu pekyjya'ay es pánuty kyaj jya'aygyuda'agyuty. Es di'ibæ dæn tyiimpy, Dios mæj myay'ata'añuty.

36 Pa''ayowdu ja ja'ay éxtam ja mDeedyu tsajpótmdæ mba''ayóyuty.

Kyaj wiinkputy nægoo nbayo'oyum

37 'Katæ xypyayo'oy ja wiinkpæ, es ja Dios nan kyaj miits mbayo'oyudut. Katæ xpyekymyo'oy ja wiinkpæ, es ja Dios nan kyaj mbekymyo'oyudut miidsuty. Pa''ayowdu, es ja Dios nandu'un mba''ayówudut.

38 Mo'oy ja wiinkpæ, es ja Dios mmo'oyudut nandu'un, oyæ kijxn, ta'tspéky, winxity es ku'ujts. Es pæn oy xykyijxæ ja wiinkpæ ja jya'a, nandu'un myajkixtat.

39 Jesús yu'u pyajtáku tyædu ijxpajtæn:

—¿Ti mbaat tu'ugu wiints twijts'yo'oy ja myæwiints? ¿Ti kyaj kyudáwut nimajtsk mā tu'ugu jut?

40 Ni tu'ugu æxpæjkpæ di'ibæ myæbaadup ja wyindsán, per ko oy dyajkéxy ja 'yæxpæjkan, du'un jya'tat éxtam ja wyindsán.

41 'ĶTi ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ibŭ jap mmagu'uk wyiinóty, es kyaj mij xytyuñŭ kwentŭ ja mŭj kepy di'ibŭ jap mwiinóty?

42 ĶEs wi'ix mjuna'añ: “Mŭgu'uk, n'okju'tŭmŭ tadŭ kepywyayu'unk di'ibŭ jap mmadajtypy mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwŭty ko mij xymyŭdaty ja mŭj kepy jap mwiinóty? Mnaydyjŭp ko mjiky'aty tŭy'ajtŭn mŭŭt. Yajpŭdsŭm jawyiinŭ tadŭ mŭj kepy di'ibŭ jap mwiinóty, es dŭ'ŭn mbaat xy'ixy ya-jxón es xyjuudŭt tadŭ kepywyayu'unk di'ibŭ jap mmagu'uk wyiinóty.

Jya'ay'ajtŭn ja ja'ay yajtuk'ŭxkajp

43 'Ni tu'ugŭ kepyŭ oybyŭ di'ibŭ tŭŭmp'ajtp aŭŭk, es nan ni yŭ kepy di'ibŭ kyaj 'yóyŭty es tyŭŭmp'áty oy.

44 Tu'uk tu'ugŭ kepy ya'ŭxkajp mŭt ja tyŭŭmp. Kyaj yajtŭky yŭ iigŭ mŭ poop apyñ. Es nan kyaj yajtŭky yŭ uuvŭ mŭ yŭ tume'eñky.

45 Ja ja'ayŭ oyjya'aybyŭ tsuj kyajxy myadya'aky mŭt ko ijtp jyodoty ja oybyŭ, es ja aŭk ja'aybyŭ myadyakypy ja tsaatsykyŭbétypyŭ mŭt ko ijtp jyodoty ja aŭk'ajtŭn.

46 'ĶTi ko miits xy'anŭmŭdŭts: “Windsŭn, Windsŭn”, es kyaj xytyundŭ éxtŭmts njuna'añŭn?

47 Ja ja'ay di'ibŭts xyñimiimp es tmŭdoy yŭ n'ŭxprŭjkanŭts es tkuydyúñ,

48 yŭ'ŭ dŭ'ŭn éxtŭm ja yedyŭjk di'ibŭ kyoj ja tyŭjk. Es jawyiin tnidajŭ kŭk es trŭjtáky yŭ pyotsy ŭjx tsaade'ekykyŭjxy. Es ko ja nŭŭ kyeemy es txijty ja tŭjk amŭjaa, kyaj wi'ix jyajty, ja'a ko ta'tspéky oy pyojtse'egyŭty mŭ ja tsaade'eky.

49 Es pún myúdeebýats uj ja n'uxpújkun es kyaj tkuyduñ, yu'a du'un éxtam tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj ja tyujk nax wingujxy es kyaj tnidajm mat ja tsaabótsy. Ko ja nuu kyeemy, ja nugom txijty ja tujk amajaa, net jyijty es tyugooy tugekyu tugekyu.

7

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

¹ Ko ja Jesús kyajxtaay ma ja ja'ayaty, net ñujxnu Kafarnaúm.

² Jap tu'ugu soldaadu windsún di'ibu myadajtypy tu'ugu tyuumbu di'ibu jyantsysyeypy. Es yu'a naty pújkup es tim oogánap.

³ Ko ja soldaadu windsún tmudooy ko Jesús tu jyambity, net tkejxy nija'ajaty ja israelitu mujja'aydyujk es ttúnat ja may'ajtun es myínat ja Jesús es dya'aguda'agut ja puma'ay.

⁴ Yu'ajaty tmawingoonda ja Jesús es tpújktsoodu may'ajtun:

—Tadu soldaadu windsún nitujkup es xypyudúkat,

⁵ ja'a ko yu'a tsyeypy ja nnaxwiñudu'ajtam, es yu'a oj dyajkojyaty ja ndsajptujk'ajtam.

⁶ Net ja Jesús ñejxy mat ja mujja'aydyujk. Es ko wyingoonu ma ja soldaadu windsunu tyujk, net tkejxy nija'adyu myatnaymyaayubu es t'anuumat ja Jesús:

—Windsún, kyajts uj xyñitaku es mij mdúkat madsu ndujkun.

⁷ Paadyats kyaj ni je'eyu nganayjyáwuty es nninujxut es n'amdówat ja may'ajtun. Je'eyu mjuna'anat es ja nduumbats 'yaguda'agut.

8 Ɖj kũ'ũm nm̄dajtypyũts ja nwindsũn di'ibũts xy'ana'amp, es nandũ'ũn nm̄dátyũts ja soldaãdũty di'ibũts n'ane'empy. Es kots n'anũũmũ yũ'ũjũty nidu'uk: “Nũjx”, nũjxp; es kots n'anũũmũ jatũ'uk: “Min”, miimp; es kots nduk'ane'emy yũ nduumbũts ti ttũnat, tyiimpy.

9 Es ko tm̄dooyũ taadũ Jesús, net du'ũñũ wyũ'ũmũ, es tni'ijxũmbijty ja ja'ay di'ibũ pamiinũdũp es t'anmaãy:

—Tũy'ajtan ko ni tu'ugũ Israel ja'ay kyajts nbaãty di'ibũts xymyũbjkp ẽxtamũ tyãdũ soldaãdũ windsũn.

10 Es ko jyajttũ jatũgok mã ja soldaãdũ windsũnũ tyũjk, tũ naty 'yagũda'aky ja puma'ay.

Jesús dyajjikypyéky tu'ugũ o'kpũ jap Naín

11 Es óknũm yũ Jesús ñejxy mã tu'ugũ kajpn di'ibũ xyũ'ajtypy Naín. Es jyamyũdátũdũ ja 'yũxpũjkpũ es ja mayjya'ay.

12 Es ko jyajty kajpnbũ'aãy, net t'ijxy ko tm̄mĩñ es dyajnaxtakũyã'andũ tu'ugũ o'kpũ. Es ja o'kpũ yũ'ũ ijty tukpajkyũ maank'ajtũp yũ tyaak di'ibũ naty ku'eeky. Es mayjya'ay ja o'kpũ tpanejxy.

13 Ko t'ijxy ja Jesús, net tpa'ayooy ja ku'ekytyo'oxy es t'anmaãy:

—Katũ mjũ'ũy.

14 Net ja Jesús tm̄wingooñ es ttooñ ja o'kpũ kũ'ũyũn, es ja di'ibũ naty kyiiipy wyã'k'a'ãdũ. Es ja Jesús t'anmaãy ja o'kpũ:

—Mexy, ẽjts mij n'anmaapy: ¡Pũdũ'uk!

15 Net di'ibũ naty tũ 'yeeky oj wya'tskũjkũ es kyajxe'ky, es ja Jesús ttukkũdũjkkũ ja tyaak.

16 Es ko taadu t'ijxtu, nidugekyu tsyu'kudyaaydyu es t'awdajttu ja Dios es jyunandu:

—Tu'ugu Diosu myuj kugajxpu tu kyuxe'eky ma udsajtm.

Es nandu'un ñayjyunánudu:

—Dios tu myiñ es tpuðkkuya'añ ja kyajpn.

17 Net ja madya'aky jyudijty ma Judeeu ñax es di'ibu myuwingon'ajtypy.

Fwank Yajnbajtpu kyexyue'ebuty

18 Net ja Fwangu 'yuxpujkrpu tyukmumadyakudu tugekyu éxtam tu jyátyuty. Net nimajtsk dyaxu yu'ujuty,

19 es tkejxy ma ja Jesús es dyajtwawa'añ:

—¿Ti mij mduy'ajtan ja Kristu di'ibu naty minamp, o n'awixtupts ja wiinkpu?

20 Es di'ibu Fwank kyajx tmwingoonda ja Jesús es t'anmaaydyu:

—Ja Fwank Yajnbajtpats tu xykyxy esats mij nyajtawat pan mijtsu du'un ja Kristu di'ibu minamp, o pan n'awixtupts ja wiinkpu.

21 Netyu ko jyajttu, ja Jesús dya"agudaky ja mayjya'ay di'ibu pujkudap es dyajpudsémy ja ka'oybyu di'ibu ja'ay myudajttap, es nandu'un tmooy yu ijxun mayu wiindsuty.

22 Es ja Jesús t'anmaay ja Fwangu 'yuxpujkrpuy:

—Di'ibu miits tu xy'ixtu es tu xymudowdu, nujxtu es xytyukmumadya'aktut ja Fwank ko yu wiints ijxp, yu uxneybyu ye'ery, di'ibu myudajtypy ja lepru pa'am tu 'yaguda'aky, yu natpu mudoop, di'ibu o'kp jikypujkr es di'ibu ayoop ya"awánudap ja oybyu ayuk,

23 es jotkujk yu'u pún kyaj jyot dyajtagóy mat ujts.

24 Ko oj ñajxn̄ di'ib̄ Fwank kyajx, net ja Jesús t̄nimadyaky ja Fwank es t'anmaaydȳ ja ja'ay:

—¿Ti d̄n miids̄ty oj xyñin̄jxt̄ es xy'ixa'and̄ ma m̄j it̄n? ¿Tu'uḡ tsajkápyñ di'ib̄ wyinxijtypy ja poj?

25 Es p̄n kyaj, ¿ti d̄n oj xyñin̄jxt̄ es xy'ixa'and̄? ¿Tu'uḡ yedȳjk oy xyoxyrȳ? Miits̄ mnija'ad̄p ko di'ib̄ d̄'u'n nayxyojx̄d̄p jam 'yitt̄ ma réyadȳ tyujk̄ty.

26 ¿Per ti d̄n oj xyñin̄jxt̄ es xy'ixa'and̄? ¿Tu'uḡ Dios̄ kyugajx̄p̄? Ȳ'u d̄'u'n. Ȳ'u tu'uk di'ib̄ waan̄ ni'iḡ tm̄daty ja m̄j'ajt̄n k̄diin̄m̄ wiink̄p̄ty ja Dios̄ kyugajx̄p̄.

27 Fwank ȳ'u d̄'u'n di'ib̄ ja Dios̄ jyaaybyajt̄n myadyakyp̄ ma jȳna'añ: Ngejxyp̄ȳts jawȳin ja n'ayuk kajxw̄a'x̄p̄ts es mya'awátsx̄d̄t ȳ mn̄'u mdu'u.

28 T̄y'ajt̄n̄ts nj̄na'añ: Kyaj p̄n nidu'uḡ ja'ay di'ib̄ waan̄ ni'iḡ tm̄daty ja m̄j'ajt̄n es k̄diin̄m̄ ja Fwank Yaj̄n̄baj̄tp̄. Per waan̄ tm̄daty ja m̄j'ajt̄n oytyim di'ib̄ty p̄n̄ty ijtt̄p ma Dios̄ kyutujk̄n.

29 Ko ja yajkuḡbaj̄tp̄ty es ja nimayjya'ay tm̄dood̄ ja Fwank, ta oj tkup̄kt̄ di'ib̄ Dios̄ tyiimpy, ja'agyuj̄xm̄ oj ñayyaj̄n̄baj̄t̄d̄ m̄t ja Fwank.

30 Per ja fariseēty es di'ib̄ty tsajpt̄ḡóty ya'x̄p̄jkt̄p̄ kyaj tkup̄jkt̄ di'ib̄ Dios̄ tyiimpy, ja'agyuj̄xm̄ kyaj tkup̄jkt̄ es ja Fwank yaj̄n̄b̄át̄d̄t.

31 Es̄ Jesús 'yakj̄n̄añ:

—¿Tits m̄m̄t m̄baat n'ij̄x̄kij̄xȳ ja ja'aȳty di'ib̄áty tyam jyiky'ajtt̄p, o wi'ix̄ dya'íxȳty ja wyinm̄'añ?

32 Kaxa'ktur éxtama ana'ku'ungun di'ibu uñaayduur es kyuyattu maayóty es ya'ax jyoktu mat ja myutkuyajtpaty: “Tats njaxu'uxy di'ibu ya'ajtsr es kyaj tu m'atstu; es tu nja'úyats di'ibu maat ja o'krū ñaxtukū, es kyaj tu mju'uydyu.”

33 Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Du'una tyaadu tyam di'ibu kyaj t'axájudu ko 'yóyaty di'ibu Dios tyiimpy. Mat ko kyaj ja Fwank Yajnaabajtrū tkay ja tsajkaaky es kyaj t'iiky ja vinū, es miits mjuna'andu ko yu'u myudajtypy ja ka'oybyu.

34 Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, ngaabyats ja tsajkaaky es n'i'kypuats ja vinū, es miits mjuna'andu: “Kax es ama'uuk, es myutnaymyaayur ja pekyjya'ayaty esu yajkugubajtpaty.”

35 Per di'ibu tu t'axájudu yu oybyu uxrujkan di'ibu Dios jya'a'ajtypy, tadu ja'ay dya'ixudu ko 'yóyaty di'ibu Dios tyiimpy.

Jesús ma tu'ugu farisee tyujk

36 Es ko waanu 'yijty, net tu'ugu farisee wyooju ja Jesús es najx kyay. Es ja Jesús oj tranejxy es ñaxwe'tsy ma ja meesa.

37 Tu'ugu pojru toxytyujk di'ibu jiky'ajtp jap kajpnóty, ko tnija'aju ko tu Jesús ñejxy kaabyu ma ja farisee Simongu tyujk, netu tadu toxytyujk dya-jmiiñ tuk alabastru limetu ujts mat ja pa'ak xu'krū, es tyujku es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús tyeky'ujxy.

38 Ta tyujku jiibyu extu ko dyajxe'ky ja Jesusu tyeky, es dyajtútsy mat ja wyaay es ttsu'xu ja tyeky es trujtáky ja pa'ak xu'krū ma Jesusu tyeky.

39 Es ko t'ijxy tadu fariseeu púnu naty tu tway yu Jesús, net jyúnáñ wyinma'añóty: “Pun táy'ajtánu tyadu yedyujk yu'u tu'ugu Diosu kyugajxpu, myuwinma'añbyaadup pún yu'u toonup es wi'ixu tadu pojpu toxytyujk jyiky'aty.”

40 Net ja Jesús t'anmaayy tadu fariseeu:

—Simonk, tyámuts mij nmugajxa'añ waanu.

Es ja fariseeu 'yadsooy:

—Ya'uxpujkrpu, anmaagyuts.

41 Esu Jesús jyúnáñ:

—Majtsku yedyujk tmuni'xy'áty mat ja meeñ. Tu'uk tmuni'xyuty mugoxx mugo'px denaryu meeñ, es jatu'uk justyikxymyajk.

42 Ko kyaj mbaat myugubétyuty, ja yajnu'xpu mya'x ja myuni'xy nimajtsk. Es tyam anmaagyuts, ¿pún ni'igu tsyejpy yu yajnu'xpu?

43 Es ja Simonk 'yadsooy:

—Pes uj njuna'añats ko yu'u di'ibu mya'x ja myuni'xy kajaa.

Net ja Jesús 'yanmaayy:

—Mmudajtypy ja táy'ajtán.

44 Net ja Jesús twin'ijxpejty ja toxytyujk es t'anmaay ja Simonk:

—¿M'ijxyru tyadu toxytyujk? Kots uj ndujku ma mdujk, kyajts miju nuu tu xyuyo'oy es uj ndékyuts nbújut, esu tyadu toxytyujk tats yu ndeky tpujy mat yu wyinnuu es dyajtu'atsy mat ja wyaay.

45 Mij kyajts tu xytsyi'xy, es yu'u ko tu tyuku es tyambaat tsi'xy ja ndékyuts.

46 Mij kyajts tu xyrujítaku madsu ngubajk ja aseytu oliivu éxtum jaayy ja'ay ttundu, esu tadu

toxytyujk tū tpujta'aky yu pa'ak xu'kpu maḁsu ndeky.

⁴⁷ Paaty tūy'ajtun n'anuumu, tyadu toxytyujk tats nma'xu yu myujpéky, ja'a ko yu'u dya'íxyuty kots xytsyeky muj. Ja'a ko yu ja'ay di'ibu junaamp ko kyaju pyeky es ujts nma'xup, tadu ja'ay xytyuk'ijxpuḁts ko je'eyu waanu xytsyékyuḁts.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Yu mbojpu tū yajma'xta'ay.

⁴⁹ Net jyotjunandu di'ibáty tū yajwówdu ma meesu mut ja Jesús:

—¿Pán ja'ayu tyaadu?, ko extu pojpu mye'xyru.

⁵⁰ Es ja Jesús t'anmaay ja toxytyujk:

—Tats xymyubeky, es paadyuḁts mij tū nya-jnitse'eky. Nujx jotkujk.

8

Toxytyujkuty di'ibu pyudujkudup ja Jesús

¹ Oknum ja Jesús jyudijty kajpngajpn es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxyru ja Diosu kyutujkun. Es nimajmajtsku 'yuxpujkrū jyamyudátyuty.

² Es nandu'un jyamyudajtuḁtu nija'ajuty ja toxytyujk di'ibu naty ja Jesús tū dya'aguda'aky es nija'ajuty di'ibu tū ttukmastu'uty ja ka'oybyu. Es nidu'uk yu'ujuty txu'aty Mariu Magdalenu, di'ibu Jesús tyukmastut juxtujk ja ka'óybyuty,

³ es jatu'uk txu'aty Fwanu, ñudo'oxy ja Kuzu, Eroodusu tyuumbu wyindsán, es jatu'uk txu'aty Susanu, es may ja wiinkru toxytyujk di'ibu muḁt jyudijty ja Jesús es ja 'yuxpujkrūty es pyudúkaty.

Triiguwujpu éxtumu ijxpujtun

4 Mayjya'ay tso'ondŭ mā tŭgekyŭ kajpn es tnmiiiñ ja Jesús. Es ko myaymyijky ja ja'ay, net ja Jesús tpajtáky tu'ugŭ ijxpajtŭn es jyunáñ:

5 –Tu'ugŭ triigŭwŭjprŭ 'yojtsy wŭjprŭ. Es mā oj twŭjy, oj nandŭ'ŭn kya'ay ja tyŭmt mā padu'u, es ja ja'ay ttukta'andŭ, es ja joon tpiidŭ nandŭ'ŭn.

6 Es nandŭ'ŭn kya'ay ja tyŭmt tsaade'ekykyŭjxm mā kyaj kyákuty ja nax. Paaty ko tadŭ triigŭ myujxy, net tyŭtsy, ja'a ko tim waanŭ nik'ajtŭn.

7 Es nandŭ'ŭn ja tŭmt kya'ay apyñoty. Ja triigŭ tŭmt myujxy mā apyñ. Ta yajtátsŭ.

8 Es di'ibŭ ja tŭmt ka'a mā oybyŭ nax, yooñ yajxón, es tyŭmp'ajty mŭgo'px ok di'ibŭ wyŭj.

Es ko dŭ'ŭn jyunáñ ja Jesús, net jantsy mŭk t'anmaay:

–Di'ibŭ mŭdoodŭp, wa'an tjaygyúkŭdŭ.

Ti ko ja Jesús ya'ŭxpeky mŭdŭ ijxpajtŭn

9 Net ja Jesusŭ 'yŭxpŭjkrŭty yajtŭjŭdŭ wi'ix dyajjŭna'añ mŭt ja 'yijxpajtŭn.

10 Es ja Jesús jyunáñ:

–Dios yŭ'ŭ mduknijáwŭdŭp miidsŭty di'ibŭ kyaj yajnijáwŭ ijty wi'ix yŭ'ŭ yajkutíky. Per ŭjts n'awa'anŭp ja wiingátyryŭ ja'ay mŭt ja ijxpajtŭn mŭt ko yŭ'ŭjŭty t'ixtŭt es kyaj tñijáwŭdŭt, es ko yŭ'ŭ tmŭdówdŭt es kyaj tjaygyúkŭdŭt.

Jesús tkajxte'xy ja triigŭwŭjprŭ éxtŭmŭ ijxpajtŭn

11 'Tyaadŭ 'yandijpy yŭ ijxpajtŭn: Yŭ tŭmt yŭ'ŭ 'yandijpy ja Diosŭ 'yayuk.

12 Es di'ibŭ ka'a ja tŭmt mā padu'uŭn, yŭ'ŭ 'yandijpy yŭ ja'ayŭty di'ibŭ mŭdoodŭp ja Diosŭ 'yayuk, es net myiiñ yŭ mŭjku'ugópk es pyŭjkyŭ

ja Diosu 'yayuk mā jyot wyinma'añ es kuḍiibu tmubáktut es du'un kyaj yajnitso'ogudut.

13 Esu tūamt di'ibu ka'a tsaade'ekykyujxy, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es tmubaktu mut ja xondakun. Per ko du'un 'yittu éxtum ja triigu di'ibu 'yaats kyaj kyuktaku, mabujktup tuk tiempu, per ko myiñ ja ayo'on, kyaj tnakymyubaktu.

14 Es di'ibu ka'a ja tūamt mā ja apyñ, yu'u 'yandijpy yu ja'ayuty di'ibu myudoodu, per ja'a ko tpujta'aky ja wyinma'añ wi'ix myukja'ay'áttut es xyi'ik xyónut, paaty tmastu'uttu di'ibu myudoodu es kyaj ttundu di'ibu Dios tsyejpy. Paaty du'un yu'ujuty éxtum di'ibu tūamt tu jyi'xy es kyaj tu ñakywyinduy.

15 'Es di'ibu ka'a ja tūamt mā oyñax, yu'u 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu 'yaxájudu mut tugekyu jyot, tudowdu es ttundu es tranujxtu Diosu 'yayuk. Es du'un yajxón wyindúwat ja puyjta'aky.

Lampru éxtumu ijxpajtun

16 'Ni pán yu lyampru tkayajtoye'eky es netyu tkujiitsy mut ja tu'ts o tpujta'aky mabajnbatku'p. Jam ja ja'ay tpujta'aky kujxm es yajxón jyájut tugoty, es ko pán tyákut, wa'ats 'yíxut.

17 Es ni tii di'ibu ijtp ayu'udsyu es óknun kyawu'umut ijxnide'xy, es kyaj jyaadyu ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijáwat.

18 Paaty tudowdu yajxón. Di'ibu 'yaxájudup ja tui'ajtun, Dios yákuḍ ni'igu winma'añ esu jaygyujkun, per ja ja'ayuty di'ibu myudoodu ja Diosu 'yayuk es kyaj tkuydyundu, Dios pujkudup

ja wyinma'añ es ja jyaygyujkən di'ibə yə'u'jaty myədajtɛp.

Jesús tyaak es myəga'axaty

¹⁹ Ja Jesús tyaak es ja myəga'axaty jyajtɛ es kyaj mbaat twinguwa'agədə yə'u, ja'a ko mayjya'ayə naty.

²⁰ Es ja ja'ayaty oj 'yawánədə:

—Tə mdaak jya'ty mət ja m'útsyaty tap taja'p, es yə'u m'ixánədəp.

²¹ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Nidəgekyə di'ibə Dios ja 'yayuk myədeery es pyadiimpy, yə'u də'an n'axájəpts éxtəmədə ndəəgən es éxtəmədə nməga'axən.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtəmjtkə ja mejyñ

²² Tu'ugə xəə ja Jesús tyəjkədə mət ja 'yəxpəjkə mə ja barkə, es 'yanmaəyədə:

—Jo'om jam mejyñ ñinaxy.

Es ñəjxtə.

²³ Es ko naty ñəjxtə kujk'ám, Jesús oj myanəjxnə. Es net ti'in myiñ ja mək poj es dya'ujtsta'aya'añ ja barkə mət ja nəə es kyínət.

²⁴ Net ja xpəjkəpətəjk dyujxtə ja Jesús es t'anmaəyəyə:

—¡Windsún, Windsún! ¡Tyam ngupa'tsta'ayənə!

Net ja Jesús pyəde'ky es ja poj es ja mejyñ tməgəjxy. Ta oj wyə'amədyə'ay aməñ es təmjtkə.

²⁵ Net ja Jesús t'anmaəy ja 'yəxpəjkəpəty:

—¿Ti tə jyátyaty ja məməbjkən?

Es yə'u'jaty də'uñə wyə'amədyəəyəyə es ñay'adsə'kədə es ñayəjttəjədə nidu'uk nidu'uk:

—¿Pánu du'unu tyadu ja'ay?, ko yu'u t'ane'emy ja poj es ja mejyñ, es myumadóyuty.

Gadaru ja'ay di'ibu myudajyty ja ka'oybyuty

²⁶ Net jyajttu mejyñbyu'ajp ma Gadaru ñax, di'ibu ijtp Galileeu wyinduuy.

²⁷ Ko Jesús pyudseemy ma ja barku, net ñimiinu tu'ugu ja'ay di'ibu ka'oybyu myudajyty es jékyup kya'okstunaayñ tugoty. Jam tsunaay ma o'krpu jutun es jyiky'aty niwa'ats uxwa'ats.

²⁸ Es ko t'ijxy ja Jesús, net ñaygyoxtnaaydyáku wyindum es yaxkeky:

—¿Ti mdunaampy mut ujts?, mij Jesús, Dios Tsajpótmdu 'yU'unk. Tunu may'ajtun, kátats xy'adsipy.

²⁹ Du'un jyunañ ja'a ko Jesús tu kyéxyuty es pyudsúmüt ja ka'oybyu ma tadu yedyujk. Kanak ok yu ka'oybyu tu tyuktúkaty, es ja ja'ayuty kyuwunndu ma kyu'u es ja tyeky mut ja kadenu. Es yu ka'oybyu yu'u tukpojtup ja kadenu es myunejxyuty ma muj itun.

³⁰ Es ja Jesús dyajttuy:

—¿Ti mxu'ajyty?

Es yu'u 'yadsooju:

—Ujts nxu'ajyty Lejyonk*.

Du'un 'yadsooju, ja'a ko may ja ka'oybyu tu tyuku ma yu'u.

³¹ Es yu tadu mujku'u ya'amdooy ja Jesús es kyaj dyajnjxut ma ayoodákn.

³² Es jap wingón 'yijty yu udsam may es jye'xy ma ja kopk wiin. Es ja ka'oybyu tpujktsooy ja may'ajtun ma Jesús es dyaky ja kutujkun es

* 8:30 Ix Markus 5:9.

tyákuđut ma ʉdsuṁuṁ. Net ja Jesús tmooy ja kutjukuṁ.

33 Ja ka'oybyu pyuđsuṁdu ma ja ja'ayun es tyujkuṁ ma ʉdsuṁuṁ. Netu tadu ʉdsuṁ ñujxtu jantsy puye'egyu nax jajp'ám. Ta kyupuym'kñajxtu mejyñóty, es jap jyi'xtaaydyu.

34 Es di'ibu kywentu'ajttup ja may ʉdsuṁ, ko t'ijxtu ti tu jyátyuty, net oj puym'ktsoondu mut ja tsu'ugu es oj tmadya'aktu ma ja kajpn es ma ja'ayuty di'ibu kamoty.

35 Es ja ja'ayuty tso'ondu es t'ixa'andu di'ibu tu jyátyuty. Es ko jyajttu ma ja Jesús, net tpattu jam ja yedyujk di'ibu tu ñiwa'adsyuty ja ka'oybyu, es 'yu'uñu Jesús wyinduuy yajxon es wijy kejy es witxu. Es tsu'kudyaadyu ja ja'ayuty.

36 Es di'ibu naty tu t'ixtu, net tmadyaktu wi'ix tu ñiwa'adsyudyu tadu yedyujk di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu.

37 Es madu tyaadu nidugekyu ja'ay ma Gadaru kajpn tmunu'xtaktu ja Jesús es tso'onnat jap, ja'a ko yu'ujuty tsu'kudu muk. Net ja Jesús tyujku ma ja barku es ñujxnu.

38 Ja yedyujk di'ibu tu myastu'udyuty ja ka'oybyu, net tmunu'xtáky ja Jesús es ñujxut mut yu'u. Per ja Jesús tyuknipujku es wyu'umut, es 'yanmaayy:

39 —Jumbit. Nuix ma mdujk es xymyadya'agut tugekyu di'ibu Dios tu ttuñ mut mijts.

Es ja yedyujk ñujxnu es tmadyaky ma tugekyu kajpn éxtuṁ ja Jesús ttuñ mut yu'u.

Jayru ñuux es ja toxytyujk di'ibu Jesusu wyit tyoon

40 Ko Jesús jyajty mā jatū'ugū mejyñbyā'a, net ja ja'āyūty oj jyjpp'yo'oyādū mūt ja xondakūn, ja'a ko nidūgekyū ja'āyūty 'yawixtū naty.

41 Net myiiñ tu'ugū yedyūjk di'ibū xyū'ajtypy Jayrū, di'ibū ijtp windsún mā ja tsajptūjk. Tadū yedyūjk ñaygyoxtnāaydyákū Jesús tyeky'ūjxy es tmūnu'xtáky es ñūjxūt mā ja tyūjk,

42 ja'a ko tmūdaty tu'uk je'eyū ñūx di'ibū majmajtsk jūmūjt, es tamū naty tyim'oogānnū. Es ko Jesús oj ñējxy, net mūūt ñūjxtū mayjya'ay es jantsy adijmíky.

43 Es mā tadū mayjya'ay jap tu'ugū toxytyūjk di'ibū myūdjtypy ja windaxū pa'am es tū 'yayoyū naty majmajtsk jūmūjt, es tū yajmeeñdyūñ mā kudsooyūn tūgekyū di'ibū naty myūdjtypy, es nī pūn kyaya"agūdakū.

44 Es yū'ū ñīwingoon ūxkū'p tsoo ja Jesús es ñaydyukpatū ja wyit, es netyū 'yagūdaky.

45 Net ja Jesús dyajtūy:

—¿Pūnats tū xytyoñ?

Es nidūgekyū 'yanmāayādū:

—Kyaj 'yūjtsūty.

Net ja Peedrū jyūnāñ:

—M'ijxypy ko mayjya'ay m'adijmíkyūty, es xyajtáy pūn tū mdóñūty.

46 Net ja Jesús jyūnāñ:

—Tūts xytyondū ja'ay nidū'uk. Nnija'ābūts, ja'a ko yū nmūk'ajtnūts tū ya"agūda'agyūty.

47 Es ko ja toxytyūjk tnija'ājū ko Jesús ñija'ap, net myiiñ tsūyipy es ñaygyoxtnāaydyákū Jesús wyinduuy es t'awā'anū mayjya'ay wyinduuy ti ko oj ttoñ, es netyū 'yagūdaky.

48 Net ja Jesús 'yanmaay:

—Tɛ m'aguda'aky mat ko tɛ xymyabeky. Tyam nujxu net jotkujk.

49 Tánnum naty 'yakkajxy ja Jesús ko jyajty nidu'ugu ja'ay di'ibu tso'omp mā tyujku Jayru di'ibu ijtp windsún mā ja tsajptujk, es ya'anmaay ja Jayru:

—Tɛ m'u'unk 'yo'knu. Kɛdii xyñakyñ'emy yu Windsún.

50 Es ko ja Jesús tmadooy, net t'anmaay ja Jayru:

—Katɛ mjotmay'eeky. Mubajkats je'eyɛ esu m'u'unk tso'ogat.

51 Es ko jyajttɛ mā ja Jayru tyujk, ni pán tkayajtujk ja Jesús, yu'uyu Peedru es ja Fwank es yu Santya'agu es ja tyaak tyeety ja kixyu'unk o'kpu.

52 Es nidugekyu ja'ayuty jyantsyjyu'uy jyantsyya'axtɛ mat ko ja kixyu'unk tɛ 'yeeky. Es ja Jesús jyánañ:

—Katɛ mnakyjyu'uydyu. Yu kixyu'unk kyaj tɛ 'yeeky. Maap jap.

53 Es ja ja'ayuty je'eyɛ ttukxiky ja Jesús, ja'a ko ñija'adup ko tɛ 'yeeky.

54 Net ja Jesús tku'amumajtsɛ ja o'kpu es t'anmaay muk:

—Kixyu'unk, pudu'uk.

55 Es ja kixyu'unk jyikyryejky jatugok es netyu pyude'ky. Es ja Jesús jyánañ es yajmo'oyat ja kyaaky.

56 Es ja tyaak tyeety du'uñu wuyumadyaaydyu. Per ja Jesús tyuknipujku es kɛdiibu pán t'awánut éxtum tɛ jyaty.

9

Jesús tkexy ja 'yuxpɯjkpɯtɯjk es tkajxwǎxtɯt ja Diosɯ 'yayuk

¹ Ta ja Jesús dyajnaymyujkɯ nimajmajtskɯ 'yapóstulɯty, es tmooy ja muk'ajtɯn es yɯ kutujkɯn es dyajjuga'agut nidugekyɯ ka'oybyɯ di'ibɯ ja'ay myɯdajtypy es dya"agɯdǎ'agut di'ibɯ pɯjkɯdɯp.

² Es tkejxy es tkajxwǎ'xɯt wi'ix ja Diosɯ kyutujkɯn. Es nandu'ɯn tkejxy es dya"agɯdǎ'agut yɯ puma'ayɯty.

³ Es ja Jesús jyunañ:

—Ni ti xykyayajɯjxtɯt di'ibɯ mnidu'uyo'oydyɯp. Ni mdajk, ni mmorral, ni mɯgǎyñajxɯk es kyajpɯ mmeɛñ xymyɯnɯjxtɯt. Es yɯ'ɯyɯ mwit mmɯnɯjxtɯp di'ibɯ mnikɯjxy es kyaj wiinkpɯ ja tukni'x xymyɯnɯjxtɯt.

⁴ Ko mjajtta'agut mǎ tu'ugɯ tɯjk, kyaj mdsoonɯt es mnɯjxɯt wiink tsoo, wɯ'ɯmdɯ extɯ ko mnɯjxɯt mǎ wiinkpɯ kajpɯ.

⁵ Es mǎ kyajpɯ ja'ay myajjajtta'agyɯty, net mdsoondɯt mǎ tadɯ kajpɯ es xywyinxittɯt ja naxjok mǎ ja mɯ'uk éxtɯmɯ ijxwɯ'ɯmɯn ko dɯ'ɯn wyɯ'ɯmdɯ pojɯ mɯt.

⁶ Ko Jesús kyajxtǎay, net tsoy'ondɯ yɯ'ɯjɯty es ñɯjxtɯ kajpɯngajpɯn es tkajxwǎ'xy ja oybyɯ ayuk éxtɯm ja Jesús tɯ jyuna'añ, es dya"agɯdǎ'aktɯ ja puma'ay nidugekyɯ majatyɯ kajpɯ.

Fwank Yajɯbajtpɯ 'yeeky

⁷ Es ja gobernadoor Eroodɯs tmɯdooy tijaty ja Jesús tyiimpy, es kyaj tɯijawɯ wi'ix dya'ítɯt, ja'a ko jamɯ ja'ay jyuna'andɯ ko yɯ'ɯ Fwank Yajɯbajtpɯ ko tɯ jyikyɯpyeky.

⁸ Es nija'ajaty jyuna'andu ko yu'u Elius ja Diosu kyugajxpu, ko tu kyuxe'eky jatugok. Esu wiinkpu jyuna'añ:

—Ja'a tu'ugu Diosu kyugajxpu di'ibu jékyup, ko tu jyikyryeky jatugok.

⁹ Per ja Eroodus jyunañ:

—Ujts oj nni'ana'amu es yajnibúxudu tadu Fwangu kyubajk, ¿es pánu tadu di'ibu tyiimpy tugekyu di'ibats uj tyam nmudeepy?

Es ja Eroodus jyottugooy wi'ix t'ixat.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹⁰ Ko jyumbijttu ja apóstaluty, net ttukmadyaktu ja Jesús di'ibáty tu ttundu. Es net ja Jesús yajnuxudu ma tu'ugu it di'ibu myawingon'ajtypy ja Betsaydu.

¹¹ Es ko ja mayja'ay tnija'adu, net tranujxtu. Es ja Jesús 'yaxájudu es tmugajxtu wi'ix ja Diosu kyutujkun es dya''agudaky ja puma'aydyujk.

¹² Es ko tsyu'ujnu, ta ñimiinu nimajmajtsku 'yuxrajkraty es 'yanmaayudu Jesús:

—Nayjyugajxudu muut ja ja'ayuty es ñujxnut po'xpu es t'uxta'ayut yu kyaaky majaty tujk es jap kajpnóty di'ibáty wingónuty, ja'a ko yaa ma n'ijtam kyaj tii.

¹³ Es ja Jesús jyunañ:

—Mo'oydyu miidsuty ja kyaaky.

Es yu'ujaty jyunandu:

—Kyajts ti nmudaty, je'eyu mugoxku tsajkaaky es majtsku ajkx. ¿O mdsejpy es uudsuty nujx njúdyuts di'ibu jyuxtubu tyadu mayja'ay?

¹⁴ Ja'a ja'ayuty nimugoxk mil. Es ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxrajkratujk:

—Yajna_xwaatsta ja'ayuty ni-
justyikxymy_{aj}kátyuty.

15 Es du'an ttuunda es ñaxwa'tstaaydyu
nidugekyu.

16 Net ja Jesús t'axaju tadu m_ugoxku tsajkaaky
es majtsku ajkx, es pyat'ijxy tsajwínm es tkuni'xy
es ttujkwa'xy es tmooydyu ja 'y_xxp_ujkp_ut_ujk es
dyajwa'xut ma ja ja'ayuty.

17 Nidugekyu kyaaydyaaydyu jotkuda'aky, es
ñadu_{jk} majmajtsk katsy ja kaydyuk.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

18 Es ma tu'ugu xuu ja Jesús kyajxtáky anay-
dyu'uk mat ak yu'udyu 'y_xxp_ujkp_ut_ujk. Esu Jesús
yajtu_ujudu:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'añ ko pánuts uj?

19 Es ja 'y_xxp_ujkp_ut_ujk 'yadsoodu:

—Nija'ajuty jyuna'andu ko mijts Fwank
Yajna_bajtr_u, es wiinkp_u janándup ko mijts
Eliis, es wiinkp_u 'yaktimjuna'andu ko mijtsu
du'an tu'ugu Diosu kyugajxp_u jékyubu di'ibu tu
jyiky_upye_u.

20 Net ja Jesús dyajtu_uy:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu pánuts uj?

Es ja Peedru jyunañ:

—Mijtsu du'an ja Kristu di'ibu Dios wyin'ijx es
tkejxy.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

21 Es ja Jesús tyuknip_ujk makta'aky es kadiibu
pán t'awánut.

22 Es 'yak'anmaay_u:

—Tu_y'ajt_un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu
Kyudanaabyu, n'ayowa'añuts mak es uj

xy'uxtija'anduts ja mujja'aydyujkaty esu teedywyindsunuty es ja di'ibu tsajrtugoty ya'xpujktup, esu ja'ayuts xya'oogut es tugukxubajtp jatugok njikyryukuduts.

²³ Oknam t'anmaay nidagekyu ja'ayuty:

—Pun jaats pun xypyana'xa'añ, tsojku es tmastu'udut ja kyum winma'añ es bom bom jyiky'atut extum tu'ugu ja'ay di'ibu kyruuz pyagiipy ko 'yo'kun tninejxy, esuts xypyatsoonut.

²⁴ Ja'a ko di'ibu tsyejpy es jyiky'atut extumu kyum winma'añ o ja kyum dsojku, du'umbu ja'ay nyyajtugoyudup mut ja jyiky'ajtun. Es pun tsyejpy es jyiky'atut extumts uj ndukni'ixu, du'umbu ja'ay kyaj ñayyajtugoyudut mut ja jyiky'ajtun.

²⁵ ¿Es ti tyimpaty otyim di'ibu ja'ayuty oy tjaniwindsun'ajtpu tagekyu naxwiñudu, pun nyyajtugooyup ku'um mut ja jyiky'ajtun ma ja Dios?

²⁶ Pun punuts xytyuktsoyduump es ttuktsoyduñ ja n'ayukats ya naxwiiñ pojpu ja'ay wyinduuy, uj, ja Naxwiñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, nan nduktsoyduñupts kots nmínut jatugok mudu myuj'ajtunu nDeedyuts esu nDeedyuts ja 'yanklusadyu myuj'ajtun.

²⁷ Es n'anumu tay'ajtun ko nija'ajuty di'ibu ja yaa kyaj 'yooktat pun kyajnam t'ixy ja Diosu kyutujku.

Jesús tyugatsy

²⁸ Es ko tyuktujkxubejty, net ja Jesús pyatujku ma tu'ugu kopk es kyajxta'aga'añ. Es twooy ja Peedru, Santya'agu esu Fwank.

29 Es ko ja Jesús jam kyajxta'aky, net ja wyiin jyujp tyugajtsy es ja wyit jyambijty jantsy wa'ats poop es jyantsytye'xy.

30 Net kyuxe'ky nimajtsku yedyujk myadya'aky mat ja Jesús. Yu'udyu tadu Moisés esu Eliiis.

31 Es jyantsyjyay jyantsytye'xy juwudity ma Jesús esu Moisés esu Eliiis, es tmadya'aktu ja 'yo'kunu Jesús éxtam 'yayowa'añ jap Jerusalén.

32 Es ni'igu ja Peedru mat ja jyamyuut jyantsyjyama'aja'andu. Net t'ijxtu ja myuj'ajtun ja Jesús es ja nimajtskpu ja'ayaty di'ibu naty mat ja Jesús.

33 Es ko ja nimajtskpu ja'ay jyagamgáknudu ma ja Jesús, ta ja Peedru jynáñ:

—Windsán, oy ko tyam n'ijtun ja yaa. Es ngójuduts tuguuu uxkuda'ak tujk: tu'uk mat mij es tu'uk mat ja Moisés es jatu'uk mat ja Eliiis.

Es ja Peedru kyaj tnijawu di'ibu kyajxypy.

34 Es ko Peedru naty kyajxy, net myiñ ja yoots di'ibu abijtudu, es tsyu'kudu ko ñay'ijxudu yoodsóty.

35 Net tmadoodu kyajxy jap yoodsóty di'ibu jnán:

—Tyaadu ujtsu n'U'unk di'ibats njantsytsyejpy. Mamudowdu yu'u.

36 Es ko du'un kyajxtaay, net t'ijxy ko Jesús jam naydu'uk. Es ni pán wi'ix tka'anmaaydyu éxtamu naty tu t'ixtu.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

37 Es jakumbom ko jynajktu jam kopkkujxm, mayjya'ay tsyo'ondu es oj jyujp'yo'oyudu.

38 Ta tu'ugm yedyujk myiiñ es t'anmaay mak ja Jesús:

—Windsán, tunm may'ajtán. Ixudsu n'u'unk, ja'a ko ym'uyats tu'uk nmudajtyy.

39 Ko ym ka'oybym tyuktákuty, ta yaj'ya'axyuty, wyijtsxítyuty, ya'a'eebyuty, kyujy jyubípyuty es kyaj ñiwá'adsa'añuty.

40 Tuts njamnu'xta'aky ym m'xprujkruty es ttukniwá'adsudm tadm ka'oybym, per kyaj tmamada'aky.

41 Esu Jesús 'yadsooy:

—¡Ay miidsuty, ja'ayuty di'ibm kyaj jyiky'attm mudm tuj'ajtán es kyaj Dios tmabuktá! ¿Extm nu'anudsm du'án n'aktim'ítat mat miidsuty es nmudánudat? Yajmín ja m'u'unk.

42 Es ko ja mixy myujwa'ky, net ja ka'oybym ñaxkujubijpm es wyijtsxijtm mak. Per ja Jesús t'ooy ja ka'oybym es dya'agudaky tadm mixy es ttukkudujkm ja tyeety.

43 Es nidugekym ja'ayuty du'añm wum'umudyaaydym mat ja Dios ja myuj'ajtán.

Jesús tnigajxy myumajtsk ok ja 'yo'kán

Es ko ym'ujaty du'añm wum'umudyaaydym mat di'ibm naty tyiimpy ja Jesús, ta ym'u t'anmaaydym ja 'yuxprujkruty:

44 —Madowdm yajxón es jaygyúkdum es katm xyja'aydyugóydy tyadm ayuk. Ujts, ja Naxwíñdm Ja'ayudy Kyudnaabym, nyajkuyaka'añuts ma ja mayja'ay.

45 Es ja 'yuxprujkrutajk kyaj tjaygyujkdum éxtum ya'anmaay es tujjptsm'kdum es dyajtáwut éxtum tm jyuna'añ.

Pán waan̄ m̄j

⁴⁶ Net ja 'yuxp̄ujk̄p̄ut̄ujk̄ ñayyajt̄uuj̄ud̄u oga'an pán ma yu'uj̄aty ni'iḡu m̄j.

⁴⁷ Per̄u Jesús ñija'ap̄ di'ib̄u naty ja ja'ay wyinmaaydyur, es net tsa'ane'ky tu'uḡu un̄a'ku'unk es t̄p̄j̄t̄áky kujk'aay ma yu'uj̄aty.

⁴⁸ Ta 'yanmaayud̄u:

—Pán 'yaxáj̄ub̄u tyad̄u un̄a'ku'unk mat ujtskyujxm, nand̄u'un̄uts xy'axaj̄u. Es pánuts uj xy'axáj̄ur, nand̄u'un̄ xy'axáj̄ud̄u pánuts uj xykyajx. Yu'u pán naybyj̄t̄ákyur ni'iḡu mutsk ma miidsaty, yu'u it̄ur m̄j.

Di'ib̄u kyaj xyñi'o'o xyñiyáx̄m, yu'u d̄u'un̄ ijtp mat udsajt̄m

⁴⁹ Net ja Fwank jyunáñ:

—Windsún, t̄uts n'ixtu tu'uḡu yedyujk̄ di'ib̄u mat mijts̄u mx̄u dyajp̄udsémy yu ka'oybyu di'ib̄u ja'ay myadajtypy. Es nyajkubojkt̄apts mat ko kyaj jyadity mat udsajt̄m.

⁵⁰ Es ja Jesús jyunáñ:

—Kat̄u xyajkubókt̄u, ja'a ko di'ib̄u kyaj xymyudsip'ajt̄m, yu'u ijtp ti'igy mat udsajt̄m.

Jesús t̄j̄jp̄kugajx̄u ja Santya'aḡu es̄u Fwank

⁵¹ Es ja tiemp̄u wingoomb̄u naty ma ja Jesús ñujxánnu tsajpót̄m. Net t̄p̄j̄t̄áky ja wyinma'añ muk es ñujx̄a'añ Jerusalén.

⁵² Es tkejxy jayujp̄ ja kugajxy es t̄j̄jp̄'ix̄ut ma tu'uḡu samaritan̄u kajpn, es t'uxta'ayut yu jajt̄ákn.

⁵³ Es ja samaritan̄u ja'ayuty kyaj t'axajuyand̄u, ja'a ko t'ixtu ko ja Jesús ñejxy Jerusalén.

⁵⁴ Es ko ja 'yuxp̄ujk̄p̄uty, yu Santya'aḡu es ja Fwank, tnija'ad̄u tyad̄u, net t'anmaaydyu ja Jesús:

—Windsún, ģmdsejpy es nyajnaxkudákum yu jūnya'ank jam tsajwínm es kyutugóyut tadu ja'ayuty?

⁵⁵ Net ja Jesús 'yijxumbijty es t'oodu es tmugajxtu:

—Miits kyaj xyñijáwudu ti ja'ajun mmudajttap.

⁵⁶ Ūjts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts tu nmiñ es nyajtugóyudats ja ja'ayuty, ja'ats tu nnimiñ esats nyajnitso'oga'añ.

Net oj ñujxtu wiink kajpn.

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

⁵⁷ Es ko oj ñujxtu tu'am, ta tu'ugu yedyujk 'yanmaayū ja Jesús:

—Windsún, ūj ndsejpyats mbanujxa'añ mij ma mjantsytyimnejxy.

⁵⁸ Esu Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank, es yu juyujk di'ibu kaagudijtp myudajtypy ja pya'an, per ūj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty mats je'eyu ngubajk nbujta'agut.

⁵⁹ Esu Jesús t'anmaay jatu'uk:

—Pamiinguts.

Es ja ja'ay jyunáñ:

—Windsún, nasmajtsuguts es nwu'umdats mudu ndeedyats extu ko 'yoogut es nyajnaxtúkudats, es net nbanujxtu.

⁶⁰ Es ja Jesús t'adsooy:

—Mij nujx kajxwax'x wi'ix ja Diosu kyutujkun. Nika'ak yu o'kraty. Wa'anu wiink ja'ayuty dyaj-naxtúkudu. Tyaadu yu'u tyiimpy di'ibu kyaj jyot-maydyúñty yu Diosu 'yana'amun.

⁶¹ Net 'yanmaayū jatu'ugu ja'ay:

—Windsún, nbanujxupts mij, per nnejxyuts jawyiin n'oknayjyugajxyuty maḁsḁ ndujk.

⁶² Esu Jesús t'adsooy:

—Pún yajtsajkayuur, tɔyɔ tɔɔjta'agut ja 'yijxɔn. Kyaj mbaat 'yijxambity pɔn tsyejpy ja syurkɔ tɔyɔ ñujxut. Es nandu'un púnuts xyryanujxaamp, yu'u myastutta'ayur tɔgekyɔ oytyim tiity. Es pún kyaj tmastu'uda'añ tɔgekyɔ yu jyiky'ajtɔn es xyryanujxudats, kyaj tyuñ ma ja Diosɔ kyutujkɔn.

10

Jesús tkexy nidugɔ'px majmajtskɔ 'yuxpɔjkrɔty

¹ Es óknɔm ja Windsún Jesús twin'ijxy nandu'un nidugɔ'px majmajtsk ja ja'ay, es tkejxy nimajtskátuty es ñujxut jawyiin ma tɔgekyɔ kajpn ma Jesús ñujxa'añ.

² Ta ja Jesús t'anmaaydyɔ:

—May ja ja'ay di'ibɔ kyajnɔm t'amudoonáxtɔ ja oybyɔ ayuk. Du'un ja'ajuty éxtɔm ja triigu tɔamt di'ibɔ yajpɔjkmujkr, per waanɔ ja tuumbɔ. Paaty amdowdu ja Kugam es tkáxut ja tuumbɔ esu ja'ay ttuknijáwɔdu ja oybyɔ ayuk.

³ Tyámats miits ngaxa'añ es nujx xykyajxwa'xy. Es ixtɔ yajxón ko du'un éxtɔm ja borreegu 'yity tsipoty ma ja waxka'ukan, miidsuty nandu'un xyryaada'andu ja ja'ayuty di'ibɔ kyaj m'axajyua'anɔdu oy.

⁴ Katɔ xymyɔnɔjxtɔ mbijñ, ni mmeẽndyujk, ni mgaayñajxuk es ni wiinkpɔ mgu'uk. Katɔ mwá'k'áwɔdu es xykyajxpe'xy ja ja'ayuty di'ibɔ mbáttɔp tu'aay.

⁵ Es ko mdúkut ma mmo'oyuty ja ja'ay yu jajttákn ma tu'ugü tujk, jawyiin xy'anuumut: “Jotkujk ma tyadu tujk.”

⁶ Es pün ja kudujk m'axájur yajxón, Dios kunu'xudur. Es pün kyaj, katü xy'amdoy ja Dios es kyunu'xudut.

⁷ Ma m'axájuty yajxón, wü'amdu ma tadü tujk es kay uuktü di'ibü mmooyudur, mut ko pünuty kyajxwa'xyu yu n'uxrükunuts, nandü'un pyaadyuty ja ka'ay ukün éxtüm jyuna'añ ja ayuk: “Yu tuumbü pátur ja myaju'uñ.” Katü mjüditü tujkmdujkm.

⁸ Es ko mja'tut ma tu'ugü kajrn ma m'axájudü, jüxtü di'ibü myajmoodyur.

⁹ Ya'agüda'aktü di'ibü rujukur jar, es anuumu: “Tü wyingón ja Diosü kyutujkän ma miidsuty.”

¹⁰ Es ko mja'tut ma tu'ugü kajrn ma kyajru ja'ay m'axájudü, püdsümdü tu'aay es anuumüdu:

¹¹ “Extü naxjok di'ibü yaa ma mgajrn tü pyety maðsü ndekyän, nwinxíturpts. Per nijáwüdu ko wyingón ja Diosü kyutujkän.”

¹² Es ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxrükpüty:

—N'anuumüdu miidsuty ko ja tiempü tpaadut ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, ja Dios yakaampy ni'igü ja tüdyu'unün ma tadü kajrn küdiinüm ma Sodomü ja'ayuty.

Kajrn di'ibü kyaj jyodambittü

¹³ Püroobü mijts Korazín kajrn, es püroobü mijts Betsaydu kajrn, ja'a ko pün üjtsxyur nbujtákyu ma Tirü kajrn esü Sidón kajrn yu müj'ajtän éxtüm ma miidsuty, tadü kajrn jékyurxyur dya'ixyuty ja

jyotmay mat ja pyojpukyujxm es jyodumbijtxyup mat ja Dios.

14 Paaty ko tpaadut ja tiempu ma ja ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty m'axajup tu'ugu tadyu'unun waanu muk es kadiinam dyu'unuty ma Tiru es ma Sidon.

15 Es mij Kafarnaum kajpn, di'ibu naybyjta'aganup muj kujxm extu ma tsajpn, Dios yu'u mbjta'agudup ma ayoodakn.

16 Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukpuk:

—Pun myubejkyu ja ja'ayuty éxtam miits xykajxwa'xtu, uj xymyubukpukts nandu'un. Es pun kyaj m'axajuty miidsuty, nan kyajts uj xy'axaju es nan ni ja'a panuts xykyajx.

Jyambittu ja nidugu'px majmajtsku xpxukpuky

17 Oknum ko ja nidugu'px majkpu xpxukpu jyambijnudu, jyantsyxyondaktu es t'awa'anudu ja Jesús:

—Windsun, extu ja ka'oybyuty tu xymyumadowoduts mat mijtskyujxm.

18 Netu Jesús t'anmaaydyu:

—Uj tats n'ixy ja majku'ugopk Satanás kya'ay tsajwinm éxtamu judsukan.

19 Uj tats nyaky yu muk'ajtun mat miidsuty es oy xytyuktaanut yu tsaj'añ es yu jaybyu'uk es xymyumada'agut ja mudsip Satanás mat tugekyu ja myaja, es kyaj mbaat wi'ix mdúñuty.

20 Per katu mxonda'aktu je'eyu ko yu ka'oybyu tu mmumadowodudu, ni'igu xonda'aktu mat ko yajkuja'ayun ja mxujuty jam tsajpotm.

Jesús xyonda'aky

21 Es nety_u ja Jesús jyantsyjoytkuj_udyaay mat ja Espírítu Santu es kyajxtáky:

—Tatu, n'awdajtypyats mijts di'ibu Windsan'ajtp tsajpótm es ya naxwiiñ, ja'a ko ja ja'ay di'ibu ijttap éxtamu u'unk uná'kuty tu xytyuk'ixy xytyukni-jawu di'ibu mdukwinguyu'ts di'ibu junándap ko yu'ujuty wjy kejyaty. Es jantsy oy, Tatu, ko du'an tu xytyuñ éxtam mij xytsyeky_u.

22 Es ko du'an kyajxtaktaay, net t'anmaay ja 'yuxpajkputajk:

—Yu nDeedyats tu xymoodya'ayats tugeky_u. Ni pán tka'ixy'aty ja nDeedyats, ujts je'eyu, ja'a 'yU'unk. Es ni pánats uj xykya'ixy'aty, yu'ayudsu nDeety es ja ja'ayaty di'ibats uj tu nnaydyuk'ixyaty ma yu'ujuty.

23 Net ja Jesús twin'ijxpajttu ja 'yuxpajkputajk es t'anmaay ak yu'ujuty:

—Kuni'xy miidsaty di'ibu ijttap tugeky_u tyaadu.

24 Ja'a ko may ja Diosu kyugajxpu es ja réyaty di'ibu jékyup, jya'ixandu di'ibu miits tyam m'ijttap, es kyaj t'ijxtu, es nandu'an tjamudowandu di'ibu miits tyam mmudoodu, es yu'ujuty kyaj tmudoodu.

Samaritanu oyja'ay

25 Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpajk puyde'ky es oj tmugajxy ja Jesús es dyajka'aja'añ. Ta dyajtuay:

—Ya'uxpajkpu, ¿tits ndúnup esats nbaadut ja njiky'ajtanats winu xnu winu tiempu?

26 Net ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ti jap ijtp kuxja'ay ma ja Moisesu 'yana'amun? ¿Wi'ix xykyajxy?

27 Es ja di'ibū tsajptugóty ya'uxpūjkp 'yadsooy:

—Mdsókūp yū mWindsún Dios mat tugekyū mjot mja'ajūn, mat tugekyū m'anmūja'an, mat tugekyū mmūjaa, mat tugekyū mwinmā'añ, es nandū'un mdsókūp ja mmūdjkrā'a éxtūm mij kū'ūm mnaydsyékyūty.

28 Net ja Jesús jyūnāñ:

—Tū yajxón m'adsoy. Pūn mdiimpy dū'un, mmūdátūp ja jiky'ajtūn winū xūū winū tiempū.

29 Ta ja di'ibū tsajptugóty ya'uxpūjkp naypyūjtā'agánūp éxtūm jā'ay di'ibū jiky'ajtp tūy'ajtūn mūūt, es dyajtūy:

—¿Púnats ūj nmūdjkrā'a'ajtypy?

30 Net ja Jesús 'yadsoojū:

—Tu'ugū yedyūjk winjūnjkp mā ja tu'ujūn di'ibū nūjxp Jerusalén extū kyūda'aky Jerikoo. Es myajtsūdū ma'tspū es pyūjkūdyāayūdū tugekyū di'ibū naty myūdjtypy, es extū yū wyit, es yajkepywyejpy, es ñikākūdū éxtūmū o'krū.

31 Es net tu'ugū teety ñajxy mā tadū tu'u. Es ko oj 'yíxyūty, net ñayo'oyū.

32 Oknūm myiñ tu'ugū levitū di'ibū myūdiimpy ja teety es ñajxy mā tadū tu'u, es ko oj t'ixy, net nandū'un tnayo'oy.

33 Per óknūm myiñ tu'ugū samaritanū jā'ay di'ibū jūdjtp mā nandū'unū tadū tu'u. Es ko t'ijxy, net mūk tjā'ajū es tra''ayooy.

34 Net tmūwingooñ ja yedyūjk es dyajtsoybyejty ja tsyayut mat ja aseytū oliivū es ja vinū, es t'adsiimy. Net dyajpejty mā kyū'ūm jūyūjk di'ibū naty tyuk'uñāapy, es dyajjajty mā tu'ugū jājttākū es jap tkwentū'ajty yajxón.

35 'Es jakumbom ko ja samaritanu ja'ay tso'onnu, ta tju'ty majtsku myeeñ es tmooy ja kudujk di'ibu ma jajtákn es t'anmaay: "Kwentu'atu tyadu yedyujk, es pun m'ak'yajmeeñdyuump, ujts mij nmugubátup kots njambítut."

36 Net ja Jesús dyajtuy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp:

—¿Pánu tyadu nidugukpu mjunaamp ko yu'u tmudujkpa'ajuty di'ibu majtsu tadu ma'tspu?

37 Ta ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp 'yadsooy:

—Ja di'ibu myudajt ja pa''ayo'on mut yu'u.

Net ja Jesús jyanañ:

—Nujx mij es xytyúnut nandu'un.

Jesús ma tyujku Marta esu Mariiu

38 Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u es jyajty ma tu'ugu kajpn. Es jap tu'ugu toxytyujk di'ibu xyu'ajtypy Marta, es 'yaxaju ma tyujk.

39 Marta tmudaty tu'ugu myuga'ax di'ibu xyu'ajtypy Mariiu. Es yu Mariiu ñaxwe'tsy Jesús tyeky'ujxy es tmadoo'ijty éxtum jyana'añ.

40 Es ja Marta kya''awaadsuty mut ja tyuunk tnimiiñ ja Jesús es t'anmaay:

—Windsán, ¿kyaj xy'ixy ko yu Mariiu xytyukmu'ixuts naydyu'ugu tyadu tuunk tugekyu? Anuumu esuts xpyudúkat.

41 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Marta, Marta, nugoo m'oktuunnu jottugoy mut mayu mduunk.

42 Je'eyu tu'uk mdugoy'ajtxuty. Yu Mariiu tu twin'ixy yu oybyu, es kyaj pún pyujkxudut.

11

Kajxtákan

¹ Tugok ja Jesús kyajxtáky mā tu'ugū it. Es ko kyajxtaktaay, net tu'uk 'yanmaayū ja 'yuxpɔjkrɔ:

—Windsán, tukni'ijxuguts wi'ixuts ngajxta'agut, dū'ūn éxtum ja Fwank ttukni'ijxū ja 'yuxpɔjkrɔty.

² Esū Jesús jyúnáñ:

—Ko mgajxta'aktut, dū'ūn mjuna'andut: Tatitu'unk, wa'an nidugekyū ja'ay mwindsū'ugudū es m'awdátudū.

Min mijts es myajkutúkut ja yā naxwiiñ.

³ Es dū'ūñm̄ts xymyo'oydyut di'ibuts nj'xtup.

⁴ Es xymya'xudats uudsudyū nbojpty, éxtum̄ts uudsuty nandū'ūn nma'xtū di'ibuts axuuk tū xytyundū.

Es kudii xyajkutíky es ja ka'oybyū t'ixut wi'ixuts xyajpekytyúnat.

⁵ Jesús nandū'ūn jyúnáñ:

—Pūn nidu'uk miidsuty myadajtypy tu'ugū m̄tnaymyaayubū, es tsu'pūn ñejxy mā tyujk es t'anm̄m̄: “Mūgu'uk, tuk'anu'xkuts tūgūgū mgaaky.

⁶ Yū'ū tū jya'ty tu'uguts ja nm̄tnaymyaayubū di'ibū vyajtuump, es kyajts nm̄daty tits ndukjū'xup.”

⁷ Es 'yadsoy di'ibū tūgoty: “Kátuts xyñe'emy. Tūdsū ndujk nya'adujknū es n'u'unguts tyám̄ts m̄m̄t nma'adū. Kyajts mbaat nbude'eky es nmo'oyat tii.”

⁸ Esū Jesús t'anm̄m̄dū ja 'yuxpɔjkrɔtyujk:

—Njuna'añuts ko oy ja'ijty kyarudū'uga'añ m̄t ko tm̄tnaymyaayubuty, extū ko pyudū'ugut

es tmo'oyut tugekyu di'ibu tsyejpy kudiibu 'yak'yajna'amut.

⁹ Es du'un éxtumts njana'añ: Amdowdu Dios, es mmo'oyudut; xxta'aydyu, es xypyaattut; kugajxudu ma tujk aa, es mya'awátsxudap.

¹⁰ Ja'a ko di'ibu 'yamdeepy, 'yaxájur; es pán 'yuxtaapy, pyatypy; es pán kugajxur, ya'awátsxur ja tujk aa.

¹¹ 'Es miits u'unkteedyuty, ¿tii mmo'oydyur ja tsa'añ ja m'u'unk ko m'amdówdut ja ajkx?,

¹² o ¿tii mmo'oydyur tu'ugu jaybyu'uk ko m'amdówdut ja tuttsaa? Kyaj, kudii.

¹³ Miidsuty oy mbojru ja'ayuty, mnija'adur di'ibu oy es xumyo'oyut yu m'u'unguty. Es nik ni'igu ja mDeedyu tsajpótmudu tuknigáxudur yu Espiritu Santu di'ibu amdoojmur.

Jesús yajnegajxy ko dyajtún ja mǎjku'ugópkǎ kyutujkǎn

¹⁴ Es óknam ja Jesús dyajrudseemy tu'ugu ka'oybyu di'ibu naty yu ja'ay ya'ijtypy uum. Es ko ja ka'oybyu tmastuty ja ja'ay, net oj kyajxe'eky. Es ja ja'ayuty du'uñu wyu'umadyaaydyu mudu taadu.

¹⁵ Es nija'ajuty ja ja'ay jyunandu:

—Tyadu ja'ay yajrudseemy ja ka'oybyuty mut ja myak'ajtun ja mǎjku'ugópk Belzebuu.

¹⁶ Es nija'ajuty di'ibu 'yixándur t'amdoodu ja ijxwu'umunu mǎjru di'ibu tsajpótm.

¹⁷ Es ja Jesús ñija'ap di'ibu naty ja ja'ay wyinmaaydyur, net t'anmaay:

—Oytyim di'ibaty yu kutujkǎn di'ibu naywya'xur es tsyiptundu tuk mǎgu'uk, du'un

ñayyajkutugóyudu. Es p̄n tu'ugu jiiiky maɣu'uk ñaywya'xudu es tsyiptundu ak tukka'axuty, nandu'un ñayyajkutugóyudu.

18 Es nandu'un p̄n naywya'xup ja m̄jku'ugórk Satanás esu myam̄jku'ujuty majtsk peky, ¿wi'ix mbaat jyeky yu kyutujkun? ¿Es wi'ix mbaat miits mjuna'andu kots uj nyajp̄dsémy ja ka'oybyu mat ja Belzebuu kyutujkunu?

19 Es p̄n tay'ajtan éxtam mjuna'andu kots uj nyajp̄dsémy ja ka'oybyuty mat ja Belzebuu kyutujkun, ¿ti kutujkun myudajttup miidsu m'uxp̄jkraty es dyajp̄dsámdu yu ka'oybyu? Paaty ku'am yu m'uxp̄jkraty dya'ixyuty ko miits mgajxtugóydyu.

20 Per p̄n ujts mat ja Diosu myak'ajtan nyajp̄dsémyuts ja ka'oybyuty, tu naty ya'ixy ko tu jya'ty ja Diosu kyutujkun ma miidsuty.

21 'Ko tu'ugu yedyjku makpu 'yity kudsu'ugu es tkwentu'aty ja tyujk, kyaj wi'ix jyátat ja pyujke'eky.

22 Es p̄n miimp jatu'uk waanu makpu di'ibu yu'u mamada'agudup, p̄jkudya'ayudup tugekyu di'ibu tyukkuwaampy es tyukjotkujk'ajtypy, es dyajwa'xat di'ibu tu pyujkaty.

23 'Di'ibu kyaj 'yity mat uj, yu'udsu naty xymyudsip'ajtr, es di'ibu kyaj dyajmíky mat ujn, yu'u naty 'yuxka'tsyry.

Ka'oybyu di'ibu jatugok jambijtp

24 'Ko tu'ugu ka'oybyu pyudsemy ma tu'ugu ja'ay, net jyudity ma m̄j itan es t'uxtá'ay ma pyo'xat. Es ko kyaj tpaaty, net jyuna'añ: “N'okjumbítyuts jatugok es nduktúkdats ma tadu ja'ay.”

25 Es ko jyambity, ta t'ixy ja ja'ay éxtam tu'ugu tujkən oydyúñ.

26 Net dyajmíñ janijaxtujkrə myuga'óbyuty waanə axuukrə, es mut yə'u tyukə es tsyuuənə mə tadə ja'ay. Du'ən tadə ja'ay oj wye'emy waanə axuuk es kyaj éxtamə naty.

27 Es mə ja Jesús du'ən jyənáñ, tu'ugu toxytyujk mə ja ja'ayuty yaxkeky:

—jKuni'xy di'ibə tə myajja'tyuty es myajtsi'tsa!

28 Es ja Jesús jyənáñ:

—Ni'igə jyotkujkəty di'ibə myədoodəp éxtam ja Dios jyənə'añ es myəmədoodəp.

Jesús ya'amdoy es dya'ixudət tu'ugu məj'ajtən

29 Es ko ja ja'ayuty 'yaknaymyúkdə mə Jesús, net ja Jesús jyənáñ:

—Yə ja'ayuty di'ibə tyam jiky'ajttəp, yə'u axuk ja'ayuty es t'amdowdə yə ijxwə'əmən di'ibə myədajtypy ja məj'ajtən. Per kyaj yajmo'oyut ja wiinkrə ijxwə'əmən, je'eyə éxtam 'yijty ja Jonás, Diosə kyugajxprə.

30 Paəty du'ən éxtam ja Jonás oj ya'ixy es yajnija'ajə mut ja ja'ayuty di'ibə ijttə jap Nínive, nandə'ən əj, ja Naxwíñdə Ja'ayadyə Kyudənaabyə, n'ita'añəts éxtam tu'ugu ijxwə'əmən mut ja ja'ayuty di'ibə tyam jiky'ajttəp.

31 Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yə toxytyujk di'ibə jékyəp yajkutujk mə jəmboj myiñ, jikyryəkaəmp ti'igyə mut ja ja'ayuty di'ibə tyam jiky'ajttəp es yə'u dyajnigəxə'ugət ko pekymyut di'ibə tyam jiky'ajttəp, ja'a ko yə'u jagam tsyooñ es tmədowə'añ ja rey Salomonk ja kyajxwíjən. Es taa

ja yaa tu'uk di'ibu myɔdajtypy ni'igu ja mɔj'ajtɔn kɔdiinɔm ja rey Salomonk.

³² Es ko ja ja'ay yajpayo'oydyɔt, ja ja'ayɔty di'ibu jɛkyɔp ijttɔ jap Nínive kajpn, nandu'un jyikyɔyáktɔt ti'igyɔ mɔt di'ibu tyam jiky'ajttɔp, es yu'ajɔty nandu'un dyajnigaxu'ugɔdɔt ko pekymyɔt ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɔp, ja'a ko yɔ Nínive ja'ay tmɔdoo'íttɔ ja Jonás ja 'yayuk es jyodɔmbijttɔ. Es taa ja yaa tu'uk di'ibu myɔdajtypy ni'igu ja mɔj'ajtɔn kɔdiinɔm ja Jonás.

Lamprɔ éxtɔmɔ ijxpajtɔn

³³ 'Ni pɔn tkayajtoye'eky tu'ugu lamprɔ es tkujiidsɔt. Yu'ɔ yajpɔjtákr kɔjxm es jyájɔt mɔk jap tɔgoty es di'ibu tɔjkr wá'ats 'yíxɔt.

³⁴ Es pɔn ja xɔpɔjkrɔn di'ibu m'axájɔp oy yu'ɔ, yajwá'adsɔp tɔgekyɔ mjot mwinmá'añ éxtɔm ja oybyɔ lamprɔ tkude'xy tɔgekyɔ ja tɔjk es wyu'ɔmɔt wá'ats. Per pɔn ja xɔpɔjkrɔn di'ibu m'axájɔp axɔk yu'ɔ, ya'axɔgɔp tɔgekyɔ mjot mwinmá'añ éxtɔm tu'ugu lamprɔ axɔkrɔ di'ibu kyaj mbaat yajxón kyude'xy.

³⁵ Paaty éxkrɔm es kɔdiibu tadɔ xɔpɔjkrɔn di'ibu m'axájɔp jyátɔt éxtɔm ja lamprɔ axɔkrɔm es má'at.

³⁶ Wa'an twe'emy éxtɔm ja lamprɔ di'ibu wá'ats es oy, mɔt ko du'un yɔ mwinmá'añ wyu'ɔmdá'ayɔt wá'ats es oy, éxtɔm ko ja oybyɔ lamprɔ tkude'xy tɔgekyɔ ja tɔjk es kyaj wye'emy ni ti kugoots.

Jesús tnigajxy ja fariseeɔty es di'ibu tsajptɔgóty ya'xɔpɔjkrɔp

³⁷ Es ko ja Jesús tmɔgajxtaay, net tu'ugu fariseeɔ wyoojɔ kaabyɔ, esɔ Jesús tyɔjkrɔ jap tɔgoty es ñaxwe'tsy meesɔ winduuy.

38 Es ja fariseeu muk tja'ajm ko t'ijxy ko Jesús kyaj tkuyduuñ ja fariseeu kyostumbru ko kyayduu koonam wa'ats wa'ats kyubujtu.

39 Es ja Windsán Jesús jyunañ:

—Miits fariseeuty xyajwa'atsta wingujxy yu mvasu es yu mdexy. Es nandu'un miits mdsi'i mxatsta es mnaywyítudu yajxon es du'un mguxu'aktu mnikujxy tsuj. Per mjodoty mnaywyinnaxuja'ap es mmaadsaamp esu axukpu mwinma'añ xymyudattu.

40 ¡Kujuunuty miidsaty! ¿Kyaj xyñjáuudu ko di'ibu tu dyajkoj wingujxy nandu'un jodoty dyajkoj?

41 Madunda miidsaty yu Dios mut winu mjot, es du'un tugekyu wyu'umda'ayut wa'ats.

42 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko miits myojtup yu xu'uk es yu ruudu es tugekyu aay ujts, es kyaj xykyuydyundu éxtum tyu'ajtunuty es nan kyaj xytsyoktu ja Dios. Jawyiin tsoktu Dios es xykyuydyúnut di'ibu yajnigutujkup es oy nandu'un xytyukwinyóxtut.

43 'Puroobu miits fariseeuty, ja'a ko m'u'uñya'aandu jap tsajptugóty ma oybyu uñaaybyajn, es myajkajxpo'xa'aandu tu'aay mut ja windsu'kun.

44 Puroobu miidsaty, ja'a ko du'un m'ittu éxtum ma tu'ugu o'kpu tu ñaxtu es kyaj ya'ijxwu'umdu, es ja ja'ay ñaxtu nikujxy es ni tkanijáwudu ko jap ja o'kpu.

45 Net 'yadsooy tu'ugu ja'ay di'ibu tsajptugóty ya'uxrupjukp:

–Ya'uxpɔjkrɛ, ko du'an tu mjuna'añ, xywyingajxpajtrɔts nandu'un uudsɔty.

46 Es ja Jesús jyunañ:

–Puroobu nandu'un miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktɔp, ja'a ko xytyuktsam'uktɔ tsemy ja ja'ay di'ibu kyaj tmamada'agut, es miidsɔty ni je'eyu mgawa'xyru xykyatukpudakɔ.

47 Puroobu miidsɔty, ja'a ko myajkojtɔp ja o'krɛ kyupotsy ma yajnaxtúkɔ ja Diosu kyugajxpɛ di'ibu m'aptɔjk ya'o'ktɔ.

48 Du'un yajjaygyúkɔ ko miidsɔty ti'igyɔ mɔt di'ibu tyuundu ja m'aptɔjktɔty. Yu'ujɔty dya'o'ktɔ ja Diosu kyugajxpɔty es miits xya'óyudu yɔ kyupotsy.

49 Paaty ja Dios tu jyuna'añ mɔt ja wyijy'ajtɔn: “Ngáxɔpts ja ngugajxyuts es yɔ n'apóstulɔty, es nija'ajɔty xyryajɔdittɔt es nija'ajɔty xya'oogut.”

50 Es ja ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɔp, ja Dios 'yamdeepy es xykyubáttɔt ja ñe'pyñ ja Diosu kyugajxpɛ di'ibu ya'o'ktɔ extɔ ma naxwíñudu tsyondaky,

51 extɔ Abelɔ ñe'pyñ extɔ jabaat ma Zakariius di'ibu ya'o'ktɔ mɔj tsajptɔjk winduuy es artal uxku'ay. Paaty nandu'un n'anumɔ ko ja Dios ttukkumɔdowa'anɔt yɔ ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttɔp nidagekyɔ ja Diosu kyugajxpɛ di'ibu ya'o'ktɔ.

52 'Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktɔp, ja'a ko tu xyja"abeky ja awatsn di'ibu ya'awatsypy ma ja'ay tmamɔdowdu ja Diosu 'yayuk. Ni miits mgatúkɔdu es xya"aduktɔ pɔnɔty jatukɔyándɔp.

⁵³ Ko ja Jesús tsyo'onnu, net ja fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpuktap jyantsyjt'ambujktu waanu ni'igu mat yu'u, es oymyaaty dyajtuuy kanak nax,

⁵⁴ es t'axta'ay ja winma'añ wi'ix dyajka'ajut es tni'uunut.

12

¹ Es waanu ni'igu ja'ay jyantsyñaymyujkudu kanak mil es jyantsyñay'adijmujkunudu es ñaydyukta'anunudu. Es ja Jesús t'anmaay jawyiin ja 'yuxpukpudy:

—Naygywentu'átudu miidsaty es kudiibu mnaydyuk'ya'axuugudut mat ja fariseedyu lyevaduuru, di'ibu 'yandijpy ja wyinma'añ extumu ja'ay di'ibu nay'andíjmdup jyiky'attu tny'ajtan mmut.

² Tugekyu di'ibu ijtp yu'utsy tyam, óknam yajpaadut.

³ Es di'ibu tu xykyajxy ayu'udsyu koots, yajnija'adyaary xuuñ ma nidugekyu ja'ayuty.

Pún yajtsu'ugap

⁴ 'Miits mugu'uktujkuty, tyam n'anuumudu ko kyaj xytsyu'ugudut di'ibu nini'x ya'e'kypy es óknam kyaj mbaat ti tnakytyúñ.

⁵ N'anuumudu di'ibu mdsu'ugudup: tsu'ugudu Dios di'ibu ko tu tpujku ja ja'ayu jyiky'ajtan, myadajtp ja kutujkan es pyajta'agut ma ja ayoodákn. Tny'ajtan, tsu'ugudu yu'u.

⁶ 'Tyo'ktup ja ja'ay mugoxk ja joonu'unk mat majtsku meeñu'unk, ¿kudii? Es ja Dios kyaj tja'aydyugóy ni tu'uk yu taaduty.

7 Katu miits mdsu'ugudu. Dios ni'igu miits mdsokudu kadiinam mayu joonu'unguty. Pes extu mwaay Dios ya'ijtypy madsyoy.

Púnuty ja Jesús 'yuxkajptup mayjya'ayóty

8 'Es n'anuumudu ko nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájup éxtumu wyindsunun ya mayjya'ayóty, ujts, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nandu'unuts n'axaju yu'ujuty ma ja Dios 'yity mut ja 'yanklus.

9 Es di'ibuts kyaj xy'axaju mayjya'ayóty ya naxwiiñ, uj kyajts n'axaju nandu'un ma ja Dios 'yity mut ja 'yánklusaty.

10 Es oytyim púnuty di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxrátp axuuk, mbaat yu'u yajme'xy. Per di'ibu myu'adugeepy myugajxtugeepy ja Espírítu Santu, yu'u mut ñaybyekytyúkudut es ni na'a Dios kyarojpmá'xudut.

11 'Es ko ja ja'ayuty myajnujxudut ma ja teedyuty, o ma ja justísaty, o ma ja di'ibu ni'igu myájuty ja kyutujkun, katu mnaydyukjotmaydyúñuty wi'ix m'adsówat o wi'ix mjuna'anat,

12 ja'a ko yu Espírítu Santu yu'u mmo'oyudup ja ayuk wi'ix mjuna'anat.

Kudsu'ugu ja mukja'ay'át

13 Net tu'ugu ja'ay t'anmaay ja Jesús:

—Ya'uxpajkpu, anuumuts ja nmuga'ax es dya-jwa'xut ja kuma'añ esuts xymyo'oyut di'ibuts uj xypyatp.

14 Es ja Jesús 'yadsoojm:

—Mexy, ¿pánuts uj tu xypyujta'aky éxtumu fwezun o di'ibu yajwa'xup ja kuma'añ?

15 Nandu'ɛn ja Jesús t'ak'anmaaydyɛ ja ja'ayuty:
 –Ixtɛ es naygywentɛ'átɛdɛ miidsuty es katɛ
 xy'adsoktɛ ni tii, ja'a ko kyaj ja'ay yu'ɛyɛ ttim-
 tukjiky'aty ko mayɛ pyujta'aky tmɛdaty.

16 Net ja Jesús tɔujtáky tu'ugɛ ijxɔajtɛn:
 –Tu'ugɛ yedyujk mukja'ay 'yijty. Yɛ pyujta'aky
 jantsy wyindɛɛ.

17 Ta ja mukja'ay ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “¿Tits
 ndúnɛɔ? Kyajts nmɛdaty mats nbujkɛ'ugɛdɛ tyadɛ
 pujta'aky.”

18 Es dyaj'yo'oy ja wyinma'añ, ta jyɛnán: “Tɛts
 nnijawɛ tits ndúnɛɔ. N'ok'yajɔɔde'egyɛdsɛ
 tyadɛ ndsa'xɛts es ngójɛdɛts waanɛ mɛj. Es
 jáɔts nbujkɛ'ktɛ'ayut tugekyɛ di'ibɛts tyam tɛ
 nyajɔɔde'eky es tugekyɛ di'ibɛts nmɛdajtyɔy.

19 Nétɛts nnay'anɛɛmɛdɛt: Mmɛdajtyɔy may
 pujke'eky di'ibɛ myajtúnɛɔ kanak jɛmɛjt. Po'x.
 Kay uuk. Jotkujk'át.”

20 Perɛ Dios 'yanmaayɛ: “¡Winma'añdyúk! Tyadɛ
 ux m'ooga'añ, es di'ibɛ mmɛdajtyɔy pujke'eky,
 ¿ɔɔn myɛwɛ'ɛmɛɔ?”

21 Es ja Jesús 'yakjɛnán:
 –Es dɛ'ɛn jyátut ja ja'ayuty nidugekyɛ di'ibɛ
 pyujta'aky ñipujkɔajttɛɔ kyɛ'ɛm oy'ajtungyɛjxm,
 per kyaj tɔipujkɔáttɛ ja oy'ajtɛn ma Dios.

22 Oknɛm ja Jesús t'anmaay ja 'yɛxɔujkɔɔty:
 –Paaty n'anɛɛmɛdɛ miidsuty, katɛ
 xywyinmaydyɛ di'ibɛ mjɛ'xtɛɔ es di'ibɛ
 mwit'áttɛɔ.

23 Pes mat yu'ɛyɛ yɛ mjiky'ajtɛn es yɛ mnini'x
 di'ibɛ Dios tɛ mdukmay'átyuty, yu'ɛ dɛ'ɛn ni'igɛ oy
 kɛdiinɛm ja mje'xy mbeky esɛ mwit mnijam.

24 Ixtu jeeky. Kyaj ñi'iptu es kyaj tsyiktu es kyaj tmudattu tsya'x es wi'ix ja Dios myo'oyuty ja jye'xy. ¡Es miidsuty ni'igu mjantsyyajtsóktu kudiinumu jee-
gyuty!

25 Ni pun miidsuty mbaat kyaj ñayyajjiky'átyuty waanu jeky, oy muk mjanayjyotmaydyuunabu.

26 Es pun kyaj mbaat xytyundu tadu di'ibu waanu, ¿ti ko mnayjyotmaydyúnadu mat ja wi-
inkpu?

27 'Ixtu wi'ix yoñ ja puju. Kyaj tyundu es kyaj tyá'aktu. Per n'anumu ko ni ja rey Salomonk mat tugekyu tsuy'ajtun, kyaj dyu'unuty éxtum yu'u.

28 Es pun Dios yajpijpy yu puju di'ibu pi'tsp rojan es jakumbom yajno'knu, ¿ti ko kyaj xymyubuktu es adsajtum yu'u xywyítxum? ¿Ti ko miidsuty je'eyu waanu xymyubuktu?

29 Katu mjotmay'ooktu es katu xy'uxta'aydyu ti mjuxtur es ti m'uuktur.

30 Tux'ajtun ko yu ja'ayuty di'ibu kyaj tmudún ja Dios, yu'uyu situy naydyukjotmaydyuunur tugekyu tyadu. Per miidsuty katu du'un xytyundu, ja'a ko Dios Teety yu'u mDeety'ajttur es yu'u ñija'ap ko mdugoy'ajtxubu tyadu.

31 Naydyukjotmaydyúnadu miidsuty es mjiky'áttut éxtum ja Dios dyajkutíky, es net yu'u mmo'oyudat tugekyu di'ibu mdugoy'ajttur.

32 'Katu mdsu'ugudu. Ujts miits ngwentu'áttur éxtum ja borreegu kwentu'ajtpu tkwentu'aty ja by-
orreegu. Nandu'un yu Dios Teety 'yoyjya'ap es myajnajxudat ma yu'u yajkutíky.

Pujku'uktu ja m'oy'ajtun tsajpótm

33 Tookt_u di'ib_u mm_udajtt_up, es mo'oydy_u di'ib_u t_ugoy'ajt_ux_up; tukjott_ugoydy_u ab_ujk_un di'ib_u ni wi'ix kyaját_ut, ja oy'ajt_un jam tsajpót_m, m_a kyaj tyák_ut ja ma'tsp_u es ni tii di'ib_u yajwind_ugóy_up.

34 M_ut ko m_a xym_udaty p_ujke'eky y_u m'oy'ajt_un, nan jap_u mjot mwinm_a'añ 'yity.

35 'Nayjy_ujp'ix_ud_u m_ut ja mlamp_u es xyajtóy_ut.

36 D_u'_un éxt_um_u po'oduumb_u di'ib_u 'yawijxy_up y_u wyinds_un ko jy_umbít_ut m_a t_u 'yotsy p_ujk_u nigaaby_u, es nety_u dya''awa'ads_ut ja t_ujk aa ko kyugaj_ux_ut.

37 Jotkuj_u y_u po'oduumb_u di'ib_u ja wyinds_un pát_up wijy ko jy_a't_ut. T_uy'ajt_un n'an_um_ud_u ko ja wyinds_un dyajnaxwaads_ut m_a ja mees_u es twing_u'ay_ut es dyajkáy_ut.

38 Es oy jy_a't_ut tsu'p_un, o kajamóñ_um es ya-jp_aad_ut wijy, jotkuj_u tad_u po'oduumb_u.

39 Es mnija'ad_up miids_uty kooxy_up y_u kud_ujk t_unijaw_u ti oor_u jy_a't_ut y_u ma'tsp_u, nétxy_up 'yity wijy es kyajxy_up ja toomb_u ty_uk_u.

40 Miids_uty nand_u'_un nayjy_ujp'ix_ud_u, ja'a ko kyaj xyñijáw_ud_u na'a _uj, ja Naxwíñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u, nja't_ud_uts.

Oydyuumb_u es di'ib_u kyaj

41 Net ja Peed_u dyajt_uay:

—Winds_un, ¿ti t_u xypy_uja't_uagy_u ty_ad_u i_uxpaj_un je'ey_u m_ut _uds_uty, o m_ut nid_ugeky_u ja'ay?

42 Es ja Jesús jy_unáñ:

—N'okp_ujták_um tu'ug_u kud_ujk tm_udaty tu'ug_u tyuumb_u di'ib_u kuwijy es tyiimpy ti wyinds_un tsyejpy. Ta ttukm_unikaag_u ja ty_ujk es dyajkáy dyaj'uug_ut ja po'oduumb_uty di'ib_u jam.

43 Jotkujk ja tuumbu ko ja wyindsán jya'tat es pyaādudat tkuudyúñ di'ibu tu yajtuknipéky.

44 Tuya'ajtun n'anuumudu ko yu windsán ttuknipákudup tugekyu di'ibu myudajtypy.

45 Per punu tadu po'oduumbu jotjanaamp: “Yu nwindsánuts kyaj tsyojkja'ta'añ”, es net axuuk ttuñ ja wiinkraty ja po'oduumbu, es yu'u je'eyu kyaay 'yuknu es myúkuu.

46 Ko ja wyindsán jya'tat ja ooru ma yu'u kyaj tujp'ixy, net tyukkumadówdut jantsy muk es yajpajta'agut ma ja ja'ay di'ibu kyaj tkuudyundu 'yayuk.

47 Ja'a ko yu po'oduumbu di'ibu ñija'ap wi'ix yu wyindsán tjatseky es kyaj du'un tkuudyúñ es kyaj tmumudo, nandu'un yajtukkumadówdut muj.

48 Per ja po'oduumbu di'ibu kyaj tnijawu wi'ix ttseky ja wyindsán es ttuñ di'ibu nitujkup ja tudyu'unun, je'eyu waanu yajtukkumadówdut. Ja'a ko di'ibu wyindsán tu myo'oyuty yu kyutujkun, yu'u ana'amudup muk ja wyindsán, es di'ibu ni'igu yu kyutujkun tu myo'oyuty yu wyindsán, nan ni'igu 'yana'amudut.

Jesuskyjxm ja'ay yajtsiptákuu

49 Tuts nmiñ naxwiñ es nyajmíñuts ja juun. Es njantsytsyékyuts esxyup tyam tyoy.

50 Koonumts n'ayówduts, es njotmay'ooguduts extu ko yajkuudyúnut.

51 ¿Tii mjánandup miidsaty kots uj tu nmamíñ yu jotkujk'ajtun ya naxwiñ? ¡Kyaj dyu'unaty! Je'eyu jotmay nyajmiiñuts.

52 Tyam ñaywya'xa'anudu ja'ay di'ibu nimugoxk ijttup ma tu'ugu tujk. Niduguk tmadsip'aty

ja nimajtskr̄u, es ja nimajtskr̄u tm̄dsip'aty niduḡuukr̄u.

⁵³ Ja teety ttuk'ak'aty ja myaank, es ja maank ttuk'ak'aty ja tyeety; es ja t̄aak ttuk'ak'aty ja ñ̄ux, es ja n̄ux ttuk'ak'aty ja t̄aak; es ja xekxy nay-dyuk'ak'ajt̄uap ak ja'ajuty.

⁵⁴ Jesús nandu'̄n t'anmaay ja ja'ay:

—Ko miits xy'ixtu yu yaak pyude'eky ma x̄u tsyi'ity, net mj̄na'andu: “Tu'ujaamp”, es net tyu'uy.

⁵⁵ Es ko jȳmbojy, net mj̄na'andu ko 'yana'añ, es net 'yañ.

⁵⁶ Miidsuty di'ibu nay'andij̄uap es jyiky'attu t̄y'ajt̄n m̄ut, mnija'adu wi'ix jyata'añ ko pyojoy es ko yaak pyude'eky, ¿ti ko xykyanijáwudu di'ibu Dios tyiimpy tyam ma miidsuty?

⁵⁷ ¿Es ti ko miidsuty k̄'am xykyapayo'oydyu éxt̄m pyaadyuty?

⁵⁸ 'Ko p̄n mni'̄nudu es mn̄jxtu nimajtsk ma ja kuduunk, nik oy ko m̄ut mnayya'óyudu tu'am, k̄adiibu mnaymȳn̄j̄udu ma fwez̄n, ja'a ko yu fwez mḡyák̄uap ma pol̄sīu, es mb̄jta'aḡudu puj̄ndugóty.

⁵⁹ N'an̄m̄ats mij, ko jap mdúk̄t, nétn̄m mb̄ds̄m̄t koon̄m xykyubajtta'ayut tugekyu.

13

Tsojkr̄u es njod̄mbij̄t̄m

¹ Net ja ja'ay t̄nimiindu ja Jesús es ttukm̄adyakt̄u éxt̄m̄ Pilat̄u 'yadu'utsy ko dya'eeky Galileeu ja'ayuty ma ja artal ko Dios twinds̄u'gudu.

² Es ja Jesús jyúnáñ:

—¿Mjunándur xytyijy miidsuty ko ni'igu pyekyjya'ayudy tyadu Galileeu ja'ayuty di'ibu o'ktu es kyaj dyu'unuty ja wiinkru Galileeu ja'ayuty?

³ Kyaj tyu'ajtanuty. Per pun kyaj miits mjodumbittu, nandu'un mdugooydya'aydyut.

⁴ Es maanam yu potsyu kujxmbu di'ibu xyu'ajtypy Silo'ee jyity es dya'e'ky nimajmókx tuguk ja ja'ay, ¿mjunándur xytyijy miidsuty ko ni'igu yu'u pyekyjya'ayuty es kyaj ja wiinkru ja'ay di'ibu Jerusalén es kyaj 'yo'ktu? ¡Kyaj tyu'ajtanuty!

⁵ Per pun miidsuty kyaj mjodumbittu, nandu'un mdugooydya'aydyut.

Iigu kepy éxtamu ijxpajtan

⁶ Net ja Jesús trujtáky tu'ugu ijxpajtan:

—Tu'ugu yedyujk tmudaty tu'ugu iigu kepy ma ja kyam, es oj ñejxy es t'ixa'añ pun jamu iigu tsa'am. Es ni ti tkapaty.

⁷ Net t'anmaay ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja iigu: “Ix. Tyámuts tuguk jumajt kujk nmiñ es n'uxta'ayudsu tyuumbu tadu iigu es kyajts ti nbaaty. Tim po'tu'uk. Kaduibu je'eyu 'yadsiput.”

⁸ Es ja ja'ay di'ibu kywentu'ajtypy ja kam 'yadsooy: “Windsún, wa'an t'ak'ity jatuk jumajt. Tyámuts ja nax ndaj'yúngut es mbujta'aguduts ja abu'udu.

⁹ Es kots du'un ndúnut, net n'ijxum kooxyur nyajtump'átut ma tadu jumajt myiñ. Es pun kyaj, ta xpyo'tu'ugut.”

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu toxytyujk judsuguty

10 Es mā tu'ugū saabudū xuu ja Jesús ya'uxpeky mā ja tsajptajk,

11 es ta tu'ugū toxytyujk di'ibū pājkar majmókx tūguk jumajt. Yū ka'oybyū tū yajwū'amānū jūdsuguty, es kyaj mbaat űakutyūy.

12 Es ko ja Jesús 'yijxū, net oj dyaχū es 'yanmaayū:
—Ūjts tyam mij nya''agūda'agūp.

13 Es net ja kyū'u ttuknikooñ ja toxytyujk, es net ja űini'x tyūdaay. Ta ja toxytyujk t'awdajty ja Dios.

14 Es jyot'ambejky ja di'ibū ijtp windsūn mā ja tsajptajk, ja'a ko Jesús tū dya''agūda'aky mā saabudū xuu tadū toxytyujk. Es ja tsajptajkū űūwindsūn t'anmaay ja ja'ayaty:

—Tu'uk tu'ugū sūmaān tūdujk xuu mbaat mmindū es m'agūda'aktūt, per saabudū xuu kyaj mbaat.

15 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Miidsaty di'ibū nay'andijūdup es jyiky'attu tūy'ajtūn mūut, űti kyaj miidsaty saabudū xuu xymyūgājūdu mburrū es ja mdsajkaā es xyajűjxtū nū'ukrū?

16 Es tyādū toxytyujk yū'u Abraanū tyūmp 'yaats, es ja mājku'ugórk Satanás tū ya'ityaty mūdu tadū pā'am majmókx tūguk jumajt, űti ko kyaj 'yagūda'agūdu tyādū toxytyujk saabudū xuu?

17 Es ko dū'an ja Jesús jyūnāñ, nidūgekyū myūdsip tsyoydyūndaaydyū, es ja ja'ayaty di'ibū tū tmūdoy xyondaktaaydyū mūt ja māj'ajtūn di'ibū Jesús tū ttuñ.

Mortás tūmmt éxtamū ijxpajtūn

18 Net ja Jesús jyūnāñ:

—¿Wi'ix ya'ixy ja Diosu kyutujkən, es tits mbaat məət nyajkijsy?

¹⁹ Du'un éxtəm tu'ugu mortás təəmt di'ibə tu'ugu yedyujk tə twujy es yajnijeepy mədə nax, es yoñ éxtəm tu'ugu kepyən es ja joonaty tɔujtə'aktə pya'an mə tadə xye'entsy.

Levaduuru éxtəm ijxpajtən

²⁰ Es 'yakənán ja Jesús:

—¿Ti mbaat mət kyijsy ja Diosu kyutujkən?

²¹ Du'un yə'u éxtəm ja levaduuru di'ibə tu'ugu toxytyujk pyujtákyry mə mayə arinə es ttuk-tij'yo'oy koonəm ñaydyuktəjkədyə'ayaty.

Tujk aa xu'utspə

²² Es ja Jesús dyaj'yo'oy ja tyu'u, ñejxy Jerusalén es ñaxy kajpngajpn es ya'əxpeky.

²³ Es nidu'uk yajtəujə:

—Windsún, ¿je'eyə niwaanə di'ibə nitsokp?

Es ja Jesús 'yadsooy:

²⁴ —Jottəgoydyə es mdúkəduət mə tujk aa xu'utspə, ja'a ko may ja ja'ay tyəkəyə'əndə, es kyaj mbaat tyúkədu.

²⁵ Es ko ja kudujk pyədu'əgət es dya''adúkət ja tujk aa, net miidsəty di'ibə jap tujə'p kyóxtəp ja tujk aa, es mjənə'əndət: “Windsún, ya''awə'əts ja mdujk esəts ndúkəduət.” Es ja kudujk 'yadsówət: “Kyajts nnijawə mbún miidsəty es mə mdsoundə.”

²⁶ Es miidsəty xy'anəmət: “Ədsajtəm oj n'okkə'əyəmbə ti'igyə, es mijts xya'əxpxjk gajpnótyəts.”

²⁷ Es yə kudujk m'adsówəduət: “Tə n'anəmədu ko kyajts nnijawə mə mdsoundə. ¿jəgə'aktə ja yəə nidəgekyə miidsəty pojprə tuumbəty!”

28 Jam ma ja'ay jy'uay ya'axtat es ñadyutskaadudut mut ja ayo'on, jam nandu'an miits m'ittut ko xy'ixtat yu Abraan, Isaa esu Jakoob es nidugekyu Diosu kyugajxpu ma Diosu kyutujkun, es miits myaj'yojkrudsamándup tujá'p.

29 Es ja ja'ay myina'andu jagam ma xuu pyudsemy es ma xuu tsi'iity es ma jumboj es ma yukpoj, es ñaxwaatstat es kyádyut ma Diosu kyutujkun.

30 Es ta di'ibu tyam ux'ok, yu'u nujxtup jawyiin; es di'ibu tyam jawyiin, yu'u ittup ux'ok.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

31 Es net jyajttu nija'ajuty ja fariseeuty, es t'anmaaydyu ja Jesús:

—Tsoon ja yaa, ja'a ko ja Eroodus mya'oogánup.

32 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Nujx anuumudu tadu wax kots uj njuna'añ: “Ûjts nyajrudsamaambyuts yu ka'oybyu es nya'aguda'aguduts yu puma'ay, es nyajkuxa'añuts yu nduunguts extu ko Dios jyuna'anatnam.”

33 Es mbaaduts nyaj'yo'oyuduts ja ndu'u extu koonamts nja'tuduts Jerusalén. Mut ko kyaj mbaat tu'ugu Diosu kyugajxpu 'yeeky pun kyaj jyáputy Jerusalén.

34 Es ja Jesús 'yakjunañ:

—Miits Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktup yu Diosu kyugajxputy es xykyuka'atsttu ja di'ibu Dios kyejxypy. Kanak ok miidsuty njayajmuka'añ éxtumu tuttaak dyajmíky ja tyutku'unguty kyaknbatku'p, per kyaj xykyupujktu.

35 M'ixtup miidsuty ko yu mdujk wyu'uma'añ kubak. Es n'anuumudu ko kyajts

xyñaky'íxtut extu ko tpaadut ja xuu es miits mjuna'andut: “Dios kyunu'xup ja di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyajxm.”

14

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix

¹ Ma tu'ugu saabudu xuu ja Jesús ñejxy kaabyu ma tu'ugu windsun farisee tyujk, es támdum pya'íxyuty yu wiinkpu fariseeuty.

² Es jam Jesús wyinduuy tu'ugu puma'ay di'ibu myudajtypy ja ki'ix.

³ Net ja Jesús dyajtuy ja fariseeuty es di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup:

—¿Ti ja ana'amun yajkutijky, es nya'agudakum ja puma'ay ma saabudu xuu, o kyaju?

⁴ Es yu'ujaty wu'umdaaydyu amoñu. Net ja Jesús tku'anitooñ ja puma'ay es dya'agudaky, es t'anmaay es ñujxut.

⁵ Net ja Jesús t'anmaay ja fariseeuty:

—Pun miidsaty yu m'u'unk o mdsajkaa kunajxp ma tu'ugu nudajñ, ¿ti kyaj mij xyjuudut pójanu, oy jyatimsaabuxujuty?

⁶ Es kyaj 'yadsoojambijttu ni wi'ix.

Yajwóy ma pujk ukun

⁷ Es ko t'ijxy ja Jesús yu ja'ayuty di'ibu tu yajwóy ko twin'ixtu yu uñaaybyajn di'ibu windsu'kun maut ma meesu, net myooyudu tadu kajxwíjn:

⁸ —Ko pún mwówadut ma tu'ugu xuu ma ja'ay pyuka'añ, katu m'u'uñu ma ja uñaaybyajn ja

jɔjɔp'ámbɛ. Mbaat myiñɛ wiinkpɛ ja'ay di'ibɛ ni'igɛ mɛj ijtp es kɛdii mij,

⁹ es ja kudɛjk m'anɛɛmɛdɛt: “Wa'tsɛ'ak jaa es yɛ ja'ay 'yu'uñɛt.” Es mij mnɛjxɛt mɛt ja tsoydu'un extɛ jam ɛx'am, es m'u'uñɛt.

¹⁰ Tyam ngajxwiyɛ es ko myajwówɛt, u'uñɛ jam ɛx'am. Es ko myínɛt di'ibɛ tɛ mwóyɛty, net m'anɛɛmɛdɛt: “Mɛtnaymyaayɛbɛ, nax yamdsoo mɛ uñaaybyajn di'ibɛ myɛdajtypy ja windsɛ'kɛn.” Es dɛ'ɛn xy'axájɛt ja windsɛ'kɛn mɛ ja ja'ay 'yu'uñɛdɛ mɛt mij mɛ ja meesɛ.

¹¹ Di'ibɛ naymyɛjɔjɔtáɛp, yɛ'u Dios puwijtsɛp; es di'ibɛ naybyɛjɔtáɛp yuunk naxyryɛ, yɛ'u Dios ya'ítɛp mɛj.

¹² Es ja Jesús t'anmaay nandɛ'ɛn ja kudɛjk di'ibɛ tɛ twoy:

—Ko xywyówɛt ja ja'ay kaabyɛ, katɛ xywyowdɛ yɛ mmɛtnaymyaayɛbɛ es ja mmɛgu'uktɛjk, o mmɛdɛjkpɛ'a, o mɛkja'aydyɛjk, di'ibɛ ókɛm mij mwówɛdɛp nandɛ'ɛn.

¹³ Kyaj dyɛ'ɛnɛty. Ko ja'ay xywyówɛt mɛ xɛn xytyuna'añɛty, mwówɛp yɛ ayoobɛ ja'ay, yɛ ɛxneybyɛ es yɛ wiintsɛp.

¹⁴ Pɛn mdiimbyɛ dɛ'ɛn, mgunu'xɛdɛp ja Dios, ja'a ko yɛ'ɛjɛty kyaj mbaat dyajjɛmbítɛ. Dios myajjɛmbijtxɛdɛp mɛ naty jyikyryeky ja ja'ayɛty di'ibɛ jiky'ajttɛp tɛy'ajtɛn mɛt.

Di'ibɛ rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹⁵ Es ko tmɛdooy yɛ tyáadɛ, tu'ugɛ di'ibɛ naty jam uñaary mɛ ja meesɛ t'anmaay ja Jesús:

—Jotkujk di'ibɛ kaary mɛ ja Diosɛ kyutujkɛn!

¹⁶ Net ja Jesús jyɛnání:

–Tu'ugu kudujk ttuna'añ tu'ugu muj xuu. Net twooy may ja ja'ayuty.

17 Es óknem mā ja oora tpaty mā 'ya'ux'ata'andū, tkejxy tu'ugu tyuumbū es t'anuumut ja ja'ayuty: “Mindū. Tū net yajpuktaktā'ay tugekyū.”

18 Es nidugekyū di'ibū tū twoy jyunandū: “Dū'an xy'oknama'xut.” Tu'uk jyunāñ: “Ja'a ko tyámuts tū njuy tu'ugu nax, es yū'uts nūjx n'ixā'añ. Tunū may'ajtūn, dū'an xy'oknama'xut.”

19 Es jatu'uk jyunāñ: “Yū'uts tū njuy mūgoxk mankwernū yuubū, es yū'uts nūjx n'ijxmatśā'añ pán yuup. Tun may'ajtūn, dū'an xy'oknama'xut.”

20 Es jatu'uk jyunāñ: “Tyámuts ndimprūjktā'ay. Kyajts mbaāt nnejxy.”

21 Es ko ja tuumbū jyūmbijty, net ja wyindsán t'anmaay tugekyū. Net ja wyindsán 'yajkū, es t'anmaay ja tyuumbū: “Nūjx tyamyū woomúk yū ja'ayuty di'ibáty muj tu'aay mutsk tu'aay, es xyajmínut ja yā nidugekyū ayoobū ja'ayuty esū uxneybyū esū wiintsprū.”

22 Es óknem ja tuumbū t'anmaay ja wyindsán: “Tūts nduñ éxtum tū mjūnā'añ, es tārnum 'yak'awa'adsuty yū lugaar.”

23 Es ja wyindsán t'anmaay ja tyuumbū: “Nūjx, ak'ix mā kajpnba'a es mā padu'u, es myíndut yū ja'ay esuts yū ndujk 'yútsut.

24 Ja'a ko di'ibuts tū njawoy jawyiin es kyaj myindū, tyam kyajts nnakymyo'oyut es kyáyut.”

25 Es mā tyimnejxy ja Jesús, pyanejxyuty ja mayjya'ay. Ta ja Jesús 'yijxūmbijty es jyunāñ:

26 –Pūn xyñiminaambuts éxtumts yū n'uxpūjkrū, jawyiinuts xytsyókut ūj es óknem yū mdeety mdaak

es_u mn_udo'oxy es y_u m'u'unk es y_u mm_uga'axuty, es mij k_u'am. Es p_un kyaj_u d_u'u_n xytsy_eky, kyaj mba_uat m'ity *éxt_um_su* n'*u*xp_ujkp_u.

27 Es kyaj mba_uat n'*u*xp_ujkp_u'áty p_un kyajts xyp_uadsooñ es mjiky'átat *éxt_um* tu'ug_u ja'ay di'ib_u pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'k_un tninejxy.

28 'P_un miits nidu'uk mgojaampy tu'ug_u potsy k_ujxm, ¿kyaj jawyiin xy'oktúnat ja mgwent_u es xy'ix_ut wi'ix xya'aba_uad_ut?

29 Es p_un je'ey_u t_u xyñidaj_u ja mbotsy es kyaj mba_uat xyñakyya"abety, nidageky_u ja'ayuty mij mdukxi'ig_ud_ut

30 es jy_una'and_ut: “Tad_u ja'ay je'ey_u t_u trojtse'egy_u es kyaj t'ok'ya"abajn_u.”

31 'O p_un tu'ug_u rey mat majk mil y_u syolda_uad_u tsyiptuna'añ mat jat_u'ug_u rey di'ib_u my_udajty_u i'px mil y_u syolda_uad_u, ¿kyaj jawyiin tniwinmay_u p_un mada'ag_up o kyaj?

32 Es p_un kyaj, nety_u tkexy tu'ug_u kyugajxy ko naty jagám_un_um myiñ ja my_udsip es t'an_um_ut ko wa'an tme'xy es d_u'uñ_u 'yítat.

33 'Nan nidu'ug_uty miids_uty, p_un kyaj xymyastu'uty t_ugeky_u di'ib_u mm_udajty_u, kyaj mba_uat m'ity *éxt_um_su* *u*j ja n'*u*xp_ujkp_u.

Ka_un ty_ugooyñ_u ja ty_u'a_umts'át

34 'Y_u ka_un oy. Per p_un t_ugooyñ_up ja ty_u'a_umts'át, ¿wi'ix mba_uat ñakytyúñ?

35 Kyaj ñaky'óyuty, ni ma nax es ni ma ja abu'ud_u 'yity niko'obéty. Je'ey_u d_u'uñ_u ñat_ugooyñ_u. Di'ib_u m_udood_up, wa'an tjaygyúk_ud_u.

15

Borreegü di'ibü tügoy éxtümü ijxpajtün

¹ Es ja yajkugü bajtputajk es pánuty 'yandijtup pekyjya'ayuty tñimajwá'ktü ja Jesús es tmadowá'andü ja 'yuxpüjkün.

² Paaaty yu fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpüjktup ñay'anmaayüdü:

—Tyadü ja'ay 'yaxájup ja pekyjya'ayuty es kyaydyü müüt.

³ Net ja Jesús tpujtáky tu'ugü ijxpajtün:

⁴ —Pün miidsuty nidu'uk mmudajtypy tuk mugo'pxü mborreegü es tu'uk tyugoy, ¿ti kyaj xyajwü'müdü tadü majta'px majmókx majtáxkrü jam aamyóty es nüjx xy'uxta'ay di'ibü tü tyugoy extü ko xpyaädüt?

⁵ Es ko xpyaädüt, xpyujta'agüt mgejkykyüjxy es mxonda'agüt.

⁶ Es ko mja'tüt mä mdüjk, xy'anüümüdü mmätnaymyaayübü es ja mmudajkra'a: “Xonda'áktü müüt üj, ko tüts nbaaty ja nborreegüts di'ibü naty tü tyugoy.”

⁷ Tüy'ajtün n'anüümüdü ko nandü'ün tam ni'igü ijt xondakün tsajpótü müüt tu'ugü pekyjya'ay jyodümbity es kyaj müüt ja nimajta'px majmókx majtáxkrü ja'ay di'ibü nayjya'adup ko jyiky'attü tüy'ajtün müüt es kyaj jyodümbittü.

Toxytüjk tpaaty ja myeeñ éxtümü ijxpajtün

⁸ 'O pün tu'ugü toxytüjk myudajtypy majk ja meeñ es dyajtugóty tu'uk, ¿ti kyaj dyajtoye'eky ja jyün es tyúktü padü'krü jap tügoty es t'uxta'ayüt odyá'agü extü ko tpaädüt?

9 Es ko tpaadut, net dyajnaymyúkudut ja myagu'uktajk es ja myudajkpa'a, es t'anamut: “Xonda'aktu mat uj, ja'a ko tats nbaaty ja nmeen di'ibudsu naty tu nyajtagóy.”

10 Es ja Jesús jyuna'añ nandu'an:

—N'anama miidsuty, ta yu ijt xondakan ma Dios ja 'yánklusaty mat tu'ugu pekyjya'ay ko jyodumbity.

Mixy di'ibu axuk jiky'ajt

11 Net ja Jesús tpaítaky jatu'ugu ijxpajtun:

—Tu'ugu yedyujk tmudajty majtsku myaank.

12 Es ja mutskru t'anmaay ja tyeety: “Tatu, xymyo'oyupts ja nguma'añats di'ibuts uj xypyatp.” Net ja tyeety dyajwa'xy ja kuma'añ es tmooy.

13 Es ko waanu 'yijty, net ja 'yu'unuk ja mutskru dyajmujktaay ja kyuma'añ, es oj ñajxnu jagam ma wiink naxwíñud. Es jam dyajkujxtaay ja myeen mat ja axukru jyiky'ajtun.

14 Es ko ja myeen oj dyajkujxtaayñ tugekyu, net myiñ ja muk yuu ma tadu naxwíñud, es 'yayu'ajnu.

15 Net t'axtaay ja tyuunk ma tu'ugu yedyujk di'ibu jap kugajpn. Net kyajxu kyamoty es tkwentu'átut ja udsam.

16 Esu tadu mixy jantsy yu'o'kup. Kyaj ti muut ja jyot dya'útsut, extu jyaju'xannu di'ibu du'an kuxu'kp éxtumu tsejtsyun, di'ibu udsam jyuxtu, es ni ti pán kyamo'oyuty.

17 'Net jyotmay'e'ky es jynáñ: “¡Nu'andsu ndeety tmudaty yu tuumbu ma tyujk es tmo'oy ja kya'ay 'yukan nanaduku es uj ja yaa n'ayóyuts mat ja yuu!

18 N'oknųjxnųts mądsų ndeety, es n'anųmųdųts: Tatų, tųts nduundųgųy mųt ja Dios es mųt mij.

19 Kyajts xyņakyņitakų es mjųnų'anųt kots mij xy'u'ungųty. Axąjųgųts ęxtųm tu'ugų mduumbų.”

20 Net tyu'udųjkų es ņejxy mą ja tyeedyų tyųjk. Es ko naty myįņųm jagam, yų tyeety 'yijxų es pya''ayoojų, es ņejxy oj jyųjp'yo'oyųty, es 'yaxąjų es myųnaanų es tsyu'xų.

21 'Net ja 'yu'unk 'yanmaąyų: “Tatitu'unk, tųts nduundųgųy mą Dios es mųt mij. Kyajts xyņakyņitakų es mjųnų'anųt kots mij xy'u'ungųty.”

22 Ta ja tyeety t'anmaąy ja pyo'oduumbųty: “Juuttų pojųn yų wit ja oybyų es tukpųjtų'ąktų. Es mo'oydyų nandų'un tu'ugų kyųjiits es yų kyų'ųk,

23 es yajmįndų ja tsąjkąą ja ni'xųų es xyą'oogųt es ngą'ąy n'ųkųm es ja xųų ndu'unųm.

24 Ja'a ko tyądų n'u'ungųts dų'un ęxtųm tų 'yo'knų, es tų jya'ty jatųgok. Es tų naty tyągooyņų, es tyam tų nbaądyųts jatųgok.” Net ja xųų ttuundų.

25 'Es ja 'yu'unk ja ka'axkųpųk japų naty kamoty tyųņ. Es ko jyajty tųjk wingón, net tmųdooy ko ją'ąy xyu'uxy es 'yatstų.

26 Net dyaxų tu'ugų tuumbų es dyajtųųy: “¿Ti tuun jajtųp?”

27 Es ja tuumbų 'yadsooy: “Yų m'utsy tų jya'ty esų mdeety tų tni'ana'amų es 'yoogųt ja tsąjką ni'x mųt ko tų jya'ty oy mųk.”

28 Es ja ka'axkųpųk jyot'ambejky. Kyaj jap tyųkųyąņ. Net ja tyeety pyųdseemy es 'yanmaąyų: “Tųkų.”

29 Es yų'ų t'anmaąy ja tyeety: “Mnija'ap nąak jųmųjtųts mij tų nmųdųņ, es kyajts mij nmųdųgoy ni ną'a, es ni je'eyųts xykyamo'oy

tu'ugŭ tsyibu'unk es ndúnudats yŭ nŭŭ mŭdudsŭ nmŭtnaymyaayŭbŭ.

³⁰ Es tyam tŭ jya'tyŭ tadŭ m'u'unk di'ibŭ mmeeñ aŭŭk tŭ ttuñ mŭt ja kujeñdyo'oxyuty, es tŭ xya'eeky yŭ tsajka ni'x mŭt ko tŭ jyŭmbity.”

³¹ 'Net ja tyeety jyŭnāñ: “Nitŭ, mij dŭ'añŭm m'ity mŭt ŭjts, es tŭgekyŭ di'ibats ŭj nmŭdajtypy, mijtsŭ mja'a.

³² Es tyam oy ndu'unŭm tyadŭ xŭŭ es nŭ-ondákŭm, mŭt ko tyadŭ m'utsy dŭ'ŭn éxtŭm ko tŭ 'yo'knŭ naty, es tyam tŭ jyŭmbity jiiiky. Tŭ naty tyŭgooyñŭ, es tyam tŭ nbátŭm jatŭgok.”

16

Tuumbŭ di'ibŭ aŭŭk myŭdiimpy ja wyindsŭn éxtŭmŭ ijxrajtŭn

¹ Nandŭ'ŭn ja Jesús t'anmaay ja 'yŭxprŭjkrŭtŭjk:

—Jaa tu'uk ijtyŭ windsŭn mŭkja'ay es myŭdajtypy tu'ugŭ tyuumbŭ di'ibŭ kywentŭ'ajtypy ja jyiky'ajtŭn. Es ja mŭkja'ay ya'awa'anŭ ko yŭ tyuumbŭ ttuñ aŭŭk ja jyiky'ajtŭn.

² 'Net ja wyindsŭn myŭjwoojŭ es yajtŭujŭ: “¿Tii dŭnŭ tyaadŭ éxtŭm jyŭnā'andŭ mŭt mijts? N'okwijtsŭm yŭ kwentŭ éxtŭm tŭ mduñ, ja'a ko kyaj nnakyyajtuna'āñ.”

³ Net ja tuumbŭ ñayjyŭnanŭ kŭ'ŭm: “¿Titsŭ net ndúnŭp tyam? Yŭ nwindŭsŭnats xyprŭjkyŭyāambats yŭ nduungŭts. Kyajts nmŭdaty yŭ mŭjāā esŭts nnaxtŭnŭt, es tsoydyuumbats nandŭ'ŭn esŭts n'amdówŭt yŭ limosŭ.”

⁴ Net ñayjyannan Ƴywinma'añóty: “Tats nnijaw Ƴwi'ixats ndúnat es nmədátəduats pə́nats xy'axájəp ma tyəjk kots əj kyaj nduunk nbaədət.”

⁵ Net tməgajxy nidu'uk nidu'uk di'ib Ƴmyani'xy'ajtypy ja wyindsún. Ja jawyiinu də́an dyajtəy: “¿Nə́an xymyani'xy'áty ja nwindsúnats?”

⁶ Es ja'a 'yadsooy: “Ja'ats nməni'xyəty təgək mil litru yə aseytə oliiv.” Net ja di'ib Ƴkywentə'ajtypy 'yanmaəy: “Tyəə mneky. U'uñə pojən es yajkoj jatuk es xyryəjtə'agət mil jakujm je'ey.”

⁷ Es óknəm dyajtəy jatuk: “¿Nə́an mij xymyani'xyəty yə nwindsúnats?” Es ja'a 'yanmaəy: “I'px tuktujk mil kilu yə triigu.” Es ja di'ib Ƴkywentə'ajtypy 'yanmaəy: “Tyəə mneky. Yajkoj ja wiinkpə es xyákət je'ey i'px majtsk mil.”

⁸ Es ko ja wyindsún tnija'aj, net ñigajxə oyə tadə tuumbə, ja'a ko kuwijy mət tadə wyinma'añ.

Es ja Jesús jyənáñ:

—Yə naxwiñ, ta mayjya'ay di'ib Ƴjiky'ajtp je'ey meeñ ttsoktə es dyajnipata'andə es myəkja'ay'ata'añ mət ja jyiky'ajtən. Es tadə adsojkpə kyuwijyəty wi'ix tyónat mə ja wyindsún es tsyókəduət ja myəgu'uktəjk. Per ja ja'ayəty di'ib Ƴtyunándəp éxtəm ja Dios ttsekyn, kyaj də́an 'yadə'ətstə.

⁹ 'Də́anats miits n'anəmədu ko ja pəjta'aky yə naxwiñ mə ja ja'ay di'ibáty tyuundəp ja axək'ajtən, yajtúndə yə pəjta'aky pən wi'ix ja ja'ay mət mnaymyáyəduət es ko naty kyexy, net myajkupəktət mə ja winə xə winə tiempə tsənaəydyákn.

10 'Es pún kyuydyiimpy mat ja waanuba di'ibu ja wyindsán tukma'ijxap, nandun tkuydyún mat ja maybyu. Es pún toomp waanu, nandun tyoñ mat ja kajaabu.

11 Paaty pún kyaj tkuydyún di'ibu wyindsán tukma'ijxap ya naxwiiñ, Dios nan kyaj myo'oyudat ja jotkujk'ajtun jam tsajpótm.

12 Es pun miidsaty kyaj yajxón xkyuydyunda di'ibu yu mwindsán jya'a'ajtypy, ¿wi'ix xysyesty es myajmo'oyut di'ibu mij mja'a'átap?

13 'Ni pún po'oduumba mbaat tkamadún ma-jtsku wyindsán. Ja'a ko pun tuump yajxón ma ja wyindsán ja jawyiimbu, kyaj mbaat ñakytyún yajxón ma ja myumajtskpu. Es pun ja myumajtskpu wyindsán tsyejpy ni'igu es tyuñ yajxón mat yu'u, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymyadún. Paaty n'anuumu miidsaty ko kyaj mbaat xymyadún yu Dios pun mbajtákyu ja mwinma'añ ma ja meeñ.

14 Es ja fariseety di'ibu 'yadsojktap ja meeñ tmadool'ittu tugekyu es ja Jesús ttukxi'iktú.

15 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja fariseety:

—Miits mnayyajnáxudu éxtum di'ibu jiky'ajtp tayı'ajtun muut ma ja mayjya'ayaty. Per ja Dios kyaj mbaat xywyin'uundu, ja'a ko yu'u ñija'ap ja mjot mwinma'añ. Es pún naybyujtákap muj, Dios 'yuxtijpy.

Moisesu 'yana'amun esu Diosu kyutujkun

16 'Extu ma jyiky'ajty ja Fwank Yajnubajtpu 'yijty ja Moisesu 'yana'amun es ja Diosu kyugajxputy ja 'yuxrujkan. Per óknun ma yu Fwank es tyambaat yajkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxpy ja

Diosu kyutujkan, es mayjya'ay 'yuxtaaydyur wi'ix agwanu tyukudut ma Diosu kyutujkan.

17 'Pun kyaj 'yoktuunnu ni tuk peky ja letru di'ibu jyaa'ajtypy ja Moisesu 'yana'amun, jawyiin kyutugoyut ja tsajp esu nax.

Kasaadu ja'ayty ñaymyastu'udu

18 'Pun tu'ugu yedyujk myastutypy ja ñado'oxy es pyeky mut ja wiinkru, yajtugeery ja rujk ukunu wyindsu'kan. Es di'ibu rujkr mut tu'ugu toxytyujk di'ibu tu ñaymyastu'udyuty, nandu'un yajtugeery ja rujk ukunu wyindsu'kan.

Mukja'ay esu Lázaru

19 Es nandu'un jatu'uk tmadya'aky ja Jesús:

—Jaa tu'uk ijty ja mukja'ay es ja wyit trujta'aky ak oybyu. Es bom bom jyantsykyay jyantsy'iiky éxtam ja ja'ay xyudúñ.

20 Es jam tu'uk ijty nandu'un ja yedyujk jantsy ayoop es txu'aty Lázaru, di'ibu naty ja nini'x tugekyu ak pu'uts. Es jam yajmastúty ma mukja'ayu tyujk aa.

21 Tyadu ayoobu ja'ay, yu'u jyanayya'utsanu mut ja di'ibu ka'ap ma ja mukja'ayu myeesu. Es ja uk ñiwéyuty majaty ja pyu'uts.

22 'Es net 'yo'knu ja Lázaru, es ja anklus yajnujxu ma ja Abraan 'yity. Net ja mukja'ay 'ye'ky nandu'un, es dyajnaxtukudu,

23 es ñejxy ayoodaknóty. Net 'yijxe'ky es t'ijxy ja Abraan esu Lázaru.

24 Ta yaxkeky: “iApteety Abraan, pa'ayooguts! Kax yu Lázaru es dyajxoogut yu ky'u jujp mut yu nuu es min dyajxeemy yu nya'anuts, ja'a ko nugoos n'ok'ayoonu muk ma tyadu jmuñ.”

25 'Es ja Abraan 'yanmaay: "Nit, jamyats ko mij t̄ m'ity oy ko t̄ mjiky'aty, es ȳ Lázaru t̄ 'yayoy. Ȳ t̄ tyam jotkujk'ajtp, es mij m'ayoy.

26 Nandu'̄n ja Dios t̄ t̄p̄jta'aky tu'uḡ m̄j wok di'ib̄ abeky xya'ijt̄m, es kyaj p̄n mbaat̄ ñejxy jamdsoo es ni p̄n yadsoo mbaat̄ kyamĩñ."

27 'Net ja m̄kja'aȳ j̄ȳn̄añ: "Tun̄ may'aj̄t̄n, apteety Abraan, kaḡ ȳ Lázaru m̄ds̄m̄ ndeety ȳ tȳjk̄

28 m̄ts̄ nm̄datȳ nim̄goxkts̄m̄ n'utsy, es t'an̄m̄m̄t̄ k̄adiib̄ ȳā mȳin̄t̄ nandu'̄n m̄ tȳd̄m̄ ayoodákn."

29 'Es ja Abraan j̄ȳn̄añ: "Ȳ'uj̄tȳ mȳdaj̄tt̄p̄ di'ib̄ Moisés es ja Dios̄m̄ kyugaj̄x̄p̄m̄ kyux̄jaaydȳ. j̄Wa'an̄ t̄padund̄!"

30 'Es ja m̄kja'aȳ 'yadsooy: "T̄y'aj̄t̄n, apteety Abraan. Per p̄n nidu'uk̄ ȳ o'kr̄m̄ j̄yikyrȳúkt̄ es ñ̄j̄x̄t̄ m̄ ȳ'uj̄tȳ, ȳ'uj̄tȳ yaj̄t̄gaj̄ts̄x̄p̄ ȳ wyinm̄añ."

31 'Es ja Abraan 'yanmaay: "P̄n kyaj̄ t̄paduñ ja Moises̄m̄ 'yana'am̄n es di'ib̄m̄ j̄yaaydȳm̄ ja Dios̄m̄ kyugaj̄x̄p̄m̄, nan kyáj̄m̄m̄ t̄m̄b̄úk̄t̄ oy j̄yaj̄ikyrȳj̄kr̄m̄ tu'uḡ o'kr̄m̄."

17

P̄m̄roob̄tȳ ko pekyotȳ nyajka'am̄ ja wiink̄ ja'aȳ

1 Jesús t'an̄m̄m̄ ja 'yux̄p̄j̄kr̄tȳ:

—Taa di'ib̄m̄ ja ja'aȳ yaj̄pekytȳiim̄py. j̄Per p̄m̄roob̄m̄ tad̄m̄ ja'aȳ di'ib̄m̄ ȳ mȳgu'uk̄ yaj̄t̄geep̄y!

2 Nik̄ oy es yaj̄p̄j̄ta'aḡt̄ mej̄yñótȳ m̄t̄ tu'uḡm̄ p̄an̄ yaj̄tuk'yo'kt̄úȳt̄ es kyaj̄ ko ȳ mȳgu'uk̄ dya-j̄tuund̄ḡóy.

³ M'naigywentu'átudur mijts. Es pæn yu m'utsy mmudugooour, kajxwiy. Es pæn jodumbijtr, pojruma'x.

⁴ Oy mmudugóyudut mij jaxtujk ok tu'ukru xuu es jaxtujk ok myínut es jyuna'anut: “Ma'xkats”, pes mma'xur.

Mubujkan muk'ajtun munt

⁵ Es ja apóstulaty t'anmaaydyu ja Jesús:

—Windsán, tukmubujkats waanu ni'igu.

⁶ Es ja Jesús 'yadsooj:

—Ouxur je'eyu waanu xymudaty ja mubujkan éxtam tu'ugu mutsk mortás pajk, mbaatxur xy'anuumu yu muj kepy: “Nujx m'ity jap mejyñóty”, es mmumadówdur.

Mduumbu tyu'unun

⁷ Pæn mmadajtypy miidsaty tu'ugu mduumbu es tsu'pæn ja tuumbu jyambijnu mā mdajk, tu oj yu'uy kamoty o tu tkwentu'aty ja mborreegu, m'anuumur: “Nax tagoty. U'uñu es mgáyut.”

⁸ Kyaj, ¿kudii? Ni'igu t'anuumu: “Ya'abaadats ja n'a'ux esuts uj n'a'ux'átut. Oknam mbaat mij mja'a xya'abaadu es m'a'ux'átut.”

⁹ Es ko tkuydyúñ éxtam tyuk'ane'emyaty ja wyindsán, ¿ti mbaat ja wyindsán jyuna'añ: “Dios kujúyub?” Kyaj, ¿kudii?

¹⁰ Nandu'un miidsaty ko xykyuydyuunda'ay tugekyu di'ibu Dios tu mduk'ane'emyaty, mjuna'andur: “Tu ndu'unum je'eyu di'ibu tu nyajtuk'ana'amum.”

Jesús dya'aguda'aky nimajkru ja'ay di'ibu myudajttur ja lepru pa'am

11 Es ja Jesús tyu'uyo'oy es ñejxy Jerusalén. Jam ñajxy ma ñaybyaadyuty yu Samaaryu mat ja Galileeu.

12 Es ko jyajty ma tu'ugu kajpn, net trattu majk ja yedyujk di'ibu myudajttup ja lepru pa'am. Jagam ja tyánudu éxtam jyuna'añ ja Diosu 'yana'amun,

13 es yaxkaktu:

—Jesús, Windsún, pa'ayooguts udsuty.

14 Es ko Jesús 'yijxu, net 'yanmaayu:

—Nujxtu ma ja teety es m'ixudut.

Es ko oj ñujxtu, net 'yagudaktaaydyu.

15 Net tu'uk ko t'ijxy es tu 'yaguda'aky, jyumbijty es ya'axy jyeky t'awdajty ja Dios.

16 Es net tnimiiñ ja Jesús es ñaygyoxtnaaydyáku es ñayjujru naxkujxy es tja'aygyudáky. Esu tadu yedyujk yu'u samaritanu ja'ay.

17 Net ja Jesús jyunañ:

—¿Tii kyaj tu 'yaguda'aktu nimajk? ¿Ma net ja nidaxtujkru?

18 ¿Tii yu'uyu naydyi'igyu tyadu samaritanu ja'ay tu jyumbity es t'awdaty ja Dios?

19 Net ja Jesús t'anmaay ja ja'ay:

—Pudu'uk es nujx. Tu m'aguda'aky mat ko tu xymyubeky.

Wi'ix myínut ja Diosu kyutujkun

20 Es ja fariseeuty dyajtuudu ja Jesús:

—¿Na'a du'un ja Dios yajkutuka'añ?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko yu Dios myínut es yajkutuka'añ, kyaj ya'ixut ko jya'ty éxtam yu naxwíñudu ja'ay ja ryeyun.

21 Paaty kyaj mbaat njuna'anum: "Yaa net", o "Tam xim", mat ko yu Dios yajkutujkp ma mi-idsaty.

22 Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpajkraty:

—Ja'tap ja tiempu ko miits xyjatsóktat es oy tu'ugun ja xuu m'ítat ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, es kyajts uj xy'íxtat.

23 Es ko miits m'anumxudat ja ja'ayuty: "Tyamu net", o "Tuxim ja'a", kyaj mnajxtat es xy'uxta'ayudats.

24 Ja'a ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'unats nguXu'uga'añ éxtam ko jyudsikyun tyukjajudyu'ayut tugekyu tsajp.

25 Per jayjip n'ayówadats mak es ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap kyajts xy'axajudats.

Wi'ix jymbítat ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

26 'Extam jyajtu jékyup ko ja No'ee jyiky'ajty, nandu'un jyata'añ kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínut jatugok.

27 Ko No'ee jyiky'ajty, ja ja'ayuty kyay 'yuuktu es dyajpáktu ja 'yu'unk extu ko tyujku ja No'ee ma ja arku, es netyu myiinnu ja ayo'onduu es ja ja'ay jyi'xtaaydyu.

28 Es nandu'un jyajtu ko jyiky'ajty ja Lot. Ja ja'ayuty kyay 'yuuktu, tyook yaktu, ñi'ip kyojtu es ja tyujk tkojtu.

29 Es ko ja Lot tsoyo'oñ ma ja Sodomu kajpn, netyu myiín ja juanduu es yu azufu juun di'ibu ka'a tsajwínm, es ja ja'ay 'yo'ktaaydyu.

30 Es du'un ya'íxut kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nguXu'ugut jatugok.

31 'Es ma tadu xuu, pán jam pajtp tujk nikujxy, kyaj jyúnákuť es tyúkuť tugoty es tjuudut di'ibu jap tyugoty. Es pánudyu naty jap kamoty, kyaj jya'ttat ma ja tyujk.

32 Jamyatstu wi'ix jyajtú mut ja Lotú ñudo'oxy.

33 Mut ko di'ibu jiky'ataamp mut ja kyú'um winma'añ, du'umbu ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtun, es di'ibu jiky'ataamp éxtamts uj ndukni'ixu, du'umbu ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtun.

34 'Es n'anuumu nandu'un ko netu naty ja ja'ay mya'adu nimajtsk ti'igyu mabajn, tu'uk yajmanujxut es tu'uk wyu'umut.

35 Es nimajtsku toxytyujk jyatstu ti'igyu, tu'uk yajmanujxut es tu'uk wyu'umut.

36 Es nandu'un nimajtsku yedyujk di'ibu naty jap kamoty, tu'uk yajmanujxut es tu'uk wyu'umut.

37 Es ja Jesusu 'yaxpukpúty yajtuuj:

—Windsún, ¿ma tyáadu du'un jyata'añty?

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ma ja o'krú 'yity, jamu naty ja kus ñaymyíkyuty.

18

Toxytyujk di'ibu myu'i'impý tu'ugu fwez

1 Jesús tpejtáky tu'ugu ijxpajtan es ttuk'ixut ko ja'ay du'uum kyajxta'aktut es kyaj jyotmay'ooktut.

2 Du'un jyúnáñ:

—Ma tu'ugu kajpn jaa ijty tu'ugu fwez di'ibu kyaj twindsu'ugu Dios es ni pán tkatuñ kwentu.

3 Es ma tadu kajpn nan jam tu'ugu ku'ekytyo'oxy di'ibu tyimmaye'ebyu tadu fwez es t'amdooy es ja myadsip yajpayo'oyut mut ja tuj'ajtun.

4 Es jeky dya'ijty_u tad_u fwez, kyaj tkuydyúñ. Per ókn_um ja wyinma'añ dyaj'yo'oy: “Oy_uts ngawinds_u'u_gu ja Dios es ni pán_uts ngamaj'íxy,

5 per_u ty_uad_u ku'ekytyo'oxy n_ugoots xy'okna'amn_u, p_uaty tyám_uds_u t_uy'ajt_un nduun_ut es k_udiib_u ñakymyín_ut es xyñakyña'am_ud_uts.”

6 Es ja Jesús jy_unáñ:

—Jaygyuk_u di'ib_u kyajx ja fwez ax_uk ja'ay.

7 ¿Ti kyaj ttuun_ut ja Dios_u t_uy'ajt_un pán_uty wyin'ijx_ud_u es tm_unu'xt_ua'ag_ud_u x_uñ koots es ya-jpud_uk_ud_ut?

8 Du'un_uts miits n'an_um_ud_u es kyaj jyák_ut es_u Dios pyud_uk_ud_u. Per kots _uj, ja Naxwíñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u, nmín_ut jat_ugok ya naxwiiñ, ¿tii nba_uad_upts ja ja'ay pán my_ub_ujt_up ja Dios?

Farisee_u es_u yajkug_uba_ujt_up_u

9 Es ja Jesús tr_uajtáky jat_u'ug_u i_uxpaj_ut_un m_ut ja ja'ay_uty di'ib_u nayjya'ad_up jyiky'aty t_uy'ajt_un m_uut es t'ax_uk'íxy oytyim pán_uty. Du'un jy_unáñ:

10 —Majtsk ja yedy_ujk t_u 'yotsy m_u ja m_uj tsaj_upt_ujk kajxtákr_u. Tu'uk y_u'u farisee_u, es jat_u'uk yajkug_uba_ujt_up_u.

11 Es ja farisee_u tan_u, du'un kyajxta'aky: “Dios, nja'aygy_udáky_upy_uts mij, ja'a ko _uj kyajts nd_u'un_uty éxt_um ja wiink_u ja'ay di'ib_u ma'tsp, di'ib_u pekytyuump, di'ib_u yajt_ugeep_u ja p_ujk úkan_u wyinds_u'k_un es ni ngad_u'un_udy_uts éxt_um ty_uad_u yajkug_uba_ujt_up_u.

12 E_uj n'ayu'áty_uts majtsk ok ja s_uma_uan es nyáky_uts tuk peky ko wya'xy majk peky t_ugeky_u di'ib_uts _uj nbaty_up.”

13 'Per ja yajkugubajtr̃a wye'emy jagam, es ni je'eỹa kyakooje'eky es pyat'ixut tsajwínm, je'eỹa kyaatsy tkoxy es d̃a'un ñu'xta'aky: “¡Dios, pa'ayooguts ɯj, kots ɯj nbekyjya'ayuty!”

14 Net ja Jesús jyanañ:

—N'añam̃a ko ya tyad̃a yajkugubajtr̃a ñ̃ajxña mā tyujk es oj wye'emy oy mad̃a Dios, es ja fariseẽa kyaj. Ja'a ko p̃án naymỹajp̃ajtak̃ap, Dios puwi-jts̃ap, es di'ib̃a naybỹajtak̃ap ayoõa es mutsk, Dios ỹa'ɯ ya'ij̃t̃ap m̃aj.

Jesús tkuni'xy ja ana'ku'unguty

15 Ta ja ja'ayuty dyajmiind̃a 'yana'ku'unguty mā ja Jesús es yajkunu'x̃at. Es ko ja Jesus̃a 'ỹaxp̃ajkr̃uty t'ijxt̃a taad̃a, net t'ood̃a ja di'ib̃a ya-jmiind̃ap ja 'yana'ku'unk.

16 Es ja Jesús dyax̃a es t'anmãay:

—Mastu'utt̃a, wa'ands̃a ana'ku'unguty xyñim̃ind̃ats, es kat̃a xyajj̃umbíty, mat ko ja Dios̃a kyutujk̃an ỹa'ɯ jya'a'ajtypy di'ib̃a d̃a'un éxt̃am ỹa'ɯj̃uty.

17 Es tuy'ajt̃an n'añam̃a, p̃án kyaj t'axaj̃a ja Dios̃a kyutujk̃an éxt̃am tu'ug̃a ana'ku'unk, ni na'a kyaták̃ut jam.

M̃akja'ay tm̃madya'aky ja Jesús

18 Es tu'ug̃a ana'amb̃a dyajt̃̃ay ja Jesús:

—Oy winds̃n, ¿tits mbãat nduñ es̃ats nbãad̃at ỹa njiky'ajt̃añats wiña x̃̃a wiña tiemp̃a?

19 Ta ja Jesús 'yanmãaỹa:

—¿Ti ko mj̃na'añ kots ɯj n'óyuty? ¿Ti mj̃nãamp xytyijy kots ɯj nDíósuty? Ỹa'ɯỹa Dios naydyi'igỹa oy.

20 Mij mnija'ap di'ibɯ Dios 'yana'amɯn'ajtypy: “Katɯ xyajtɯgɔy ja pɯjk úkɯnɯ wyindsɯ'kɯn; katɯ myajja'ay'eeky; katɯ mdoñ mmeetsy; katɯ pɯn xywyingajxpéty; mwindsɯ'ɯgɯp ja mdaak mdeety.”

21 Ja ana'ambɯ jɯnánɯ:

—Tɯgekyɯ tyaaɗɯ tats nguudyuunda'ay extɯ kots nmutsk'ajty.

22 Es ko taadɯ tmɯdooy ja Jesús, net t'anmaay:

—Mdɯgoy'ajtxɯp tu'uk. To'kta'ay tɯgekyɯ mjiky'ajtɯn es xɯmyo'oyɯt yɯ ayooɯ ja'aydyɯjk es dɯ'ɯn xɯpyaaɗɯt ja oy'ajtɯn tsajpótm. Es ókɯnɯ mminɯt es xɯpyanɯjɯdɯts.

23 Es ko tyaaɗɯ tmɯdooy ja ana'ambɯ, net mak jyotmay'e'ky, ja'a ko jyantsymɯkja'ayɯty.

24 Ko ja Jesús t'ijxy ko tadɯ makja'ay jyotmay'e'ky, net jɯnánɯ:

—jTsip nimajaa esɯ makja'ay tyákɯɗɯt ma Diosɯ kyutujkɯn!

25 Tɯy'ajtɯn n'anɯmɯ ko waanɯ pojɯn es tu'ugɯ kameyɯ ñáxɯt xu'uñjyutóty es ñimajaaɯty es tu'ugɯ makja'ay tyákɯt ma Diosɯ kyutujkɯn.

26 Es ja tyaaɗɯ ja'ayɯty di'ibɯ myɯdoodɯ jɯnandɯ:

—¿Es pɯnɯ dɯ'ɯn, pɯn mbaat ñitse'eky?

27 Es ja Jesús jɯnánɯ:

—Di'ibɯ ja'ayɯty kyaj mbaat ttundɯ, yɯ Dios mbaat ttuñ.

28 Es ja Peedru 'yanmaayɯ:

—Windsɯn, ɯdsɯty tats nmastu'uttɯ di'ibɯts nmɯɗajttɯp es mij mbanejxy.

29 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Tɛy'ajtɛn, oytyim pánaty di'ibɛ myastutypy ja tyɛjk, ja tyaak tyeety, o ja myɛgu'ugɛty, o ja ñado'oxy, o ja 'yu'unƙ, es xyryanɛjxɛdɛts ɛj,

30 Dios mo'oyɛdɛp waanɛ ni'igɛ mɛ tyɛdɛ naxwíñɛdɛ, es mɛ ja naxwíñɛdɛ di'ibɛ miimp, 'yaxájɛp ja jiky'ajtɛn winɛ xɛɛ winɛ tiempɛ.

Jesús tnigajxy myɛdɛgɛk ok ja 'yo'kɛn

31 Net ja Jesús dyajnejxy wiink tsoo ja nimajmajtsƙɛp 'yɛxpɛjƙɛp, es t'anmaay:

—Tyam njo'omɛm Jerusalén mɛ yajkuy-dyuna'añ tɛgɛkyɛ di'ibɛ ja Diosɛ kyugajxɛp kyɛxjaaydyɛ, wi'ix ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, njata'añɛts.

32 Pes xykyɛyaka'andɛts mɛ ja romanɛ ja'ay, es xytyukxi'iga'andɛts, axɛɛk xytyuna'andɛts es xywyindsujɛ'uga'andɛts.

33 Xywyopa'añɛts es ókɛm xya'ooga'añɛts; per kyumdɛgɛk xɛɛ njikyɛyɛka'añɛts.

34 Es ja 'yɛxpɛjƙɛtɛjƙ ƙyɛj tjaygyujkɛdɛ éxtɛm jyɛnán ja Jesús es ƙyɛj tnijáwɛdɛ ti ƙyɛjxypy.

Jesús dya'ijxpéky tu'ugɛ wiints

35 Ko ja Jesús jya'táñ mɛ ja Jerikoo ƙajpn, tu'ugɛ wiints 'yu'uñɛ tu'aay t'amdoy ja limosnɛ.

36 Es ko tmɛdooy ko ñaxy ja mayjya'ay, net ja wiints dyajtɛɛy ti tɛ jyátyuty.

37 Es jyɛnandɛ ja mayjya'ay:

—Yɛ Jesús nazarenɛ najxp yɛdsoo.

38 Net ja wiints yaxkeky:

—Jesús, Davitɛ tyɛɛmp 'yaats, ipa''ayoogɛts ɛj!

39 Es ja di'ibɛ nɛjxtɛp jawyiin 'yoojɛ es 'yamónɛt. Per ja wiints ni'igɛ jyantsyya'axy:

—Davitɛ tyɛɛmp 'yaats, ipa''ayoogɛts!

⁴⁰ Net ja Jesús wya'k'a'aj_u es tnigajx_u es myínut. Es ko ja wiints myíñ wingón, net ja Jesús dyaajt_{uuy}:

⁴¹ —¿Ti mdsejpy es mij ndukm_udúnut?

Es ja wiints 'yadsooy:

—Windsán, y_u'uts ndsejpy es_uts n'ijx_urákut.

⁴² Jesús jy_unáñ:

—Axaj_u ja m'ijx_un, t_u m'ag_udaky ja'a ko t_u xymy_ubeky.

⁴³ Es nety_u ja wiints oj 'yijxwa'xy, es tpanejxy ja Jesús es t'awdaty ja Dios. Es nid_ugeky_u ja'ay_uty di'ib_u 'yijxt_u ty_uad_u, nand_u'_un t'awdajty ja Dios.

19

Jesús es_u Zakee_u

¹ Net ja Jesús jyajty m_u Jerikoo kajpn es ñajxy jap kajpnóty.

² Es jap tsy_un_un_u tu'ug_u m_ukja'ay di'ib_u xy_u'ajtypy Zakee_u. Y_u'_u ijty yajkug_uba_ujtr_u windsán.

³ Tad_u Zakee_u t'ixa'añ ja Jesús. Per kyaj mbaat, ja'a ko y_u'_u _uxnaku'unk es jantsy mayjya'ay jap.

⁴ Net ja Zakee_u ñejxy p_uye'egy_u jawyiin es ky_uxprejty m_u tu'ug_u iig_u kepy es t'ixa'añ ja Jesús.

⁵ Es ko ja Jesús jyajty m_u y_u'_u jam, net pyat'ijxy es 'yanma_uay_u:

—Zakee_u, j_unak poj_un, ja'a ko koon_umts tyam n_uw_u'_uma'añ m_u md_ujk.

⁶ Net ja Zakee_u jy_unajky poj_un, es t'axaj_u ja Jesús mat ja oyjyot.

⁷ Es ko ja ja'ay_uty t'ijxt_u, net ñay'anma_uay_ud_u:

—T_u ñejxy jajttákr_u m_u tu'ug_u pekyjya'ay ja ty_ujk.

⁸ Net ja Zakee tuunaaye'ky es t'anmaay ja Jesús: —Windsán, tyámats nmo'oya'añ ja ayoobu ja'aydyjk ja njiky'ajtunuts kujkwa'xy. Es pún tats ndoñ pán mat ja anuu, tyámats nyajjumbítut taxk du'unun.

⁹ Es ja Jesús 'yanmaay:

—Tyam tu jya'ty ja nitsokun ma tyadu tajk, ko yu tyadu yedyjk yu'u nandu'unu Abraanu tyuump 'yaats.

¹⁰ Es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, tu nmíñuts es n'uxta'ayuts es nyajnitso'oga'añuts pán tu tyuundugóy.

Meeñ éxtam ijxpajtun

¹¹ Tyamu naty ja ja'ay tmdowdu, net ja Jesús trujta'agyu tadu ijxpajtun ja'agujxm ko wyin-goomp Jerusalén es ko yu'ujty wyinmaydyu ko netyu ja Kristu t'axajuya'añ ja kyutujkun éxtam ja reyun.

¹² Es jyunañ:

—Jaa ijty tu'ugu mukja'ay di'ibu oj ñejxy jagam wiink naxwíñudu es t'axajuya'añ ja kyutujkun éxtam ja rey es óknum jyumbítut.

¹³ Es ko tsyoonáñ, net twoodsooy nimajk ja tyuumbu es tmoodydu nidu'uk nidu'uk kujktu'ugu meeñ di'ibu jantsy tsooxu, es t'anmaaydyu: “Yajtúndu tadu meeñ extu kots uj njumbítut.”

¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu yu'u myugugajpn'ajtypy kyaj tsyékyuty, es tyukpagajxu ja wiinkru kugajxy es ya'anuumut: “Kyajts ndsoktu esu tadu yedyjk ryey'átut yaa.”

¹⁵ 'Per oj tyuku rey, es jyumbijty ma ja ñaxwíñudu. Es ko jyajty, ta tnigajxudyaay ja

tyuumbū di'ibū tū tmo'oy ja meeñ. Es dyajttūy nū'un tū gyanaraty nidu'uk nidu'uk.

16 Ja jawyiimbū myujwa'ky es jyunáñ: “Windsún, majkū dū'unūn tū gyanaraty ja mmeeñ.”

17 Es ja rey 'yadsooy: “Oy. Mij yajxón tū mduñ. Es ko tats xymyadúñ yajxón mat waanū, tyam nbujta'aky es xyajkutúkū majkū kajpn.”

18 Es jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, ja mmeeñ tū gyanaraty mūgoxk dū'unūn.”

19 Es nandū'un ja rey 'yadsooy: “Mij myajkutúkūp mūgoxkū kajpn.”

20 Net jatu'uk myiñ es jyunáñ: “Windsún, tyā ja mmeeñ. Tats nbujke'eky mā tu'ugū payū.

21 Ndsū'kūpts mij, ja'a ko mij mbaye'epy di'ibū kyaj tū xyaky es mdsijkyry di'ibū kyaj tū xyñi'ipy.”

22 Net ja rey jyunáñ: “Mij, kyaj oy tū mduñ. Mat ja mgu'am ayuk ngu'yákū. Pūn mnija'ap kots ū nyajmíky di'ibūts kyaj nbujta'aky es ndsíkyūts di'ibūts kyaj tū nni'ipy,

23 ¿ti ko tū xykyarujta'aky yū nmeeñūts mā yū bankū?, es kots ū njā'tūt n'axájūdūts nandū'un yū 'yajuydyuk.”

24 Es t'anmaay di'ibū naty jámaty: “Pūjkū tadū meeñ es xymyo'oyū di'ibū myūdajtyry majk.”

25 Es yū'ujaty jyunandū: “Windsún, jtam tmūdaty majk ja meeñ!”

26 Es ja rey 'yadsooy: “Tūy'ajtūn n'anūmū mi-idsūty, di'ibū myūdajtyry, ni'igu 'yak'yajmo'oy, es pún waanū tmūdaty, yajpūjkū di'ibū myūdajtyry waanū.

27 Es púnaty xymyūdsip'ajtpūts es kyaj ttseky esūts ū n'ítūt rey, yajmín ja yā es ya'ooktū yā nwinduuyūts.”

Jesús tyuká Jerusalén éxtam tu'ugá rey

²⁸ Es ko oj jyanaanda'ay du'an, ja Jesús 'yaknejxy Jerusalén.

²⁹ Es ko wyingoonu ma ja kajpnaty Betfajee es Betañu, ma ja Oliivus Kopk, jam ja Jesús tkejxy nimajtsku 'yuxpajkpu,

³⁰ es t'anmaay:

—Nujxtu jap kajpnóty tu nwingo'onum. Ko jap mja'ttat, jap xuryaadut tu'ugu burru kuwuañ di'ibu ni pánnum tkatuk'u'uñ. Xymyugájet es xyajmínt.

³¹ Es ko pán myajtáwudut ti ko xymyugaju, xy'anuumut: “Ja Windsún tsyejpy.”

³² Es ja 'yuxpajkpaty oj ñujxtu es tpattu du'an éxtam ja Jesús 'yanmaay.

³³ Es ko naty tmugaju ja burru, net ja ñiwindsún yajtuju:

—¿Ti ko xymyugájudu tadu burru?

³⁴ Es yu'ujaty 'yadsoodu:

—Ja'a ko yu'u Windsún tsyejpy.

³⁵ Es dyajnujxtu ma ja Jesús es tpajtáktu ja wyit jam burru ñikajxy es ja Jesús ttukpejty.

³⁶ Es ko ja Jesús tyu'uyo'oy, ja ja'ayaty dya'aptu wyit tu'aay ma ñaxa'añ.

³⁷ Es ko wyingooñ ma wyinjúnaky ja tu'u ma ja Oliivus Kopk, nidugekyu ja mayjya'ayaty xyondaktu es t'awdajttu ja Dios mut ja'agyujxm di'ibu tu t'ixtu,

³⁸ es jyunandu muk:

—¡Dios kyunu'xubu tadu rey di'ibu miimp ja Nindsun'ajtamgyujxm! ¡Wa'an t'ity ja xondakun jam tsajpótm! ¡Muj kujxm 'yítut ja Dios!

39 Net nija'ajuty ja fariseeuty di'ibũ naty jap mayjya'ayóty t'anmaaydyũ ja Jesús:

—Ya'axpũjkrũ, oo yũ m'axpũjkrũtũjk es 'yamóndũt.

40 Es ja Jesús 'yadsooy:

—N'anũmũdũ pũn yũ'ajuty amoondũp, extũ yũ tsaa yaxka'aktũp.

41 Es ko jyajty wingón m̄a t'ijxy ja Jerusalén kajpn, ta ja Jesús tniũyũ ja kajpn,

42 es jyũnãñ:

—Jerusalén ja'ayuty, pũn m'oknija'adũpxyũp m̄a tyamũ mxũũ wi'ix xypyaattũt ja jotkujk'ajtũn. Per tyam ayu'udsyũ 'yity m̄a miidsuty.

43 Es ja'tũp ja xũũ m̄a mmũdsĩpũty jyã'ttũt es dyajkojtũp mũdũ tsaa, nax, o tijátyuty m̄a ñaygyuwa'anũdũt, es tũgekyũ myajnadujkta'ayũdũt oytyim madsooty

44 es dyajtũgóyũt ja mgajpn es dya'oogũt ja mja'ayuty, es kyaj dyajwũ'ũmũt ni tu'ugũ tsaa nikũybyéty m̄a ja mbotsy. Tũgekyũ tyããdũ tyun jyátũt ja'a ko kyaj tũ xyñijáwũdũ ko yũ Dios tũ mnimĩnũdũ.

Jesús dyajpũdsémy di'ibũ juuy to'ktũp m̄a ja mũj tsajptũjk

45 Net ja Jesús jyajty m̄a ja mũj tsajptũjk es dyajpũdseemy di'ibũ naty to'ktũp es juuydyũp jap,

46 es t'anmaaydyũ:

—Yũ Diosũ jyaaybyajtũn jyũna'añ: “Yũ ndũjkũts yũ'ũ dũ'ũn m̄a ja'ay kyajxta'aky”, es miĩts xyã'jwa'andũ ma'tspũ aank.

47 Es bom bom ja Jesús ya'axpeky m̄a ja mũj tsajptũjk. Es ja teedywyindsũnuty es ja

di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktɔp es nandu'an ja mɔjja'aydyɔjk t'axta'aydyɔ ja winma'añ wi'ix ja Jesús 'yoogut.

⁴⁸ Per kyaj tpattu wi'ix ttúnut, ja'a ko nidugekyɔ ja ja'ay tam yajxón tmɔdoo'íttɔ.

20

Jesusɔ kyutujkɔn

¹ Tu'ugɔ xɔɔ Jesús dya'uxpeky ja ja'ayuty es tkajxwa'xy ja oybyɔ ayuk mɔj tsajptujk ñabotsoty, net jyajttɔ ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpɔjktɔp es ja mɔjja'aydyɔjk,

² es jyɔnandu:

—Anmaagyɔts, ¿ti kutujkɔn mɔut xytyuñ tyaadu es pán tɔ mmo'oyadyɔ tady kutujkɔn?

³ Net ja Jesús jyɔnán:

—Hj nandu'an nyajtɔwaambyɔts tu'ugɔ ayuk mi-idsuty, es xy'adsoojambíttɔ.

⁴ ¿Pán mooyɔ yɔ kutujkɔn ja Fwank es yajnábátɔ, yɔ'ɔ Diosɔ, o ja'ayɔ?

⁵ Es yɔ'ɔjuty ñayjyɔnánadu:

—Ko n'anma'ayɔm: “Yɔ'ɔ Dios mooyɔ yɔ kutujkɔn, yɔ'ɔ xy'anma'ayɔm: ¿Es ti ko xykyamábaktɔ?”

⁶ Es pán n'anma'ayɔm: Yɔ'ɔ wyinma'añadyɔ ja'ay, pojɔn nidugekyɔ yɔ ja'ay xykyuka'tsta'ayɔm, ja'a ko yɔ ja'ayuty myɔbɔjktɔp ko ja Fwank yɔ'ɔ Diosɔ kyugajxɔ.”

⁷ Paaty t'anma'aydyɔ ko kyaj tnijawɔ.

⁸ Net ja Jesús jyɔnán:

—Hj nan kyajts miits n'anɔmɔdu ti kutujkɔnɔts ɔj nmɔdajtyɔ.

Axuk kamgwentu'ajtpaty ijxpajtun

⁹ Net ja Jesús tyujku madyakru mut ja ja'ayuty, es tpajtákyu tadu ijxpajtun:

—Jaa ijty tu'ugu yedyujk di'ibu kyoj yu uuvu kam ma ja ñax. Es oknum ttukmijky ja uuvu kam mudu wiink ja'ayuty es tso'onnu ja kugam, ñujxnu jeky.

¹⁰ Es ko tpaty yu tiempu ma ja uuvu yajtúkat, net ja kugam tkejxy tu'ugu tyuumbu es t'amdówat ja ja'ayuty di'ibu ja kugam pátu. Es ja ja'ayuty kyaj ti dyajky, je'eyu tkepywojptu es dyajjambijttu.

¹¹ Net ja kugam tkejxy ja wiinkru tyuumbu. Es nandu'un axuk ttuundu, tkepywojptu es dyajjambijttu. Ni ti tkamooydyu.

¹² Net ja kugam tkejxy jawiinkru tyuumbu, es ja ja'ayuty dyajtsayujttu es dyajkáktu.

¹³ Es tim oknum ja kugam jyunañ: “¿Tits ndúnur? N'okkéxyudsu n'u'unk di'ibuts njantsytsyejpy. Ko yu'u t'ixtu, wa'an twindsu'ugudat.”

¹⁴ Es ja ja'ayuty di'ibu jam kywentu'ajttu ja uuvu kam, ko t'ijxtu, net ñay'anmaayudu: “Tyadu yu'u myuwu'amayaambu tadu kam éxtumu kumañ. N'ok'ya'o'ku es udsajtum nja'a'ajtum yu tyadu.”

¹⁵ Net dyajpudsuumdu jap kamoty es dya'o'ktu.

Net ja Jesús dyajtu:

—¿Ti tyúnur mut yu'ujaty ja kugam?

¹⁶ Mínu es dya'o'ktu'ayudu tadu axuk ja'aydyujk, es tmo'oyu ja wiinkru 'yuuvu kam.

Es ko ja ja'ay tmdoodu taadu, ta jyunandu:

—¡Ni tkatsókat ja Dios!

¹⁷ Per ja Jesús wyin'ijxudu, es jyunañ:

—¿Es ti myaydya'agaampy di'ibũ jap m̄ ja Diosũ jyaabyajtũn m̄ kuxja'ay 'yity?:

Yũ tsaa di'ibũ ja pojtspr̄tũjk myastutũ,
tũ tpaaty ja lyugaar m̄ ja tũjk t'ujx'áty.

¹⁸ Es p̄n jam kuxjubijp m̄ tadũ tsaa, kanak pedazũ jam wya'xut. Es p̄n tadũ tsaa nitimpajtũp p̄nuty, tukwa'ayũdya'ayũdũp.

¹⁹ Es ja teedywyindsũnuty es ja di'ibuty tsajptũgóty ya'uxpr̄jktũp netyũ tjamatsandũ ja Jesús, ja'a ko yũ'ũ ñija'adũp ko ja Jesús tũ tpr̄jta'agyũ tadũ ijxpajtũn mut yũ'ujuty. Per kyaj tmajtstũ, ja'a ko ja ja'ay ttsũ'ugũdũ.

Jesús tmadya'aky ja kugũbajtũn

²⁰ Net tkajxtũ ja kugajxyuty di'ibũ nay'andijũdũp jyiky'attũ tũy'ajtũn m̄mut, es t'uxtaaydyũ ja winm̄'añ w'l'ix dyajka'adũt es tkũyaka'andũ m̄ ja gobernadoor.

²¹ Es t'anmaaydyũ ja Jesús:

—Ya'uxpr̄jkrũ, nnija'adũpts ko mduk'uxpeky di'ibũ tũy'ajtũn es kyaj xyajtũgátsy ja m'uxpr̄jkrũn, ti'igyũ mgajpxy oypyũnuty m̄mut, es mya'uxpeky mut ja tũy'ajtũn m̄ ja Diosũ tyu'u.

²² Anmaagyũts, ¿tii mbaadũts uj ngugũbattũ m̄ ja yajkutujkrũ kopk Sésũr, o kyajũ?

²³ Es ja Jesús ñija'ap ja ja'ayuty 'yaxũk winm̄'añ es t'anmaay:

²⁴ —Tuk'ijxkũts tu'ugũ meeñ. ¿P̄n jam kuxkojy ja wyiin jyũjp es p̄n ja xyũũ kuxja'ay?

Es ja ja'ayuty 'yadsooy:

—Yũ'ũ yajkutujkrũ kopk.

²⁵ Net ja Jesús jyũnání:

—Pes mo'oy ja yajkutujkrɛ kopk di'ibɛ yɛ'ɛ jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios nandɛ'ɛn di'ibɛ yɛ'ɛ jya'a'ajtypy.

²⁶ Es ja ja'ayɛty ñija'adɛp ko Jesús wyijyɛty mat ja 'yayuk éxtɛm tɛ 'yadsoy. Es kyaj mbaat dyajka'adu wi'ix ko yɛ'ɛ ya'ɛxpeky mat ja mayjya'ay, es net yɛ'ɛjty 'yamoondaaydyɛ.

Ja'ay dyajtɛwdɛ pɛn jikyryáktɛp ja o'krɛty

²⁷ Es óknɛm nija'ajty ja saduseɛty myiindɛ mɛ ja Jesús. Ja saduseɛty jyɛnɛ'andɛ ko kyajp jyikyryaka'añ ja o'krɛty. Paaty t'anmaaydyɛ ja Jesús:

²⁸ —Ya'ɛxɛrɛjkrɛ, ja Moisés tkɛxjaay pɛn tu'ugɛ yedyɛjk o'krɛ es tku'oogɛt ja ñado'oxy es kyaj tɛ 'yu'unkraaty ni tu'uk, ja o'krɛ 'yutsy pyákrɛp ja ku'ekytyo'oxy. Es ko tɛaadt ja 'yu'unk yedyɛjk, yɛ'ɛ tyuknikɛjxm'átɛp ja jamyii.

²⁹ N'ixy'ajtɛts ja ja'ayɛty di'ibɛ nijɛxtujk tukka'ax. Es ja ka'axkópk pyejky, es 'ye'ky, es kyaj dya'u'unkráty ja ñado'oxy.

³⁰ Ta ja myɛmajtskrɛ tɛejky ja ku'ekytyo'oxy es nandɛ'ɛn jyajty.

³¹ Es ja myɛdɛgɛɛkrɛ nandɛ'ɛn jyajty. Extɛ ko 'yabɛdseemy nijɛxtujk, es ni pɛn tkatukpattɛ 'yu'unk.

³² Es ko tyaadu dɛ'ɛn tɛgekyɛ ñajxy, ta nandɛ'ɛn ja toxytyɛjk 'yo'knɛ.

³³ Es yɛ'ɛts nyajtɛwaampy. Ko jyikyryáktɛ, ¿pɛnɛk yɛ'ɛ nidu'uk ñado'oxy'ajtypy?, ja'a ko yɛ'ɛ tɛɛjk'abɛdsɛɛmdaaydyɛ tadɛ toxytyɛjk nijɛxtujkɛty.

³⁴ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Ma tyadu naxwĩndu, pujktap ja ja'ayuty,
 35 per di'ibáty nitujkarp es jya'ttat ma tadu
 jiky'ajtun es jyikyryáktat, kyaj ñakypyáktat,
 36 ja'a ko kyaj mbaat ñaky'ookta. Pes du'un 'yíttat
 éxtam ja ánkusuty, Dios 'yu'un'átudat, mat ko tu
 jyikyryáktu.

37 Ma yajmadya'aky ja kepy tyoy, ku'am ja
 Moisés xytyuknija'am ko yu o'krp jyikyryáktu.
 Es jap tkuxjaay ko Dios 'yanmaay: “Ejts Dios
 di'ibu ja m'aptujkuty xyDyios'ajtupts. Ejsu du'un
 ja Abraanu Dyios, Isaa esu Jakoob.”

38 Dios, kyaj yu'u Dyios'aty mat ja eekyryu. Yu'u
 'yity Dios mat ja jiiikyryu. Es mat yu'u tugekyu
 jyiky'ajtta'aydyu.

39 Net naaguty ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpujktap
 jyunandu:

—Oy tu xy'adsoy.

40 Es kyaj pún 'yoknaydyuk'a'ijxunu es tii
 tnakyyajtáwdat.

Púnu tyuump yaats ja Kristu

41 Net ja Jesús dyajtuudu ja'ajuty:

—¿Es wi'ix mjuna'andu ko ja Kristu yu'u Davit ja
 tyuump 'yaats?

42 Davit ku'am jyunana'añ ma ja Salmu neky:

Yu Nindsun'ajtam Dios t'anuumu ejtsu nWindsún:
 “U'uñu yaa aga'añdsyoo ma mjun

43 extu kots ej nyajptugóyut tugekyu mij ja
 mmadsip.”

44 ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuump'áty
 'yaats'átyuty yu Davit?, ja'a ko Davit ku'am jyunáñ:
 “NWindsúnats.”

Jesús tnigajxy ja di'ibu tsajptugóty ya'uxpujktap

⁴⁵ Es ja ja'ayuty nidugekyu tmudoo'ity ko Jesús t'anuumu ja 'yuxpukputy:

⁴⁶ —Naygywentu'átadu miidsaty maut ja di'ibuty ya'uxpuktap tsajptugóty. Yu'u pyajtáktap ja witu yembyu, es ttsoktu es ja ja'ayuty 'yubo'x kyajxpo'xadut tu'aay mudu windsu'kan es t'uxta'aydyu uñaaybyajn ja oybyu ma ja tsajptajk es ma ja xuu tyúñuty,

⁴⁷ es trupkudu ja tujukuty yu ku'ekytyo'oxyuty, es kyajxta'aktu jeky es du'un twin'uuna'andu ja ja'ayuty, es ñay'andíjudu jyiky'attu tuya'ajtun maut. Paaty pátdap ni'igu ja tudyu'unan.

21

Ku'ekytyo'oxy ja myeeñ dyoxy

¹ Es ma ja muj tsajptajku 'yalkansiuu ja Jesús t'ijxy ko ja mukja'aydyujk trupta'aktu ja meeñ.

² Es nandu'un t'ijxy ko tu'ugu ku'ekytyo'oxy ayoobu trupta'aky nandu'un majsku mutsk meeñu'unk.

³ Es ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpukpuk:

—Tuya'ajtun n'anuumu ko tyadu ku'ekytyo'oxy di'ibu ayoop tu dyaky ni'igu es kadiinum ja mukja'ayuty,

⁴ ja'a ko yu'ujaty tu dyaktu di'ibu yajnadajkup, peru tyadu ku'ekytyo'oxy tu dyaky tugekyu ja myeeñ di'ibu tukjiky'ajtun.

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptajk tyugoya'añ

⁵ Es nija'ajaty jyuna'andu ko ja muj tsajptajk 'yóyuty tsyújaty ya'ixy mat ja tsaa ja oyatpyu es mat di'ibu ja ja'ay tu tnayaktu éxtam ja windsu'kan. Net ja Jesús jyunañ:

6 –Ja'tup ja xuu ko tugekyu tyaadu di'ibu miits m'ijxtup jyijtta'ayut es ni kyawu'umut ni tu'ugu tsaa nikuybyety.

Ijxwu'umun ko ja naxwiñudu tyugoya'añ

7 Es ja 'yuxpajkrutajk dyajtudu ja Jesús:

–Windsun, ¿na'a tyaadu jyata'añ du'un es wi'ix ja ijxwu'umun ko tyaadu du'un jyata'añ?

8 Es ja Jesús jynáñ:

–Naygywentu'átudu, kudiibu myajwin'undut, ja'a ko may myina'añ di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu.” Es juna'anaamp: “Tu jya'ty ja tiempu.” Katu xupyanujxtu.

9 Ko xymudówdut es jyna'andu ja'ay ko myina'andu soldaadu es tsiptuna'andu, kyaj mnay'adsu'ugudut. Dios tyuknibajtaku es yu'u tyun jyátut jawyiin, per kyajnum traaty ma ja naxwiñudu tyugóyut.

10 'Tu'ugu naxwiñudu tsiptúnut mut ja wiinkpu naxwiñudu esu ana'ambu mut ja wiink ana'ambu.

11 Es myínut ja muk ujx, es majatyu nax kajpn myínut ja yuu es ja muk pa'am, es jam tsajwínm ya'ixut ja ijxwu'umun di'ibu naxwiñudu ja'ay tsu'ugudup.

12 'Es kyajnumu naty tyuñ jya'tyuty tugekyu taadu, miits myajmátstut, myajtsúmút es myajtsaatsyutyúnut, myajmunujxup ma ja kumdattajk es ma gobernadoor es ma réyaty, ja'a ko miits xupyanujxtupts.

13 Es du'un miidsaty xykyajxut ujtsu nja'a ma ja ja'ayuty.

14 Katu mjotmay'ooktu miidsaty wi'ix mnayñikajxtu'ududut,

15 ja'a ko ʘjts nyákup ja ayuk es ja winma'añ di'ibũ ni pún ja mmædsip kyamada'agut es mjʘjpkugajxudat.

16 Es n'awanũ miidsuty ko extũ mdaak mdeedyuty es ja mmuga'axuty es yũ mmætnaymyaayubuty mgʘyákudup, es mya'oogudat nidu'uguty miidsuty.

17 Es nidugekyũ ja'ayuty m'axak'ixudat ja'a ko miits xyryanʘjxtupts.

18 Per ko dũ'ũn ja ayo'on jya'tut, kyaj mjũna'anat ko Dios tũ mja'aydyũgooyũn. Dios mgwentũ'ajtudup oy, extũ mwaay di'ibũ mgubajkkũxm myudajtypy madsyoy.

19 Amak jotmuk mnaybyujta'agudat es xyryaadat ja nitsokũn.

20 'Ko xy'ixtut ja Jerusalén kajpn ñadujkta'ayut mat ja soldaaduty, tũ naty tpaaty ma kyutũgoya'añ.

21 Es miidsuty di'ibũ ijttup Judeeũ, nũjxtũ jagam yugoty; es púnuty ijttup Jerusalén, pædsamdu nandũ'ũn netyũ, es púnuty ijttup kamoty, kyaj jyambittat kajpnóty,

22 ja'a ko ayo'on jatánup es yajkuydyuna'añ éxtũn ja Diosũ jyaaybyajtũn jyuna'añ.

23 Puroobũ yũ toxytyũjkaty di'ibũ u'unkmæuduty es di'ibũ ya'u'unktsi'tsp ko dũ'ũn jyátut, ja'a ko muk ayo'on ñáxut ma ja nax, y ni'igu jyáttut tsaatsy kyubety ma tyadu ja'ayuty.

24 Nija'adyũ ja'ay ya'oogudat ja soldaaduty. Es nija'ajuty yajmũnũjxut tsimy majatyũ wiink naxwíñũdu. Es ja wiink ja'ayuty di'ibũ kyaj 'yisraelítuty 'yana'amũ ma ja Jerusalén kajpn extũ ko kya'pxut ja timpũ di'ibũ Dios tũ tpujta'aky.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü

25 'Es ya'ixa'añ ja ijxwü'mün di'ibü Dios tyu-naampy ma xü es ma po'lo es ma müdsä'a. Es ja naxwíñudü ja'ay kyaj tñijáwudü ti tunánup es nay'adsü'ügüüp muk ko tmüdówat pyümimy yu jikymyejyñ es jyantsypyüdü'ügüt.

26 Es ja ja'ayuty extü o'ktso'ogüp mat ja tsü'ügü ko t'ixut di'ibü jatánup ya naxwíñ, ja'a ko extü yu müdsä'a yu'xa'añ.

27 Net t'ixtut ko uj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü, nmíndats ya naxwíñ yoodsóty mat ja muk'ajtün es ni'igü maj'ajtün.

28 Es ko oga'an tsyonda'agut tyädu ayo'on, jotkujküdü es kooju'uktü, ja'a ko pojün myínut ja mnitsokün.

29 Es ja Jesús nandü'un tpujtáky ja ijxrajtün:

—Ixtü yu igü kepy es oytyim di'ibü képyuty.

30 Ko xy'ixtut xyümimy yu 'yaay, miits mnija'adup ko tü wyingón ja ambü.

31 Es nandü'un ko xy'ixtut jyátüdü tadü di'ibü tü n'anüümü, mnijáwüdüp ko tü wyingón ja Diosü kyutujkün.

32 'Tüy'ajtün n'anüümüdü ko tügekyü tyäadu jy-ata'añty maanümü naty ja ja'ayuty di'ibü tyam kyaj 'yo'ktä'aydüünüm.

33 Ja tsajp es ja naxwíñudü náxup, per ja n'ayúkuts ni na'a kyakexy kyanaxy.

34 'Mnaygywentü'átüdüp miidsuty. Katü mnaymastu'udüdü es nügoo mgay mmü'uuktut es xymyümay xymyüdüdjüt di'ibü ya naxwíñ, esü

tadu xuu ajotkumiigyu ti'in myajtukja'ttat éxtum ko ja juyujkuty yajnáky.

35 Es du'un jyáttat nidugekyu naxwíñudu ja'ay kots uj najx nmiñ.

36 Awix jajp'íxtu es du'uñum mgajxta'aktat es du'un mnitso'oktat ko jyátat tadu ayo'on es muk aa muk jot xywyinguwa'aguduts, uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

37 Xuuñ ja Jesús ya'uxpeky ma ja muj tsajptujk, esu tsu'um jam dyajnáxy ma Oliivus Kopk.

38 Es nidugekyu ja'ayuty jyajttu jépyup jap ma ja muj tsajptujk es tmudoo'ita'añ ja Jesús.

22

Tkajxy'áttu pñ wi'ixu Jesús yajmátsut

1 Es ja pasku wyingoñu naty ma yajkáy ja tsajkaaky di'ibu kyaj tmudaty ja levaduuru.

2 Es ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpújktup t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix 'yoogut ja Jesús, per ttsu'ugudu ja ja'ayuty.

Juudus tkayaka'añ ja Jesús

3 Net ja mujku'ugópk Satanás tmooy ja winma'añ yu Juudus Iskaryotu di'ibu ijtp nidu'uk ma ja nimajmajtskpu Jesusu 'yuxpújkrpu,

4 es oj ñejxy ma ja teedywyindsúnuty es di'ibuty yu muj tsajptujk kywentu'ajttup, es myadyaky mut yu'ujuty wi'ix tkayaka'añ ja Jesús.

5 Es ja ja'ayuty xyondaktu es t'anmaaydyu ja Juudus ko tmo'oya'andu ja meeñ.

6 Es ja Juudus tkupejky es t'uxtaay ja winma'añ wi'ix tkayákut ja Jesús ko kyajy naty nu'unu ja'ay.

Nindsun'ajtmu 'ya'ux

7 Es ma ja pasku ko ja ja'ayuty dya'ooktu ja byorreegu,

8 net ja Jesús tkejxy yu Peedru mut ja Fwank es t'anmaay:

—Nujx ya"abaadudu ja pasku a'ux.

9 Es yu'ujuty dyajtuudu:

—¿Ma xytsyeky es nya"abaaduduts?

10 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko miits mgajpndakudut, net xypyaadut tu'ugu yedyujk di'ibu myunejxupy tuk tsiyu nuu, es xupyanujxut extu ma tyujktuku.

11 Es xy'anumut ja kudujk: “Ja Windsun yu'u myajtuujp: ¿Ma ja kwartu ma mbaat n'a'ux'attuduts mududsu n'uxpukpukujk tyam ja pasku?”

12 Net mduk'ixudut tu'ugu muj kwartu es oydyun ma ja tukniku'uybyu tujk. Es xy'axkukut ja a'ux jam.

13 Es yu'ujuty ñujxtu es tpatu tugekyu éxtum 'yanmaay ja Jesús, es dya"abátudu ja pasku a'ux.

14 Es ko oorū oj tpatnu esu ja'ay 'y'a'ux'attut, ta ja Jesús es ja 'uxpukpukujk ñaxwa'tstaaydyu meesu winduuy.

15 Net ja Jesús jyanañ:

—Njantsyseykyuts es nduna'añuts mut miits yu tyadu pasku a'ux ma kyajnamts n'eeky.

16 Ja'a ko n'anumudu ko kyajts nnakykyayut ja pasku a'ux extu ko yajkuudyunut ma ja Diosu kyutujkun.

17 Net tkone'ky tuk vasu vinu es tja'aygyudaky ja Dios es t'anmaay ja 'uxpukpukuty:

—Matstɛ es xyajwɔ'xtɛt miidsɛty.

18 N'anɛɛmɛdɛ ko kyajts nnaky'uugɛdɛts ja vinɛ extɛ ko myinɛt ja Diosɛ kyutujkɛn.

19 Es óknɛm tkone'ky ja tsajkaaky es tja'aygyɛdákɛ ja Dios, net ttujkwa'xy es tmooydyɛ ja 'yɛxɔɔjkrɛty es t'anmaay:

—Yɛ'ɛ tyɛɛdɛ ɛjtsɛ nnini'x di'ibɛ yajkyakaaɛmp mɛt miidsɛty. Tundɛ dɛ'un esɛts xyjamyátstɛt.

20 Es nandɛ'un ttuuñ mɛt ja vasɛ vinɛ ko kyaay-dyaay mɛ ja a'ux es jyɛnán:

—Tyɛdɛ vinɛ, yɛ'ɛts ja nne'pyñ di'ibɛ yajtamaaɛmp yaj'yokaɛmp kots n'oogɛt miidsɛty m'oy'ajtɛngyɛjxmɛty es yɛ'ɛgyɛjxm ja Dios mmo'oyɛdɛt ja jembyɛ kajxy'átɛpyɛ.

21 'Es ja yedyɛjk di'ibɛts xykyɛyakaɛmp, ta tyam 'yity mɛt ɛɛdsɛty mɛ tyɛdɛ meesɛ.

22 Es tɛy'ajtɛn kó ɛj, ja Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ, nyo'oyɛts mɛ ja o'kɛn ja tyu'u, éxtɛm ja Dios tɛ tɔɔjta'aky. Per pɛroobɛ ja yedyɛjk di'ibɛts xykyɛyakaɛmp.

23 Net ja 'yɛxɔɔjkrɛty ñayyajtɛɛjɛdɛ ak yɛ'ɛjɛty pɛnɛ da kɛyákánɛp.

Pán waanɛ mɛj

24 Net ak yɛ'ɛjɛty ñayjyɛnánɛdɛ pánɛ da ni'igɛ mɛj ijɔp.

25 Es ja Jesús 'yanmaayɛdɛ:

—Ja naxwíñɛdɛ ja'ayɛ ryéyɛty esɛ gyobɛrnadoorɛty ñaymyɛjɔɔjta'agɛdɛ, es ttsoktɛ es ja ja'ayɛty jyɛnán'andɛt ko yɛ'ɛ jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt.

26 Per miidsɛty kyaj dɛ'un xytyúndɛt. Ko mɛj m'ita'anɛt mɛ Dios, kyaj mnaymyɛjɔɔjta'agɛdɛt.

Naybyujta'agudu éxtam di'ibu waanu mutskpu, es di'ibu ana'amp, yu'u naybyujtákuḡp éxtam tu'ugu tuumbu.

²⁷ ¿Es pán ni'igu muj? ¿Di'ibu uñaapy mā ja meesu es kyay, o ja tuumbu di'ibu wingiipy? Ja'a pán uñaapy es kyay, ¿kudii? Per uj tyámats mā miidsuty éxtam di'ibu wingiipy.

²⁸ 'Es miidsuty tu xyjamyudáttats es tu nandu'un m'ayowdu mat uj.

²⁹ Paaty éxtam yu nDeedyats tu xymyo'oyats ja kutujkun, uj nmo'oya'añats miidsuty nandu'un ja kutujkun

³⁰ es mgay m'uuktat mat ujts mats ja nmeesu kots uj nmínat yajkutujkpu, es nbujta'aktat miidsuty éxtamu gobernadoorty es m'ana'amut mā ja majmajtskpu Israelu myaangudyu tyuamp 'yaats.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtija'añaty

³¹ Es ja Jesús t'anmaay ja Peedru:

—Simonk, ja mujku'ugópk Satanás tu t'amdoy yu kutujkun mā Dios es miits myajwijtsxita'andu éxtam ja triigu yajwinxíty. Ja'adsu tyaadu n'andijpy, íkuḡp wi'ix myajpekytyúnudu.

³² Per uj tats nmunu'xta'aky ja Dios kudiibu mmabujkun tyugoy'átat. Es ko mij mjodambítat, xypyudúkat ja mmugu'ugaty es kyajts uj xymyastu'uttat.

³³ Es ja Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Windsún, uj nbanujxaambyats mij oy mdimnájxat pujxndugóty, es extu óyats ndim'oogut mat mij.

³⁴ Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Peedru, n'anuumu ko tyamu, ko kyajnumu naty ja tugaak 'uyu, mjana'anut tuguk ok ko kyajts mij xy'ixy'aty.

³⁵ Net ja Jesús dyajtudu ja 'uxpxjkraty:

—Kots mij ngajxtu n'ayuk kajxwa'xpu es kyaj xymunajxtu ja mmorral mat ja mdu'ugaayuk es ni mmeefndujk es ni mgu'ugu ni'igubu, ¿tii mdugoy'ajtxu oynu'unun?

Es yu'ujaty jyanandu:

—Ni tii.

³⁶ Net ja Jesús jyanáñ:

—Pes tyam n'anuumu, pán myudajtypy ja myorral es ja myeeñdujk, wa'an dyajnejxy. Es pán kyaj tmudaty yu espaadu, wa'an tteeky ja wyit es tjúyat.

³⁷ Es n'anuumu koonum yajkuudyúnut mat uj éxtum ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yajtúnup éxtumu axuk ja'ayun.” Pes, tugekyu di'ibu jaaybyéty ijtr mat uj, koonumu du'an tyuñ jyátudat.

³⁸ Es ja 'uxpxjkraty 'yanmaayudu:

—Windsún, tyam majtsku espaadu.

Es ja Jesús 'yadsooy:

—Mut yu'uyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁹ Net ja Jesús tso'oñ es ñejxy ma ja Oliivus Korok, éxtum jaayum ñejxy. Es ja 'uxpxjkratujk pyanajxudu.

⁴⁰ Es ko jyajttu jam, net ja Jesús jyanáñ:

—Kajxta'aktu es kudiibu mbekytyúndut.

⁴¹ Net ja Jesús ñejxy abeky tuk ka'tske'egyun, es ñaygyoxtonaaydyáku es kyajxtáky,

⁴² es jyanáñ:

—Tatɛ, pɛn mdsejpy, yajjuga'agu tyadu vasu. Per kyaj tyúnɛt éxtɛmɛs ɛj ndseky, tun éxtɛm mij xyt-syeky.

⁴³ Es net ñimiinu tu'ugu anklɛs di'ibu tsajpótm es jyotmɛkmooyɛ.

⁴⁴ Es ko jam jyantsy'ayooy mɛk, net kyajxtáky mat tɛgekyɛ myujaa, es pyɛxyíkyuty es xye'xy éxtɛmɛ ne'pyñ di'ibu ka'ap naxkɛjxy.

⁴⁵ Es ko pyude'ky mā naty kyajxta'aky, ta ñejxy mā ja 'yɛxpɛjkrɛtɛjk, es trattɛ ak maadɛp, mat ko jyotmay'ooktɛ.

⁴⁶ Net ja Jesús jyɛnání:

—¿Ti ko mma'adu? Pɛdu'uktɛ es mgajxta'aktɛ, kɛdiibu mbekytyúndɛt.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Támmɛmɛ naty ja Jesús 'yakkajxy ko myiindu mayjya'ay es ja Juudɛs twinyo'oyadu, ja di'ibu ijtp mā nimajmajtskrɛ ɛxpɛjkrɛ. Es ja Juudɛs tnimiñ ja Jesús es ttsu'xa'añ.

⁴⁸ Net ja Jesús t'anmaay ja Juudɛs:

—Juudɛs, ¿du'unɛts xkyuyaka'añ mat tu'ugu tsi'xyɛ?, ɛj, ja Naxwíndɛ Ja'ayudyɛ Kyudɛnaabyɛ.

⁴⁹ Es ko ja 'yɛxpɛjkrɛtɛjk t'ixtɛ di'ibu jajtap, net dyajtuudu ja Jesús:

—Windsán, ¿n'ok'yajtu'unɛm yɛ espaadu?

⁵⁰ Es nidu'uk yɛ'ujaty dyajtsayujtɛ tu'ugu teedywyindsungópkɛ tyuumbɛ es tnibo'tɛ ja 'ya'oydyatsk.

⁵¹ Net ja Jesús jyɛnání:

—¡Mastu'ut! ¡Tɛ net!

Es net ja tyatsk ttoonɛ, es dya''agɛdakɛ.

⁵² Es netu Jesús t'anmaay ja teedywyindsúnuty es di'ibū mūj tsajptūjk kywentū'ajttap es ja mūjja'aydyūjkuty di'ibū naty yajnujxāndap:

—¿Ti ko mmindū mat ja espaadū es ja kepy, éxtamxyupts ūj nma'tspūty?

⁵³ Es kots ūj n'ijty bom bom mūj tsajptūjk űabotsoty, ni je'eyūts miits xykyatoondū. Per tyamū net tū tpaaty ja oorū mā miidsūty mmada'agut es ja ka'óybyūty.

Peedrū t'ūxtijy ja Jesús

⁵⁴ Net tmajtstū ja Jesús es dyajnujxtū mā ja teedywyindsūngórkū tyūjk, es ja Peedrū tpanejxy jagam jawū.

⁵⁵ Es ja ja'ayūty dyajmájūdu jūun mā ja tūja'a, es 'yu'uñūdu xyamdu; es ja Peedrū űaxwe'tsy nandū'ūn mā ja ja'ayūty.

⁵⁶ Net tu'ugū kiixy po'oduumbū t'ijxy ja Peedrū 'yu'uñū jam jūumbū'ám. Es tūyū 'yijxū es jyūnáñ:

—Tyadū yedyūjk, yū'ū naty mat ja Jesús jyūdity.

⁵⁷ Net ja Peedrū jyūnáñ:

—Nitū, kyajts n'ixy'aty.

⁵⁸ Es ko waanū 'yijty, jatu'ugū ja'ay 'yijxū ja Peedrū es 'yanmaayū:

—Mij mat yū'ū mjūdity nandū'ūn.

Net ja Peedrū jyūnáñ:

—Kyaj 'yūjtsūty.

⁵⁹ Es ko 'yijty éxtam tuk oorūn, net jatu'uk 'yanmaayū:

—Tūy'ajtūn ko tyadū yedyūjk mat ja Jesús, ko Galileeū ja'ay yū'ū.

⁶⁰ Net ja Peedrū jyūnáñ:

—Kyajts nnijawū ti mij mgajxyry.

Es ko ja Peedru da'ün jyunañ, netya ja tugaak oj 'yuy.

⁶¹ Es ja Jesús kyoo'awdiyty es twin'ijxy ja Peedru. Net ja Peedru tjamyejtsy éxtum 'yanmaayy ja Jesús: “Kyajnumu naty ja tugaak 'yuy ko mij mjuna'anat tugaak ok ko kyajts xy'ixy'aty.”

⁶² Es net ja Peedru pyadseemy es kuwepy kuka'atsy jyuy.

⁶³ Es ja ja'ayuty di'ibu kywentu'ajttap ja Jesús ttukxiktü, twojptü,

⁶⁴ twingudsu'umüda, es t'anuumüda:

—May pün tü mgóxyuty.

Jesús, wyinduuyty di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty

⁶⁵ Es t'anmaaydyu wi'ixátyuty es kyaj tmuj'ijxtü.

⁶⁶ Es ko oj xyuñü, net ñaymyujküda ja mujja'aydyujk es ja teedywyindsánuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktap, es dyajnajxtü ja Jesús ma di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty. Es jap dyajtüda:

⁶⁷ —Anmaagyats, ¿mijtsü da'ün mGristü?

Esü Jesús 'yadsooy:

—Pün n'anmaapy ko da'ün, kyaj xymyabúktat,

⁶⁸ es pün nyajtiibyats oytyiity, kyajts xy'adsówdat.

⁶⁹ Es tyam es extü winü xüü winü tiempü, uj ja Naxwíñüda Ja'ayadyu Kyudunaabyu, n'u'uñüdats ma 'yaga'añgyü Dios di'ibu tugekyu mak'ajtan myudajtypy.

⁷⁰ Net nidugekyu ja'ajuty dyajtüda ja Jesús:

—¿Tii mjuna'anaamp ko mij Dios m'U'unk'átyuty?

Esu Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'un.

⁷¹ Net ja ja'ayuty ñay'anmaayudu:

—¿Ti nyajwa'anum ja testiigu? Tu nmudo'om tugekyu udsajtum di'ibu yu'u ku'am kyajxyry ko yu'u Dios 'yU'unk'átyuty.

23

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ta nidugekyu ja ja'ayuty jam juntoty pyudu'ktaaydyu, es dyajnajxtu ja Jesús ma Pilatu.

² Es jap tni'u'anudu es jyunandu:

—Tuts nbaattu ko tyadu yedyujk ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja nja'ay'ajtum es jyna'añ ko kyaj ngugubajtum ma yu yajkutu-jkru kopk, es nandu'un jyna'añ ko yu'u Kyrístuty, tu'ugu rey.

³ Net ja Pilatu dyajtuuy ja Jesús:

—¿Mijtsu du'un ja israelítudyu ryey?

Ta ja Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtun, ujtsu du'un.

⁴ Net ja Pilatu t'anmaay ja teedywyindsunaty es ja mayjya'ayuty:

—Kyajts nbatu ti pyojru tyadu yedyujk.

⁵ Es ja ja'ayuty ni'igu jyunandu waanu muk:

—Yu'u ni'igu dyajnaymyúk dyajnaydya'adsudu ja ja'ayuty, dyajtsondáky jap Galileeu, es extu yaa Judeeu.

Jesús, Eroodu wyinduuy

⁶ Es ko ja Pilatu tmudooyu taadu, net dyajtuuy pun Galileeu ja'ay yu'u.

7 Es ko t'anmaaydyu ko du'un, net tkejxy ja Jesús ma Eroodus di'ibu ijtp gobernadoor Galileeu es tu naty myiñ Jerusalén pasku'u'ajtru.

8 Es ko Eroodus t'ijxy ja Jesús, net jyantsyxyondaky, ja'a ko tuuyup tja'ixy'atáñ ko tmuoy'ajty di'ibu Jesús tyiimpy. Es yu'u t'ixa'añ ko Jesús ttúnut ja muj'ajtan.

9 Es dyajtuuy may ja ayuk. Peru Jesús kyaj t'adsooy ni di'ibu.

10 Es nandu'un jap myiindu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpujktup, es ñi'uunudu maktakya.

11 Net ja Eroodus es ja syoldaadutujk kyaj t'agupujktu. Ta ttukxiktu. Net ttukpujaktu ja wyyit éxtamu reyduujk es net tkejxy ja Jesús jatugok ma ja Pilatu.

12 Ja Pilatu mut ja Eroodus naymyudsip'ajtudabu naty es ko tadu xuu ñaymyaabyjukdu jatugok.

Jesús ñiduku es 'yoogut

13 Es net ja Pilatu dyajnaymyujku ja teedywyindsúnuty es ja justisutujk es ja ja'ayuty,

14 es t'anmaay:

—Miidsaty tu xyajmíndu tyadu yedyujk es mjuna'andu ko dyajpuđu'uktu ja'ayuty, es uj tats nyajtáy es nbayo'oyuts, es kyajts nbatu ni ti pyeky éxtam miits xyñi'uunudu.

15 Es nandu'un ja Eroodus kyaj ti tpatu ja pyojru. Paaty tu tkajxumbíty jatugok ma ujtsun. Es mut yu'u, ni ti tkatúñ di'ibu tukpaadudup ja o'kan.

16 Paaty ndsaatsytyúnupts es óknamts nasmátsut.

17 Pasku pasku ja Pilatu koonum tnasmatsum tu'ugum tsimyja'ay di'ibu ja'ay tsojktur.

18 Net ja mayja'ayuty yaxkaktaaydyu muk:

—iKyaj! iKyajts yu'u ndsoktu! iNasmatsu Barrabás!

19 Es yu Barrabás yu'u naty tsimy ijtp mut ko tu naty tnibude'eky ja yajkutujkru jap kajpnóty es yajja'ay'eeky.

20 Es ja Pilatu ja'a jyatsojk es tjanasmátsut ja Jesús, paaty jatugoku Pilatu tjatukjaygyukuyáñ.

21 Per ja ja'ayuty 'yak'ya'ax 'yakjoktu muk:

—iYajkruuzpát, yajkruuzpát!

22 Es myuduguk ok ja Pilatu t'anuumudu:

—¿Per ti dun tu ttuundugóy? Uj kyajts nbaaty ni ti pyojru di'ibu kyu'oogur, wi'ix mbaat 'yeeky. N'oktsaatsytyúñuts es nasmátsuduts.

23 Es ja ja'ayuty ni'igu jyunandu jantsy muk:

—iWa'an tkruuzpéty! iWa'an tkruuzpéty!

Es ja'a ko muk yax jyojktu, net yajtuuñ ti tsoy-
jktur.

24 Net ja Pilatu tkuyduuñ éxtum yu'ujuty tso-
jktu.

25 Es ko twin'ijxtu Barrabás, ta dyajpudsuumdu jap pujndugóty mut ko tu naty tnibude'eky ja yajkutujkru es yajja'ay'eeky. Net tnasmajtsudu. Es ja Pilatu tkuyajky ja Jesús éxtum ja ja'ayuty tsojktu.

Jesús kyruuzpéty

26 Es ko ja Jesús yajmunajxnu kruuzpajtru, net tu'ugum yedyuk tmajtstu tu'aay di'ibu xuy'ajtypy Simonk es kyugajpnaty Sirene. Kyamoty naty tu 'yotsy. Es ja soldaadutuk 'yanmaay es tkajrut agwanu yu Jesusu kyruuz.

27 Es jyantsypyanujxudu mayjya'ay, es ja'a muut mayu toxytyujk di'ibu jantsyjuuy jantsyyáxtap mat ja jotmay ko ja Jesús dyajkruuzpata'andu.

28 Es ja Jesús tni'ijxumbijty es t'anmaay:

—Miits toxytyujkuty di'ibu tsanaaydyap Jerusalén, kátats mij xynijuh'aydyu. Nayñijuh'ayudu miidsuty ku'um es yu m'u'unk m'unā'kuty,

29 ja'a ko mínup ja timpu ko mnayjyuna'anadut: “Jotkujk di'ibu kyaj mbaat 'yu'unkpraattu, di'ibu kyaj tyim'u'unkpattu es di'ibu kyaj ya'u'unktsi'itsta.”

30 Net ja ja'ayuty jyuna'andut: “Kopk, niji-jtpajtkats uudsuty”, es ja tun t'anuumut: “Yajnitugeegyts.”

31 Es t'ak'anuumudu Jesús:

—Uj kyajts ni ti axuukpu ndúñum es xyajkruuzpatándupts. ¿Ti mjunaamp xytyijy es jyáttut ja Jerusalén ja'ayuty di'ibu ni'igu pyojpu ja'ayuty?, es yu'ujuty páttap ja muk tadydu'unan.

32 Es ja soldaadutujk dyajnjxtu nandu'un matjsku axuk ja'ay es dyajkruuzpata'andu mat ja Jesús ti'igy.

33 Es ko tmujajttu ma ja lugaar txu'aty Kalaveeru, net dyajkruuzpajttu ja Jesús. Es pu'aaybu'aay ja majtskpu axuk ja'ay.

34 Es ko jam dyajkruuzpajttu, ja Jesús jyunañ:

—Tatu, pojpu'ama'xtu, ja'a ko kyaj tnijáwudu di'ibu tyuundap.

Es ja soldaadutujk ttuundu ja rifu es dyajwá'xut ja Jesusu wyit.

35 Es ja mayjya'ayuty t'ijxtu jam, es extu ja justisutujk ttukxiktu ja Jesús es jyunandu:

—Wiink ja'ay tɔ dyajtse'eky. Wa'an kɔ'um tɔnɔyajtse'egyɔty pɔn tɔy'ajtɔn ko yɔ'u Kyrístaty, ja di'ibɔ Dios tɔ twin'ixy.

³⁶ Net ja soldaadutɔjk nandɔ'un tɔnixik ttukxiktɔ ja Jesús es t'awa'andɔ ja vinɔ ta'am,

³⁷ es jyɔnandɔ:

—Pɔn tɔy'ajtɔn mij ja israelitɔ ryey, nɔyɔ-jnitso'ogɔdɔ mij kɔ'um.

³⁸ Es 'yity jam kyɔbajm kɔxja'ay griegɔ es latín es ebreɔ di'ibɔ jɔnɔamp: “Tɔadɔ yɔ israelítaty ja ryey.”

³⁹ Es tu'ugɔ axɔk ja'ay di'ibɔ jam kudɔy ijtp kruuzkɔjxy nandɔ'un jyɔnán axɔk:

—Pɔn mij mGristɔ, nɔyɔjnitso'ogɔdɔ kɔ'um es ɔdsaty xyajtso'oktɔdɔts nandɔ'un.

⁴⁰ Es jatɔ'uk t'ooy ja myɔgu'uk es t'anɔmɔ:

—¿Kyaj xytsyɔ'ugɔ ja Dios ko mij nandɔ'un myajtydyúñ?

⁴¹ ɔdsajtam mɔt ja tɔy'ajtɔn tyam n'ayo'om, ja'a ko ɔdsajtam ngumɔdo'om di'ibɔ tɔ ndu'unɔm. Perɔ tyadɔ yedyɔjk ni tii tɔ tkatuundɔgóy.

⁴² Net jyɔnán:

—Jesús, xyjamyátsɔpts ko mja'tɔt mɔ myajkutaka'án.

⁴³ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔ ko tyamɔ nmɔnɔjxɔt tsajpótɔ es m'ítɔt mɔt ɔj.

Jesús 'yeeky

⁴⁴ Jaa naty kijkyxɔm, net tɔgekɔ naxwíñɔdɔ kyoodsɔdyaay es 'yijty tɔgɔk oorɔ wingoots,

⁴⁵ ja'a ko ja xɔm wyindujktaay. Es net ja adɔy di'ibɔ mɔj tsajptɔgóty kyɔ'tswa'xy kɔjkkujm.

46 Net ja Jesús yaxkeky:

—Tatitu'unk, axájugats ja n'anmaja'an.

Es ko du'an jyunañ, ta 'yo'knu.

47 Es ko ja soldadu windsún t'ijxy éxtum jyajtu, net ja Dios t'awdajty es jyunañ:

—Tuy'ajtanu tyadu yedyujk kyaj ti ttuundugóy.

48 Es nidugekyu ja mayya'ayaty di'ibu 'yijxtu jap éxtum jyajtu, net tso'onnuu jap es tkojxtu ja kyaatsy mut ja jotmay.

49 Es nidugekyu ja ja'ay di'ibu 'yixy'ajttap ja Jesús, mut ja toxytyujkuty di'ibu padso'onu Galileeu, wu'umdu jagam es t'ijxtu éxtum jyajtu.

Jesús ñaxtuku

50 Es tu'ugu yedyujk di'ibu xuy'ajtypy Josee es jyiky'aty tuy'ajtan muut es kyugajpnaty Arimateeu, Judeeu ñaxóty. Es ja Josee nandu'un yu'u nidu'uk di'ibu ana'amp maj tsajptugóty.

51 Tadu Josee t'awixy nandu'un ko myínut ja Diosu kyutujkan es kyaj ti'igyu mut 'yity ja ja'ayaty di'ibu junandu esu Jesús 'yoogut.

52 Net tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja Jesusu ñini'x.

53 Es ko dyajjunajktu kyruuzkujxy, net t'abjttu mut tu'ugu maj wit es t'rajtáktu ma tu'ugu o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajútyuty tsawiiñ es ma kyajnum ja o'kpu ñaxtuku.

54 Esu naty ñayjyujp'ixudu ko ja saabudu xuu dya-jtsonda'aga'andu.

55 Es ja toxytyujkuty di'ibu naty tu tsooindu mut ja Jesús jap Galileeu, tranajxtu ja Josee es t'ijxtu ja o'kpu jut es wi'ix yajrajtáky ja Jesusu ñini'x.

56 Es ñajxnudu ma tyujk es dya'uyuydyu ja pa'ak xu'kpu es ja ingwéntuty. Es net pyo'xtu ma ja saabudu xuu éxtum ja ana'amun jyuna'añ.

24

Jesús jyikyrye

1 Es domingu xuu tsejkyu ja toxytyujkuty tmunajxtu ja pa'ak xu'kpu di'ibu naty tu dya'óyudu. Jam dyajnjxtu ma ja Jesús tu ñaxtuku.

2 Ko jyajttu jam, net tpattu wiink tsoo ja tsaa di'ibu naty 'yagu'ay'ajtypy ja jut.

3 Es ko tyujkudu jap, kyaj tpattu ja Jesusu ñini'x.

4 Es kyaj tmunwinma'añbyáttu ti tu jyátyuty. Netyu kyuxe'ky majtsku yedyujk di'ibu wyit jantsy ta'xp.

5 Net ja toxytyujkuty tsu'kudu es ñaxku'ijxudu, es ja yedyujk 'yanmaayudu:

—¿Ti ko miits xyuxta'aydyu yaa ma o'kruty di'ibu jiky'ajtp?

6 Kyaj ja yaa. Tu jyikyrye. Jamyatstu wi'ix m'anmaayu ko nátyñam 'yity jap Galileu:

7 “Uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu, nyajkyaka'añuts ma ja pekyja'aydyujk es xyajkruuzpátudats. Es ko 'yítut tuguk xuu, njikyryákdats jatugok.”

8 Net ja toxytyujkuty tjamyajtstu éxtum ja Jesús jyunañ.

9 Es ko jyajnudu jatugok jap kajpnóty, net ttukmadyaktu nidugekyu ja nimajk tu'ukpu uxryjkrpu es nidugekyu di'ibu jap ak'ijttap.

10 Esu tadu toxytyujkuty 'yijttu Mariu Magdalenu, Fwanu, Mariu di'ibu Santya'agu tyaak'ajtypy, es ja wiinkpu toxytyujkuty.

11 Per ja ʌxpʌjkrʌtʌjk kyaj tmʌbʌjktʌ, es jʌnandʌ ko lokʌ di'ibʌ kyajxtʌp.

12 Net ja Peedru tso'oñ es ñejxy pʌye'egyʌ mʌ ja o'krʌ jut es kyu'ijxʌ jap ogajp. Je'eyʌ jap ja wit 'yity di'ibʌ mʌʌt ja Jesús ya''abijty. Es net ja Peedru jʌmbijnʌ jotmaymyʌʌt.

Jesús kyʌxe'eky Emaús tu'aay

13 Es net nimajtskʌ ʌxpʌjkrʌ tsoondʌ Jerusalén es ñajxtʌ mʌ ja Emaús kajpn, di'ibʌ jagam majk tuk mil metrʌn,

14 es kyajx myadya'a'aktʌ tʌgekyʌ di'ibʌ naty tʌ jyátyuty.

15 Es ko yʌ'ujaty dʌ'un kyajx myadya'a'aktʌ esʌ Jesús kʌ'am ñiwingoonʌ es tyu'uyo'oydyʌ mʌʌt.

16 Per ja Dios kyaj tyuk'ʌxkajpn ko yʌ'ujaty ja Jesús.

17 Net ja Jesús dyajtʌʌy:

—¿Ti mmadyáktʌp tu'aay?

Es net yʌ'ujaty wya'k'a'a'adʌ jotmaymyʌʌt.

18 Net yʌ'ʌ nidu'uk di'ibʌ xyʌ'ajtyry Kleofʌs 'yadsooy:

—Tʌgekyʌ ja'ayaty tnijáwʌdʌ di'ibʌ tʌ jyátyuty Jerusalén mʌ paskʌ xʌʌ. ¿Tii mij naydyu'uk mjabye'xy'ajtp Jerusalén es kyaj xyñjawʌ ti jam tʌ tyuñ tʌ jyátyuty?

19 Net ja Jesús dyajtʌʌy:

—¿Ti jap tʌ jyátyuty?

Es yʌ'ujaty jʌnandʌ:

—Extʌm tʌ ttundʌ ja Jesús nazarenʌ. Yʌ'ʌ tʌ 'yity Diosʌ kyugajxpn di'ibʌ tyiimpy ja mʌj'ajtʌn es ya'ʌxpeky mat ja Diosʌ kyutujkan, es nidʌgekyʌ ja'ayaty myʌj'ixʌdʌ.

20 Per ja teedywyindsúnaty es ja njustisú'ajtəm tə tkəyaktə mə ja Pilatə es dyajkruuzpátət.

21 Es údsəty njəná'andə ko yə'u yajnitso'ogəp ja israelítəty. Es tyam tyugəkkəp mə dya'ooktə es dyajnaxtúkədə.

22 Nandə'un údsədyə nməgu'ugəty toxytyəjk tətə də'uñə xyajwə'mədə. Aambyə jepy tə 'yotstə mə ja o'krə jut,

23 per kyaj ja Jesusu ñini'x tə tpaattə. Net tə jyəmbijnədə es xytyukməmədyə'aktətə ko tə t'ixtə nimajtskə ankləs di'ibə tə 'yanəmədə ko Jesús taa jyiky'aty.

24 Es net tə 'yotstə nija'ajəty údsədyə nməgu'uk es tə tpaattə éxtəm toxytyəjk jyəná'andə, per ja Jesús kyaj tə t'ixtə.

25 Net ja Jesús jyənáñ:

—¿Ti ko mgujuunəty miidsəty? ¿Ti ko kyaj xymyəbəktə təgekyə di'ibə Diosə kyugəjxpə kyəxjaəy?

26 Yə'u jəty oj tkəxja'əydyə wə'ats ko yə Kristə 'yayowə'añ es 'yoogə'añ es óknəm yajkutúkət mət ja məj'ajtən.

27 Ta ja Jesús oj 'yawə'anxədə ja Diosə 'yayuk mə kə'm yajnimadyə'aky, tyimtsonda'aky di'ibə Moisés jyaəy es təgekyə nə'un ja Diosə kyugəjxpə tkəxjaəydyə.

28 Es ko jyajttə mə Emaús kəjpn, ja Jesús éxtəm jyawə tyu'unaxáñ.

29 Per yə'u jəty dyajwə'mədə es t'anməəydyə:

—Wə'm mət údsəty ja yəə. Tə tsyu'ujənə.

Net ja Jesús wye'emy es tyəjkə mət yə'u jəty.

30 Es ko jam 'yu'uñu niduguuƵ ma ja meesu es 'ya'ux'ata'andu, net ja Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tkuni'xy. Net ttujkwa'xy es tmooydyu ja nimajtskpu.

31 Es netyu t'uxkajptu ko yu'adyu Jesús. Netu Jesús pojun tyuƵooy.

32 Es yu'ujaty ñayjunánudu:

—Paadyumu du'un xyjatukja'am ja oy'ajtun ko mat tu ndu'uyo'oyum es nmadyákum es xytyuk'awa'anam ti ja Diosu jyaabyajtan 'yandijpy.

33 Es netyu tsoy'ondudu es ñajxtu jap Jerusalén. Es jap tu naty ñaymyúkudu ja nimajk tu'ukpu uxpxjkruty mat ja jyamyuduty.

34 Es yu'ujaty t'awa'anudu ja nimajtskpu:

—Tay'ajtun ko ja Jesús tu jyikyryeky. Simonk tu t'ixy.

35 Net ja Kleofus mat ja myugu'uk tmadyaktu éxtam tu jyátyuty tu'aay es wi'ix tu t'uxkaptu ja Jesús ko ja tsajkaaky tu ttujkwa'xy.

Di'ibu Jesús tyuknipejkypy ja 'yuxpxjkruty

36 Es yu'ujaty t'akmadya'aktu tadu ayuk ko ti'in kyuxe'ky ja Jesús ma yu'ujaty es kyajxpo'xudu, 'yanmaayu:

—Agujk'át jotkujk'áttu miidsuty.

37 Ta jyantsytsyu'kudu. Du'un jyunandu ko ijxma'ttup.

38 Es ja Jesús 'yanmaayudu:

—¿Ti ko mjotmay'ooktu? ¿Ti ko kyaj xymyubuktu ko ujtsu du'un?

39 Ixtats ja ngu'u es ja ndékyuts ko ujtsu du'un ku'um. Toonguts es ixtu ko tay'ajtun. Yu ijxma'tun

kyaj tmudaty yu xyixy es ja pyajk éxtam miits xy'ixtats uj nmudaty.

40 Es ko du'un 'yanmaayy, tyuk'ijxu ja ky'u es ja tyeky.

41 Es yu'ujaty kyajpyam tmubeky mat ja xondakun es du'añu wyu'umudyaaydyu. Net ja Jesús 'yanmaayy:

—¿Kyaj ti xymudattu di'ibu nju'xum?

42 Net myooyudu tuk pedazu ajkx tsá'ayu'unk.

43 Es ja Jesús tje'xy yu'ujaty wyinduuy.

44 Es net 'yanmaayy:

—Kots miidsaty maut n'ijty, n'anmaaydyu ko yajkuudyuna'añ di'ibu Moisés es ja Diosu kyugajxpu kyuxjaaydyu es di'ibu ma Salmu neky di'ibats uj xynigajxp.

45 Net ja Jesús tyukjaygyujkudu ja Diosu jyaay-byajtun, es jyunáñ:

46 —Du'un 'yity kuxja'ay ko koonam yu Kristu 'yoogat, es kumdugak xuu jyikyryúkat.

47 Es mat yu'ugyujxm yajkajxwa'xut ma tugekyu naxwíñudu, tsyonda'agut Jerusalén, ko yu ja'ayuty dyajtugátstat yu wyinma'añaty, net ja Dios pyojpama'xudat.

48 Es miits m'ijttap testiigu ma tyaadu tugekyu.

49 Mudowdu. Ujts ngáxup ma miidsaty di'ibats ja nDeety tu twanda'aky. Per miits wu'umdu yaa Jerusalén extu ko xy'axájut ja muk'ajtan di'ibu Dios kyaxaampy.

Jesús tsyajpéty

50 Net ja Jesús yajtso'onudu jap Jerusalén es yajnuxudu Betañu, es dyajpude'ky ja ky'u es kyunu'xudu.

⁵¹ Es ko kyunu'xtaayu, net tsyajpajnu es ñujxnu tsajpótm.

⁵² Net yu'ujaty t'awdattu Dios es jyumbijttaayñu, jantsy jotkujk jyajnuu Jerusalén.

⁵³ Es tim jap'ajttup ma ja muj tsajptujk es t'awdattu ja Dios.

**Ja jembyu kajxy'átypu mudu
Jesukristukujxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305